

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ 2:
1932

46
325

ANTOXH-DIAPKEIA-QMOPΦIA-OIKONOMIA
TO DUCO ΤΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ
DU PONT DE NEMOURS & CO
Γενική Αντιπροσωπεία διὰ τὴν Ἑλλάδα:
ΝΕΟΛΑΚ. Α. Ε. Σταδ. Μετοχικῆς Ταμείου 17.

Καθε κομψή Κυρία δὲν πρέπει νὰ βιασθῇ νὰ ράψῃ τὰ φορέματά της. Ἐπισκεφθὲν τὸν **ΡΑΠΤΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝ** τῆς διπλωματούχου μοδίστας.

Δ^Δ ΧΡΥΣΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

ΟΔΟΣ ΒΟΥΛΗΣ 37α.

Θα εὕρῃ ὅλα τὰ τελευταία μοντέλλα τῆς φθινοπωρινῆς σαϊζὸν μὲ χάρι, Παριζιάνικα γεύματα καὶ τιμὰς λογικὰς.

Γίνονται δεκταὶ παραγγελίαι καὶ ἐπὶ τὰς ἐπαρχίας ἐπὶ μέτρο.

ΕΥΛΥΓΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΕΛΑΦΡΑ ΣΑΝΦΤΕΡΟ
ΘΑ ΓΙΝΕΤΕ ΜΕ ΤΑ ΔΙΣΚΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ
ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ
KISSINGA
Πωλοῦνται εἰς τὰ φαρμακεία
ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡ. ΤΖΟΥΡΟΣ-ΚΑΡΡΑΣ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ 9 - ΤΗΛΕΦ. 23605

Καθε κομψή Κυρία δὲν πρέπει νὰ βιασθῇ νὰ ράψῃ τὰ φορέματά της. Ἐπισκεφθὲν τὸν **ΡΑΠΤΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝ** τῆς διπλωματούχου Κας **ΜΕΡΤΣΕΚΗ & ΔΙΔΟΣ ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ** Λεωνίδου 1.
Θα εὕρῃ ὅλα τὰ τελευταία μοντέλλα τῆς χειμερινῆς σαϊζὸν μὲ χάρι καὶ Παριζιάνικα γεύματα καὶ τιμὰς ἀπὸ 75 καὶ ἄνω.
Παραδίδονται μαθήματα κοπτικῆς καὶ ραπτικῆς.
Ἐπίσης χορηγοῦνται εἰς συναδέλφους μοδίστας μοντέλλα.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Συνήλτες, χονδρὲς, μοδίστρες, ἑκαστον ζεύγος δρᾶμ. 8, διαφόρων καρυγιάνων μὲ τὰς ἑξῆς τιμὰς:	Καρότι	Δράμ.	Δρ.
18	8	850	
18	2 1/2	700	
14	8	675	
14	2 1/2	560	
13	8	575	
13	2 1/2	480	
10	8	480	
10	2 1/2	400	
8	8	885	
8	2 1/2	840	
6	8	800	
6	2 1/2	860	

Ἀγοράζοντες κοσμήματα μὲ τὰς καλύτερας τιμὰς ὄλων τῶν ἑλλων καταστημάτων.

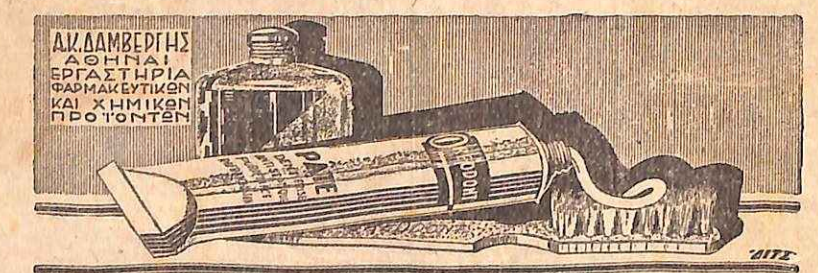
ΧΡΥΣΟΧΟΕΙΟΝ
ΙΩΣ. ΣΤΕΛΙΟΥ & ΑΘ. ΖΕΡΒΑ
ΑΠΕΛΛΟΥ 8.

ΔΕΣΦΟΙΝΙΣ Ἰταλῆς, τελειόφοιτος τοῦ Ὡδείου Ἀθηνῶν, παραδίδει μαθήματα πιάνου εἰς τιμὰς συμφερούσας.
Πληροφορίαι εἰς τὰ Γραφεῖα μας.

Συνιστῶμεν τὴν **ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ** τοῦ κ. **ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ**. Ὑψηλὸς τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.
Μενάνδρου 27-Ἀθῆναι, Τηλ. 1-60

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΡΕΜΑ ΕΛΕΝΑ

Ἀπαραίτητον καλλωπιστικὸν διὰ κάθε κυρία. Διατηρεῖ τὴν δροσερότητα τοῦ προσώπου. Καθαρίζει τὸ δέρμα. Ἐξολεκεῖ τὰς ρυτίδας. Προφυλάσσει τὸ πρόσωπον ἀπὸ τὰς καυρῆς μεταβολάς.
Διὰ περισσοτέρας πληροφορίας, ἀποσταλθεῖτε εἰς τὸ Φαρμακεῖον κ. Νικητὰ Δασκαλάκη, Ὁμόνοια.

Ὁσπρὰ ὠραία δόντια, εὐχάριστο στόμα δίδει τὸ ΟΡΕΟΔΟΝΤ ἀνόμνη καὶ εἰς τοὺς μακρινιστάς

ΣΤΗΘΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ
ΛΟΥΚΑΣ ΜΟΥΖΑΣ

Γιατρὸς Παθολόγος
Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τέως ἐσωτερικὸς βοηθὸς Νοσοκομείου Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Δέχεται Ἀένα 7 (πάρκοις Βουλῆς) 10-12 π.μ. καὶ 4-7 π.μ. Τηλέφ. 23078

ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΤΡΙΧΟΣΕΩΣ

τοῦ προσώπου καὶ τοῦ σώματος, χρῆσι-μοποιήσατε τὸ πα-γοσμῖον φήμης Βιεν-νέζικον καλλυντικὸν —ἀποτριχωτικὸν Ra-pidenth, διὰ τοῦ ὁποῦ δὲν ἀποκόπτον-ται ἀπλῶς αἱ τρί-χες, ὡς συμβαίνει ἐν γένει μὲ τὰ λοιπὰ κοινὰ ἀποτριχωτικά, ἀλλ' ἐξαλείφονται αὐταὶ μὲ τὴν ῥῆξιν, τῇ βοηθείᾳ εἰδικῶς σωληναρίου, συγχρόνως δὲ δι' εἰδικῆς ἀρωματικῆς λοσιὸν ἀπονεμαίνονται ὁ θά-λας, οὕτως ὥστε τὸ περιττὸν τρίχωμα νὰ μὴ ἐπαναφύεται πλέον. Ἀποτελεσμα-τικὸς ἡγυγιένης. Αἱ παραγγελίαι τῶν ἐπαρχιῶν ἐκτελοῦνται ἀμέσως. Διὰ χο-νοποιὴν καὶ λιανικὴν πώλησιν ἀποστέλ-λεται: Γεν. Ἀντιπροσωπ. Ἑοῖον Μάρκ. Σταδ. Φέβη. Νο 22 Ἀθῆναι (παρὰ τὸ Χαροκόπειον).

Μπορεῖτε νὰ ντυνασθε ἐκκεντρί-κα μὲ τὴν ἰδίαν ἐργασίαν ποὺ παρη-σάξουν οἱ μεγάλοι οἰκοὶ ραπτικῆς, ἀλλὰ μὲ τιμὰς λογικὰς, ἐὰν ἀπε-συνθῆτε εἰς τὸ **ATELIER** **ΧΡΥΣΑΥΓΗΣ ΑΝΤΑΛΙΑΔΟΥ** Ὁδὸς Βουλῆς 39.

Οἰκογένεια

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΕΞΑΜΗΝΟΣ ..... ΔΡΧ. 200
ΕΞΟΤΕΡΙΚΟΥ 100
ΑΜΕΡΙΚΗΣ 6
ΑΦΡΙΚΗΣ 6
ΒΕΛΓΙΚ. ΚΟΓΚΟ ..... ΣΕΛΙΝΙΑ 30
..... 30

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ, 13 Νοεμβρίου 1932

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡΙΘ. 7
ΤΥΠΟΓΡ.: ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΑΛ. ΠΑΤΡΩΝ 5
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 21-419

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»:
Ἐν Ἀμερικῇ Mr D. Stroumbos 602 w. 137 th Str (Apt. 41) New-York city.
Ἐν Αἰγύπτῳ ὁ κ. Χρ. Σαράφης 12 Cheikh Soliman Pacha, Alexandrie.
Ἐν Βελγικῇ Κογκὸ ὁ κ. Γ. Ἀντωνιάδης B.P. 445 Elisabethville Congo-Belge

ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ
Ἐν Ἀμερικῇ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν τῆς «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»
ATHENS NEWS AGENCY
808-810 WEST 58TH STREET NEW YORK, CITY
Ὅπου δέον ν' ἀπευθύνονται οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

Πολλοὶ ἀνενανδῶσαι μας μᾶς γράφουν, ὅτι ἐπιθυμοῦν νὰ προμηθευθῶν τὰς ἐκδόσεις μας καὶ νὰ ἐγγραφοῦν συνδρομητὰ τοῦ περιοδικοῦ μας, ἀλλὰ δυσκολεύον-ται εἰς τὴν ἐκδοσὶν ἐπιτογῶν. Γιὰ νὰ τοὺς διευκολονοῦμε σχετικῶς, τοὺς πληροφοροῦμεν, ὅτι δεχόμεθα τὸ ἀντίτιμον τῶν συνδρομῶν, φύλλον, βιβλίον, Ἡμερολόγιον, κτλ. εἰς γραμματόσημα ἢ κινητὰ χαρτόσημα οἰασοῦντες τιμῆς.

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙ

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΗΜΗΡΙΩΤΗ: Ἐδρι-πιδὸν *Μήδεα*, μετάφρασις.

Μὲ τὸ φυλλομέτρημα τῆς συμπαι-ντικῆς προσπαθείας μεταφράσεως τῆς «Μήδεας» τοῦ Εὐρύπιδου, ἀπὸ μέρους τοῦ καλοῦ φίλου καὶ διαλεχτοῦ ἀνδρώ-που κ. Γεωργίου Σημηριώτη, προβά-λει, γιὰ χιλιοστὴ φορά, τὸ καλὸ ἐφώ-τημα, κατὰ πόσον εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπι-τυχὴς μεταφορά, στὴ γλῶσσα μας, τοῦ κειμένου μᾶς ἀρχαίας τραγωδίας. Ἀ-νῆνω στὸν κύκλον ἐκείνου τῶν ἀνδρώ-πων, ποὺ θεωροῦν, τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς, δυσχερεστάτη, ἂν ὄχι ἀκατόρωτη — καὶ τοῦτο, ἐπειδὴ δὲν πρόκειται περὶ τῆς ἀποδόσεως τῶν φράσεων, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀνεκτὰ, ἀλλὰ περὶ τῆς ἐπιδείξεως μεταγίσεως, διὰ μέσου τῶν φράσεων αὐτῶν, τῆς ψυχῆς τῆς ἀρχαίας τραγωδίας. Μποροῦ νὰ πῶ, πῶς δὲν ἔχω συναντήσει, μέχρι τώρα, τὴν ψυχὴ τῆς ἀρχαίας τραγωδίας, καὶ στί-πιδό δοκίμιες ἀκόμα μεταφράσεις. Εἶνε τάχα τόσο «ὑψηλὴ» ἡ ἀρχαία αὐτὴ ψυχὴ, ὥστε νὰ διαφεύγει κάθε σύλλη-ψι; Δὲν πρόκειται γι' αὐτό. Ὑψηλὴ ἢ ὄχι — καὶ φαίνεται νὰ εἶναι ἐκτάτως ὑψηλὴ — ἡ ψυχὴ αὐτὴ μᾶς εἶναι ξέ-νη. Γιὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἀπὸ μᾶς, δὲ φτάνει ἡ ἀπλὴ, ἢ εὐσυνειδήτη μετα-φορά τῶν λέξεων, ἴσως, ἀκόμα, καὶ τῶν νοημάτων — ἀλλὰ μὴ ἄλλη ἐρ-γασία «διασθήσεως», κατὰ πολὺ βαθύ-τερη ἐκείνης, ποὺ θὰ μᾶς δώσει ὑπο-βλητικὰ, τὴν οὐσίαν τῆς ἀρχαίας τρα-γωδίας, καὶ ποὺ θὰ μᾶς ὑποδείξει ὁπωσδήποτε, τὴν οὐσίαν τῶν ἀναλο-γιῶν, στὴν ἀντίστοιχον σημερινὴν διδά-σκου, ἀπέναντι τοῦ ἔργου, ποὺ θὰ εἶχεν, ἀσφαλῶς, ἀπέναντι τοῦ, ἑνὸς ἀνθρώπου τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Μπορεῖ αὐτὸ νὰ γίνῃ; Ἀμφιβολίᾳ...

εὐπαθεῖς καὶ ὑποκείμενοι σὲ ἄλλες ἐπι-δράσεις, ἀπὸ ἄλλα σημεῖα προερχόμε-νες. Ἡ ἀρχαία τραγωδία, ὅπως εἶναι, χωρὶς τὴν ἀναγκαίαν συμμορφώσεως, εἶ-ναι, γιὰ μᾶς, ἕνα βιβλίον σφραγισμένο. Ποιὰ λέξη, τάχα, μαγικὴ θὰ τις με-ταμορφώσῃ, ὥστε νὰ λυθεῖ αὐτὸς ὁ πάγος, ποὺ βασιλεύει ἀναμεταξύ μας; Αὐτὴ τὴ λέξη, τὴ μεγάλη λέξη, εἶναι τώρα, ὑποχρεωμένος νὰ τὴν προσφέρῃ ὁ μεταφραστὴς. Ἐχω ὑπ' ὄψιν πλη-θος μεταφράσεων, καμωμένων ἀπὸ δε-ξιόχειρες — εἰν' ἀνάγκη ν' ἀναφέρω τὸ Γουτάρη; — ποὺ δὲ λένε τὴ μεγά-λη αὐτὴ λέξη...

Ἡ μετάφρασις τοῦ κ. Σημηριώτη — τὸ τονίζω ἐπαινετικὰ — ἔχει ὑπὲρ αὐτῆς τοῦ-το: ὅτι ἀποφεύγον-τας τὸ στόμα — ποὺ προσθέτει, συνήθως, νέον πλάγ, στὸν ἥδη ὑπάρχοντα τοῦ ἔργου — τις ἡχηρές, τις δύσκαρτες ν' ἐκζη-τημένες λέξεις, τις «κατὰ» χαῖδρες — προσπαθεῖ νὰ δώσει κάτι ποὺ intime, κά-τι ποὺ φυσικὸ καὶ ποὺ οἰκτεῖ, μὴ συμ-παθητικώτερη ἀτμόσφαιρα, στοὺς δια-λόγους καὶ στὰ χορικά. Θέλει νὰ τὰ φέρῃ ποὺ κοντὰ μᾶς, καὶ γιὰ νὰ μπο-ρέσει νὰ τὸ κάνει, δὲ μεταχειρίζεται ρητορικὰς ἐκφράσεις, ποὺ ὅσο ἀποδί-δουν τὸ κείμενον πιστὰ, τόσο μᾶς σκε-πάζουν τὴν ψυχὴν του, καὶ μᾶς ἀπομα-κρύνουν ἐντελῶς ἀπὸ κάθε εἰδὸς ἐπα-φή. Ἀλλ' ὁ οἰκτεῖς καὶ θερμὸς ἐκείνος τόνος, ἀπαιτεῖ, χωρὶς ἀμφιβολία, καὶ δεξιότεχνια ἐκτελέσεως. Στὴ μετάφρα-σιν, γιὰ τὴν ὁποίαν γράφω, δὲν ὑπάρ-χει δεξιότεχνια: ὑπάρχουν ἕνα πληθος χασμωδίες, τὸ μέτρο δὲν τηρεῖται ομοιόμορ-φο — ὅρες-ὄρες μοιάζει λαν-θασμένο — ἀτυοιάζει, καθ' ὁλοκληρίαν, κάθε ποιητικὴ οἰκονομία. Τὸ ἔργο ἐπι-νεῖ τὴν ἐντύπωσιν τοῦ ἄστα-λου καὶ προχειρογραμμένου. Ὑπάρχουν περιττὰς ἐπανα-

λήψεις, πεζολογίες καὶ κοινολογίες, ποὺ καταστρέφουν τὴν αἰσθητικὴν ἐντύπωσιν. παρ' ὅλο τὸ ἐπίμονον οἰκτεῖ — τὸ ξανα-λέω, ἄλλῃ μὴ φορά — καὶ τὸ πολὺ ξε-στὸ τῆς διαθέσεως. Δὲν θέλω, κατ' οὐδένα λόγον, νὰ νο-μισθεῖ, ὅτι ὅλα ὅσα γράφω παραπάνω, τὰ ὑπαγορεύει πνεῦμα ἀδιαλλαξίας, ἢ ὑπερβαλλούσης αὐστηρότητος. Κάθε ὅ-λο. Ὅτι ζητῶ, εἶναι τὸ στοιχειώδες. Χωρὶς αὐτὰ τὰ στοιχειώδη πράγματα, δὲ μπορεῖ νὰ νοηθεῖ λογοτεχνία, μ' ὁ-ποιαδήποτε μορφήν κα' ἂν ἐκδηλώνεται. Συμβιβασμοὶ καὶ διαλλακτικότητες δὲ χοροῦν στὴν ὑπόθε-σιν αὐτῇ — οὕτε καὶ σ' ὅσον οἱ καλὲς προθέσεις. Οἱ καλὲς προθέσεις σῶζουν, μόνο, τις διαφόρες πράξεις τῆς ζωῆς. Ἀλλὰ στὴν Τέχνη, δὲν ὑφίστανται ἐπι-θέσεις. Ἡ «Τέχνη» εἶναι μὴ ἐπυγχαρ-μένη πράξις, ἕνα «τελειωμένο γεγο-νός», ποὺ πρέπει νὰ ποθεῖ, τυφλὰ, μὲ τὸν τρόπο ποὺ πα-ροῦσάζεται. Οἱ μεταφράσεις τῶν ἀρ-χαίων κλασικῶν, δὲν ἀποδίδουν μόνον, ὑποθέτω, στὸ νὰ μᾶς γνωρίσουν ἕνα κείμενον. Ἀν πρόκειται μόνον γι' αὐτό, ὁ κόπος περιττός. Ὑπάρχουν ἕνα πλη-θος ἄλλοι τρόποι, εἴτε μὲ τὴν ἐκμυστή-ση τῆς γλώσσας τῶν, εἴτε μὲ ξένες ἢ δικῆς μας μεταφράσεις, ν' ἀντιληφθοῦ-με τὴν ἔννοιαν τοῦ ποί. Τὸ προέχον ζή-τημα, σὲ μὴν μετάφρασιν τοῦ, εἶναι ὅχι μόνον ἡ ἀπόδοσις τῶν φράσεων καὶ τῶν νοημάτων τῶν, ἀλλὰ μόνον ἡ μετα-φορά τῆς ἰδιαιτέρας ἀτμόσφαιρας τῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ ταυτοχρόνως, ἢ αὐ-τά, δημιουργία ἐνὸς σημερινοῦ λογοτεχνήματος. Ὡς, μάλιστα, γι' αὐτὸ τὸ λογοτεχνικόν, νὰ χρησιμεύουν τ' ἄλλα ὡς προσχήματα. Διευκρινισθῶν ἕνα ἔργο Τέχνης, ἀλλὰ μὲ τὸν ἄ-ποτερον σκοπὸ νὰ κάνο ἄλλο ἕνα ἔργο Τέχνης. Γι' αὐτό, κάθε μετάφρασις ἀρτία, εἶναι,

ἤδη, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ἕνα συγκεκρι-μένο ἔργο Τέχνης. Ἀποδείξει αὐτοῦ μᾶς τοῦ σκοποῦ, εἶναι ἡ ἀπόδοσις σ' ἐ-στὶ ζῶντος, τῶν στίχων ἐνὸς ξένου ποι-ητοῦ. Αὐτοὶ οἱ στίχοι μᾶς δίνουν τὸ δι-καίωμα, τὴν ἀνεσθίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ, μᾶς, καὶ τὴν βαθύτερην εὐθύνην, νὰ ἐργασθῶμε δημοουργικά. Ἀν τὸ ἔργο μᾶς εἶναι ἑτερόφωτο — ἀφοῦ διερ-μηνεῖ ξένη σκέψιν — χάρις σ' αὐτὴ τὴν ιδιότητά του, ἀποδίδει ἐντελῶς δι-κό μας, καὶ ἀπὸ πιστοῦς, ἀπλῶς, ἀντι-γραφεῖς, μᾶς μεταβάλλει σὲ τελειὸς ὑ-πευθύνους καὶ πραγματικούς δημιουρ-γούς. Ἡ συνείδησις αὐτῆς μᾶς τῆς εὐθύνης, εἶναι τὸ ἀπαραίτητον στοιχείο, ἢ θεμελιώδης προϋπόθεσις, γιὰ τὴν εὐό-δοσιν κάθε μελετημένης, λογοτεχνι-κής, εὐσυνειδήτης, κάθε ὥριμης, τι-μίας, λογικῆς μεταφραστικῆς μᾶς προ-σπάθειας.

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

ΤΑ ΑΜΙΜΗΤΑ
Η ΠΙΟ ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Μιά ἀπ' τὶς πρὸ παραξένες διαθήκες εἶνε ἀσφαλῶς καὶ ἡ παρακάτω, τὴν ὁ-ποία ἄνθρωπος ἑνὸς πλοῦσιος Σουηδοῦς ἐμ-πορεύς:
Ἐπιθυμῶ, ἔγραφε, ἡ μισὴ κλη-ματικὴ περιουσία μου ποὺ βρεῖσκειται κατατεθειμένη σὲ διάφορες Τράπε-ζες, νὰ δωρηθῇ σ' ἐμεῖς ποὺ ἔχει τὴν μεγαλύτερη καμπύρα μέσα σ' ὅ-λη τὴν Σουηδία. Ἡ ἀνέρεσις τοῦ κλη-ρονομίου αὐτοῦ ν' ἀνατεθῇ σὲ δωδε-καμηνί ἐπιτροπὴν ποὺ θ' ἀποτελεῖται ἀπὸ... καμπυροειδές. Εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν κόπων τῆς ἐπιτροπῆς, παρακα-λῶ, ἐκτός τῶν δωδοποιικῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐξόδων τῆς, ν' ἀπονεμηθῶν σὲ δώδεκα μῆλη τῆς, δώδεκα χρυσὰ μεταλλὰ ποὺ θὰ ἔχουν ἀπ' τὴν μὴ μερὰ τὴν εἰκόνα τοῦ ἀποστόλου μ' ἕνα στίχον του — ὁποιοδήποτε θελήσει νὰ ἐκλέξῃ ἡ ἐπιτροπὴ — καὶ ἀπ' τὴν ἄλλην τὴν προσηύχην τὴ δικήν μου, μὲ τὴν χρονολογία τῆς γεννήσεώς μου καὶ τοῦ θανάτου μου».

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο Σ Α Τ Υ Μ

ΤΟΥ ΧΑVIER MARMIEU

ΟΝ παλιό καιρό θα σίλευε στην 'Αμπ-νός και δοξαμένους πρίγκηπας, που β-λοι είχαν να κά-νουν για την καλω-σύνη του και για τη γενναϊότητά του.

Ανάμεσα λοιπόν απ' όλους τους πι-στούς κι' αφοσιωμένους αλκικούς του πρίγκηπα αυτόν ξεχώριζε ο Σατύμ, ένα παλληκαρι που δεν είχε το αίρι του στην τόλμη και στην τιμιότητα. Γι' αυτό το λόγο μάλιστα ο Σατύμ ήταν ο ευνουχισμένος του κυρίου του.

Την συνόδευε πάντα στις περιουσίες του, στις κυνηγετικές του εκδρομές και στους πολέμους κι' ο κύριος του του είχε τόσο ξεχωριστή, ώστε δεν μετρούσε ούτε τ' αλφά του, ούτε τ' πρόβατά του, ούτε τα πολύτιμα του άρματα. "Όλα τα εμπιστευόταν με κλειστά τα μάτια στον Σατύμ. Μά ή άπειρη αυτή ευνουχία του είχε προκαλέσει το φθόνο των άλλων αλ-κικών, οι οποίοι έλεγαν με θυμό:

—Μά γιατί τόν αγαπάει τόσο ο πρίγκηπας μας τον Σατύμ; Αξίζει τά-χα περισσότερο από μας; Κόβει τάχα το σπαθί του τα δράκοντα; Σκοτώνει μ' ένα βόλι τρεις ανθρώπους ή χει-τάχα το διάβολο στη μέση του μα-χαίρου του; Είπε γενναίος όπως κι' εμείς και τίποτε παραπάνω... Γιατί λοιπόν ο πρίγκηπας μας να τον προ-τιμάει από μας;

Ο Σατύμ που άκουε συχνά τα φαρμακερά αυτά λόγια, σόπαινε. Μία μέρα όμως άκουσε πειθ και είπε στους φθονερούς αλκικούς:

—Μή μιλάτε έτσι, γιατί άδικείτε ένα σας σύντροφο, γωός άφορη και χωρίς να το συλλογίζεσαστε.

—Γιατί; Ή έμμεσα έινε αυτά που λέμε; του άπάντησε κάποιος αλκικός.

—Μά δεν ξέρετε λοιπόν, είπε τότε ο Σατύμ, ότι ζητάνε πολλά από καί-νον που του δίνουνε πολλά; Αν κα-νείς από σας κάνει ένα σφάλμα, το νείν από σας κάνει ένα σφάλμα, το πολύ-πολύ να τον διώξει ο πρίγκηπας από το παλάτι. Αν έγω όμως παρα-μελήσω έστω κι' ελάχιστο το καθή-μετό μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως.

—Μή μιλάτε έτσι, γιατί άδικείτε ένα σας σύντροφο, γωός άφορη και χωρίς να το συλλογίζεσαστε.

—Γιατί; Ή έμμεσα έινε αυτά που λέμε; του άπάντησε κάποιος αλκικός.

—Μά δεν ξέρετε λοιπόν, είπε τότε ο Σατύμ, ότι ζητάνε πολλά από καί-νον που του δίνουνε πολλά; Αν κα-νείς από σας κάνει ένα σφάλμα, το νείν από σας κάνει ένα σφάλμα, το πολύ-πολύ να τον διώξει ο πρίγκηπας από το παλάτι. Αν έγω όμως παρα-μελήσω έστω κι' ελάχιστο το καθή-μετό μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως.

—Μή μιλάτε έτσι, γιατί άδικείτε ένα σας σύντροφο, γωός άφορη και χωρίς να το συλλογίζεσαστε.

—Γιατί; Ή έμμεσα έινε αυτά που λέμε; του άπάντησε κάποιος αλκικός.

—Μά δεν ξέρετε λοιπόν, είπε τότε ο Σατύμ, ότι ζητάνε πολλά από καί-νον που του δίνουνε πολλά; Αν κα-νείς από σας κάνει ένα σφάλμα, το νείν από σας κάνει ένα σφάλμα, το πολύ-πολύ να τον διώξει ο πρίγκηπας από το παλάτι. Αν έγω όμως παρα-μελήσω έστω κι' ελάχιστο το καθή-μετό μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως.

—Μή μιλάτε έτσι, γιατί άδικείτε ένα σας σύντροφο, γωός άφορη και χωρίς να το συλλογίζεσαστε.

—Γιατί; Ή έμμεσα έινε αυτά που λέμε; του άπάντησε κάποιος αλκικός.

—Μά δεν ξέρετε λοιπόν, είπε τότε ο Σατύμ, ότι ζητάνε πολλά από καί-νον που του δίνουνε πολλά; Αν κα-νείς από σας κάνει ένα σφάλμα, το νείν από σας κάνει ένα σφάλμα, το πολύ-πολύ να τον διώξει ο πρίγκηπας από το παλάτι. Αν έγω όμως παρα-μελήσω έστω κι' ελάχιστο το καθή-μετό μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως.

—Μή μιλάτε έτσι, γιατί άδικείτε ένα σας σύντροφο, γωός άφορη και χωρίς να το συλλογίζεσαστε.

—Γιατί; Ή έμμεσα έινε αυτά που λέμε; του άπάντησε κάποιος αλκικός.

—Μά δεν ξέρετε λοιπόν, είπε τότε ο Σατύμ, ότι ζητάνε πολλά από καί-νον που του δίνουνε πολλά; Αν κα-νείς από σας κάνει ένα σφάλμα, το νείν από σας κάνει ένα σφάλμα, το πολύ-πολύ να τον διώξει ο πρίγκηπας από το παλάτι. Αν έγω όμως παρα-μελήσω έστω κι' ελάχιστο το καθή-μετό μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως.

—Μή μιλάτε έτσι, γιατί άδικείτε ένα σας σύντροφο, γωός άφορη και χωρίς να το συλλογίζεσαστε.

—Γιατί; Ή έμμεσα έινε αυτά που λέμε; του άπάντησε κάποιος αλκικός.

—Μά δεν ξέρετε λοιπόν, είπε τότε ο Σατύμ, ότι ζητάνε πολλά από καί-νον που του δίνουνε πολλά; Αν κα-νείς από σας κάνει ένα σφάλμα, το νείν από σας κάνει ένα σφάλμα, το πολύ-πολύ να τον διώξει ο πρίγκηπας από το παλάτι. Αν έγω όμως παρα-μελήσω έστω κι' ελάχιστο το καθή-μετό μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως.

—Μή μιλάτε έτσι, γιατί άδικείτε ένα σας σύντροφο, γωός άφορη και χωρίς να το συλλογίζεσαστε.

—Γιατί; Ή έμμεσα έινε αυτά που λέμε; του άπάντησε κάποιος αλκικός.

—Μά δεν ξέρετε λοιπόν, είπε τότε ο Σατύμ, ότι ζητάνε πολλά από καί-νον που του δίνουνε πολλά; Αν κα-νείς από σας κάνει ένα σφάλμα, το νείν από σας κάνει ένα σφάλμα, το πολύ-πολύ να τον διώξει ο πρίγκηπας από το παλάτι. Αν έγω όμως παρα-μελήσω έστω κι' ελάχιστο το καθή-μετό μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως.

—Μή μιλάτε έτσι, γιατί άδικείτε ένα σας σύντροφο, γωός άφορη και χωρίς να το συλλογίζεσαστε.

—Γιατί; Ή έμμεσα έινε αυτά που λέμε; του άπάντησε κάποιος αλκικός.

—Μά δεν ξέρετε λοιπόν, είπε τότε ο Σατύμ, ότι ζητάνε πολλά από καί-νον που του δίνουνε πολλά; Αν κα-νείς από σας κάνει ένα σφάλμα, το νείν από σας κάνει ένα σφάλμα, το πολύ-πολύ να τον διώξει ο πρίγκηπας από το παλάτι. Αν έγω όμως παρα-μελήσω έστω κι' ελάχιστο το καθή-μετό μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως.

—Μή μιλάτε έτσι, γιατί άδικείτε ένα σας σύντροφο, γωός άφορη και χωρίς να το συλλογίζεσαστε.

—Γιατί; Ή έμμεσα έινε αυτά που λέμε; του άπάντησε κάποιος αλκικός.

—Μά δεν ξέρετε λοιπόν, είπε τότε ο Σατύμ, ότι ζητάνε πολλά από καί-νον που του δίνουνε πολλά; Αν κα-νείς από σας κάνει ένα σφάλμα, το νείν από σας κάνει ένα σφάλμα, το πολύ-πολύ να τον διώξει ο πρίγκηπας από το παλάτι. Αν έγω όμως παρα-μελήσω έστω κι' ελάχιστο το καθή-μετό μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως.

—Μή μιλάτε έτσι, γιατί άδικείτε ένα σας σύντροφο, γωός άφορη και χωρίς να το συλλογίζεσαστε.

—Γιατί; Ή έμμεσα έινε αυτά που λέμε; του άπάντησε κάποιος αλκικός.

—Μά δεν ξέρετε λοιπόν, είπε τότε ο Σατύμ, ότι ζητάνε πολλά από καί-νον που του δίνουνε πολλά; Αν κα-νείς από σας κάνει ένα σφάλμα, το νείν από σας κάνει ένα σφάλμα, το πολύ-πολύ να τον διώξει ο πρίγκηπας από το παλάτι. Αν έγω όμως παρα-μελήσω έστω κι' ελάχιστο το καθή-μετό μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως.

—Μή μιλάτε έτσι, γιατί άδικείτε ένα σας σύντροφο, γωός άφορη και χωρίς να το συλλογίζεσαστε.

—Γιατί; Ή έμμεσα έινε αυτά που λέμε; του άπάντησε κάποιος αλκικός.

—Μά δεν ξέρετε λοιπόν, είπε τότε ο Σατύμ, ότι ζητάνε πολλά από καί-νον που του δίνουνε πολλά; Αν κα-νείς από σας κάνει ένα σφάλμα, το νείν από σας κάνει ένα σφάλμα, το πολύ-πολύ να τον διώξει ο πρίγκηπας από το παλάτι. Αν έγω όμως παρα-μελήσω έστω κι' ελάχιστο το καθή-μετό μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως.

—Μή μιλάτε έτσι, γιατί άδικείτε ένα σας σύντροφο, γωός άφορη και χωρίς να το συλλογίζεσαστε.

—Γιατί; Ή έμμεσα έινε αυτά που λέμε; του άπάντησε κάποιος αλκικός.

—Μά δεν ξέρετε λοιπόν, είπε τότε ο Σατύμ, ότι ζητάνε πολλά από καί-νον που του δίνουνε πολλά; Αν κα-νείς από σας κάνει ένα σφάλμα, το νείν από σας κάνει ένα σφάλμα, το πολύ-πολύ να τον διώξει ο πρίγκηπας από το παλάτι. Αν έγω όμως παρα-μελήσω έστω κι' ελάχιστο το καθή-μετό μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως.

—Μή μιλάτε έτσι, γιατί άδικείτε ένα σας σύντροφο, γωός άφορη και χωρίς να το συλλογίζεσαστε.

—Γιατί; Ή έμμεσα έινε αυτά που λέμε; του άπάντησε κάποιος αλκικός.

—Μά δεν ξέρετε λοιπόν, είπε τότε ο Σατύμ, ότι ζητάνε πολλά από καί-νον που του δίνουνε πολλά; Αν κα-νείς από σας κάνει ένα σφάλμα, το νείν από σας κάνει ένα σφάλμα, το πολύ-πολύ να τον διώξει ο πρίγκηπας από το παλάτι. Αν έγω όμως παρα-μελήσω έστω κι' ελάχιστο το καθή-μετό μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως. Αύ-κον μου, θα με κρεμάσει άμέσως.

ΜΕΓΑΛΕΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ.—Ο περίφημος Ρώ-σος συγγραφέας Μάξιμος Γκόρκι, του οποίου εορτάσθηκε η φιλο-λογική 40ετηρίδα, μαζί με τ' άνηπα του, κατά τελευταίαν φρι-τογραφία.

Κάτι σφιγγογυρίζει μέσα στ' αυτιά και δεν μ' άφίνει να ησυχάσω...

—Δεν μπορώ να μάθω κι' έγω τι έιν' αυτό;

—Φοβάμαι, Άσάν, να σου πω. Ή γυναίκες, δεν μπορούν να κρατήσουν ένα μυστικό...

—Γιατί; Μήπως είπα ποτέ στις φίλες μου τα μυστικά που μου λές;

—Μπορεί να μη σου δόθηκε άφορ-μή...

—Μά θαρρείς πως όταν μιλώ, δεν σκέφτομαι;

—Σκέφτεσαι βέβαια, μά είσαι κι' έσύ γυναίκα.

Ή Άσάν δάγκωσε τότε τα δόντια χειλίδι της κι' από τα μάτια της κύ-λησαν δάκρυα.

Ο Σατύμ την κύτταξε παρξένα.

—Μή θυμώνεις, της είπε. Άπό τ' μυστικό μου αυτό κρέμεται ή ζωή μου.

—Και μήπως ή ζωή σου δεν μου έινε πιο πολύτιμη από τη δική μου;

—Ευχαριστώ; Μά, χωρίς να τ' ή-λη, μπορώ να προσδοή;

—Όχι, όχι! φώναξε ή Άσάν. Θα φυλάξω τ' μυστικό σου! Σου τ' όρ-κίζομαι! Θα φροντίσω να τ' φυλάξω όπως φυλάω την όμορφιά μου.

—Άφου μου όρκίστηκες ότι θα τ' φυλάξεις σαν την όμορφιά σου, τότε θα σου τ' πω. Άκου λοιπόν: Χτες με δόθηκε ένας φημισμένος μάγος και μου είπε: «Έσαι ένας ευνουχισμένος

άνθρωπος, Σατύμ... Όλες ή δουλειές σου πάνε καλά, μά σου λείπει μία εύ-τυχία. Δέν έχεις παιδί. Και ξέρω πως αυτός έινε ο καυμός σου κι' ο καυμός της γυναίκας σου».

—Α! φώναξε ή Άσάν. Χωρίς άλλο έινε μάγος αυτός ο άνθρωπος, άφου μάνταψε τον καυμό μας...

—Κι' έγω τ' πιστεύω! είπε ή Σα-τύμ. Άκου λοιπόν τι μου είπε ακό-μα: «Ευδοκίμωμαι για σένα και θα σου πω ένα τρόπο για να κάνης παι-δί και μάλιστα άγόρι».

—Άγόρι; Ή ότσαυρό της λυγής μου! φώναξε ή Άσάν. Και σου είπα με ποιά τρόπο ή' άποκτήσουμε αυτό την εύτυχία;

—Ναι! Πρέπει να πάρης ένα πολύ δυνατό γεράκι, ένα γεράκι πολύ γυ-μνασμένο, να τ' ομαδής και να τ' ή-σεις.

—Και να τ' φάω;

—Ναι... Καλά τ' μάνταψες.

—Θά σου πω έγω που μπορείς να δώσης ένα τέτοιο γεράκι, είπε τότε σι-γά ή Άσάν. Έχει ένα στο παλάτι του ο πρίγκηπας.

—Μίλα σιγά, πιο σιγά, Άσάν. Γιατί αν σ' άκούσει κανένας, χαθή-καμε...

—Στο σπίτι του πρίγκηπα θά βρης ένα τέτοιο γεράκι! Ξανάπε ή Άσάν, σιγά...

—Λοιπόν, μουμύρισε ο Σατύμ ά-ναστενάζοντας, τ' πήρα κιόλας τ' γε-ράκι του πρίγκηπα!

—Αλήθεια; Τ' πήρες τ' γεράκι; Τώγεις μαζί σου;

—Ναι... Τ' άγχαμμένο γεράκι του πρίγκηπα, βρίσκεται έδώ, μαδύμένο και φτημένο...

—Δός μου να τ' φάω άμέσως...

—Τ' έγω άφήσει πάνω στο ντι-βάνι, τυλιγμένο μέσα στο σάκι του. Άλλά ταμνιδιά!... Διφορετικά έ-μαι χαμένος, Άσάν!

—Θεός φυλάξει! Μείνε ήσυχος, ά-γαπημένε μου! Κινένας στον κόσμο δεν θά μάθω ποτέ τ' μυστικό μας.

—Όταν σε λίγο ο Σατύμ έφυγε, ή Άσάν, άφου κένταξε πρώτα μήπως έβλεπε κανείς, πήγε στο ντιβάνι, ξετύλιξε τ' σάκι της και άπλωσε με μία τρελή γριά τ' μαγικό γεράκι.

—Αίφνης στην πόρτα της χάμορα σήκωσε ή Ζουζεφί, ή φιλένδα της, και δυσάλλακτη ήλθε της. Ή Άσ-άν ξανατύλιξε βίσιςτιχά μέσα στο σά-κι τ' πολύτιμο πούλι. Άλλά δεν μπο-ρούσε να κρύβει την άνησυχία της, κι' ή Ζουζεφί της είπε:

—Τι έχεις μέσα στ' αυτιά σου;

—Τίποτα, δεν έγω τίποτα... Κόνη-σε! Τι νέα;

—Δέν ξέρω τίποτα, αλλά τ' δικό μου το νεώτερο έινε πως κάτι μου κούβει.

—Όχι, σου όρκίζομαι...

—Άφου με τότε να θ' ή έλας τυλιγμένο μέσα στο σάκι.

—Όχι, όχι, χροστή μου... Είπ' ένα τρομερό μυστικό.

—Α! Έσπε φοβάσαι να δώ, δέν έ-χεις εμπιστοσύνη σε μένα; Καλά, ή έ-κάνω κι' έγω τ' ίδιο. Δέν θά σου πω

μά τι να κάνουμε; Θα προσπαθήσουμε

να βρούμε άλλο...

Τ' ίδιο βράδυ όμως ο πρίγκηπας έμαθε όλη την αλήθεια απ' τους έ-θροδες του Σατύμ. Ρώτησε και την Άσάν κι' αυτή προσπάησε να σκε-πάσει τον άντρα της.

—Έξω φρενών που ο Σατύμ τον είχε ξεγελάσει έτσι, άποράσις να τιμω-ρήσει παραδειγματικά τον άπιστο αλ-κικό του. Πρόσταξε λοιπόν να παρου-σιαστεί μπροστά του και τ' έπαι:

—Είκοσι χρόνια τώρα, σε σένα μό-νο έγω εμπιστοσύνη και σ' έθλιε, μά γέλασε. Πώς ξέρεις πόσα άλλα κα-κά να μ' έκανες; με τίς ψευτιές και τίς κατεργαριές σου! Ετοιμάσου λοι-πόν να πεθάνης!... Ή άόριανή μέρα θά έινε ή τελευταία σου.

Κι' άμέσως οι καθάλλαρδες του πρίγκηπα περιστοίχισαν τον κατάδικο και τ'όν μετέφεραν στη φυλακή. Ή Άσάν ζύγωσε τον σύζυγό της κλι-γώντας και ζητώντας του συχώρησι.

—Μή σκέψεις τ'όν φρενός σου! τις είπε τότε ο Σατύμ. Μην ξεροξίνεις τα μαλλιά σου!... Σε συγχωρώ!... Άς γίνει τ' όλέτημα του Άλλάχ και τ' όλέτημα του πρίγκηπα! Και σεις, σύν-τροφοί μου, καθίστε κοντά μου να τ' πούμε:

—Τ' γεράκι, φώ-ναξε ή Ζουζεφί.

—Θά γίνω κι' έγω κακός;... Κι' ή Μούρσα, ή Βεργιά, θά ζήλ' έφουνη την τύχη μας!... Θα σκάσουν από τ' κα-κό τους!

—Χωρίς άλλο! Άλλά καλή μου Ζουζεφί, σ' έξορκί-ζω, μην πεις λέξη σε κανένα!... Άστεινέσαι...

Γι' αυτό με πέρα-σες;

—Εν'ν, ξέρεις, τ' άγαπημένο γεράκι του πρίγκηπα, είπε ή Άσάν εμπιστευτικά.

—Αλήθεια! Τ' πήρες τ' γεράκι; Τώγεις μαζί σου;

—Ναι... Τ' άγχαμμένο γεράκι του πρίγκηπα, βρίσκεται έδώ, μαδύμένο και φτημένο...

—Δός μου να τ' φάω άμέσως...

—Τ' έγω άφήσει πάνω στο ντι-βάνι, τυλιγμένο μέσα στο σάκι του. Άλλά ταμνιδιά!... Διφορετικά έ-μαι χαμένος, Άσάν!

—Θεός φυλάξει! Μείνε ήσυχος, ά-γαπημένε μου! Κινένας στον κόσμο δεν θά μάθω ποτέ τ' μυστικό μας.

—Όταν σε λίγο ο Σατύμ έφυγε, ή Άσάν, άφου κένταξε πρώτα μήπως έβλεπε κανείς, πήγε στο ντιβάνι, ξετύλιξε τ' σάκι της και άπλωσε με μία τρελή γριά τ' μαγικό γεράκι.

—Αίφνης στην πόρτα της χάμορα σήκωσε ή Ζουζεφί, ή φιλένδα της, και δυσάλλακτη ήλθε της. Ή Άσ-άν ξανατύλιξε βίσιςτιχά μέσα στο σά-κι τ' πολύτιμο πούλι. Άλλά δεν μπο-ρούσε να κρύβει την άνησυχία της, κι' ή Ζουζεφί της είπε:

—Τι έχεις μέσα στ' αυτιά σου;

—Τίποτα, δεν έγω τίποτα... Κόνη-σε! Τι νέα;

—Δέν ξέρω τίποτα, αλλά τ' δικό μου το νεώτερο έινε πως κάτι μου κούβει.

—Όχι, σου όρκίζομαι...

—Άφου με τότε να θ' ή έλας τυλιγμένο μέσα στο σάκι.

—Όχι, όχι, χροστή μου... Είπ' ένα τρομερό μυστικό.

—Α! Έσπε φοβάσαι να δώ, δέν έ-χεις εμπιστοσύνη σε μένα; Καλά, ή έ-κάνω κι' έγω τ' ίδιο. Δέν θά σου πω

μά τι να κάνουμε; Θα προσπαθήσουμε

να βρούμε άλλο...

Τ' ίδιο βράδυ όμως ο πρίγκηπας έμαθε όλη την αλήθεια απ' τους έ-θροδες του Σατύμ. Ρώτησε και την Άσάν κι' αυτή προσπάησε να σκε-πάσει τον άντρα της.

—Έξω φρενών που ο Σατύμ τον είχε ξεγελάσει έτσι, άποράσις να τιμω-ρήσει παραδειγματικά τον άπιστο αλ-κικό του. Πρόσταξε λοιπόν να παρου-σιαστεί μπροστά του και τ' έπαι:

—Είκοσι χρόνια τώρα, σε σένα μό-νο έγω εμπιστοσύνη και σ' έθλιε, μά γέλασε. Πώς ξέρεις πόσα άλλα κα-κά να μ' έκανες; με τίς ψευτιές και τίς κατεργαριές σου! Ετοιμάσου λοι-πόν να πεθάνης!... Ή άόριανή μέρα θά έινε ή τελευταία σου.

Κι' άμέσως οι καθάλλαρδες του πρίγκηπα περιστοίχισαν τον κατάδικο και τ'όν μετέφεραν στη φυλακή. Ή Άσάν ζύγωσε τον σύζυγό της κλι-γώντας και ζητώντας του συχώρησι.

—Μή σκέψεις τ'όν φρενός σου! τις είπε τότε ο Σατύμ. Μην ξεροξίνεις τα μαλλιά σου!... Σε συγχωρώ!... Άς γίνει τ' όλέτημα του Άλλάχ και τ' όλέτημα του πρίγκηπα! Και σεις, σύν-τροφοί μου, καθίστε κοντά μου να τ' πούμε:

—Τ' γεράκι, φώ-ναξε ή Ζουζεφί.

—Θά γίνω κι' έγω κακός;... Κι' ή Μούρσα, ή Βεργιά, θά ζήλ' έφουνη την τύχη μας!... Θα σκάσουν από τ' κα-κό τους!

—Χωρίς άλλο! Άλλά καλή μου Ζουζεφί, σ' έξορκί-ζω, μην πεις λέξη σε κανένα!... Άστεινέσαι...

Γι' αυτό με πέρα-σες;

—Εν'ν, ξέρεις, τ' άγαπημένο γεράκι του πρίγκηπα, είπε ή Άσάν εμπιστευτικά.

—Αλήθεια! Τ' πήρες τ' γεράκι; Τώγεις μαζί σου;

—Ναι... Τ' άγχαμμένο γεράκι του πρίγκηπα, βρίσκεται έδώ, μαδύμένο και φτημένο...

—Δός μου να τ' φάω άμέσως...

—Τ' έγω άφήσει πάνω στο ντι-βάνι, τυλιγμένο μέσα στο σάκι του. Άλλά ταμνιδιά!... Διφορετικά έ-μαι χαμένος, Άσάν!

—Θεός φυλάξει! Μείνε ήσυχος, ά-γαπημένε μου! Κινένας στον κόσμο δεν θά μάθω ποτέ τ' μυστικό μας.

—Όταν σε λίγο ο Σατύμ έφυγε, ή Άσάν, άφου κένταξε πρώτα μήπως έβλεπε κανείς, πήγε στο ντιβάνι, ξετύλιξε τ' σάκι της και άπλωσε με μία τρελή γριά τ' μαγικό γεράκι.

—Αίφνης στην πόρτα της χάμορα σήκωσε ή Ζουζεφί, ή φιλένδα της, και δυσάλλακτη ήλθε της. Ή Άσ-άν ξανατύλιξε βίσιςτιχά μέσα στο σά-κι τ' πολύτιμο πούλι. Άλλά δεν μπο-ρούσε να κρύβει την άνησυχία της, κι' ή Ζουζεφί της είπε:

—Τι έχεις μέσα στ' αυτιά σου;

—Τίποτα, δεν έγω τίποτα... Κόνη-σε! Τι νέα;

—Δέν ξέρω τίποτα, αλλά τ' δικό μου το νεώτερο έινε πως κάτι μου κούβει.

—Όχι, σου όρκίζομαι...

—Άφου με τότε να θ' ή έλας τυλιγμένο μέσα στο σάκι.

—Όχι, όχι, χροστή μου... Είπ' ένα τρομερό μυστικό.

—Α! Έσπε φοβάσαι να δώ, δέν έ-χεις εμπιστοσύνη σε μένα; Καλά, ή έ-κάνω κι' έγω τ' ίδιο. Δέν θά σου πω

μά τι να κάνουμε; Θα προσπαθήσουμε

να βρούμε άλλο...

Τ' ίδιο βράδυ όμως ο πρίγκηπας έμαθε όλη την αλήθεια απ' τους έ-θροδες του Σατύμ. Ρώτησε και την Άσάν κι' αυτή προσπάησε να σκε-πάσει τον άντρα της.

—Έξω φρενών που ο Σατύμ τον είχε ξεγελάσει έτσι, άποράσις να τιμω-ρήσει παραδειγματικά τον άπιστο αλ-κικό του. Πρόσταξε λοιπόν να παρου-σιαστεί μπροστά του και τ' έπαι:

—Είκοσι χρόνια τώρα, σε σένα μό-νο έγω εμπιστοσύνη και σ' έθλιε, μά γέλασε. Πώς ξέρεις πόσα άλλα κα-κά να μ' έκανες; με τίς ψευτιές και τίς κατεργαριές σου! Ετοιμάσου λοι-πόν να πεθάνης!... Ή άόριανή μέρα θά έινε ή τελευταία σου.

Κι' άμέσως οι καθάλλαρδες του πρίγκηπα περιστοίχισαν τον κατάδικο και τ'όν μετέφεραν στη φυλακή. Ή Άσάν ζύγωσε τον σύζυγό της κλι-γώντας και ζητώντας του συχώρησι.

—Μή σκέψεις τ'όν φρενός σου! τις είπε τότε ο Σατύμ. Μην ξεροξίνεις τα μαλλιά σου!... Σε συγχωρώ!... Άς γίνει τ' όλέτημα του Άλλάχ και τ' όλέτημα του πρίγκηπα! Και σεις, σύν-τροφοί μου, καθίστε κοντά μου να τ' πούμε:

—Τ' γεράκι, φώ-ναξε ή Ζουζεφί.

—Θά γίνω κι' έγω κακός;... Κι' ή Μούρσα, ή Βεργιά, θά ζήλ' έφουνη την τύχη μας!... Θα σκάσουν από τ' κα-κό τους!

—Χωρίς άλλο! Άλλά καλή μου Ζουζεφί, σ' έξορκί-ζω

Η ΦΡΙΚΗ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΙΕΣ ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΩΝ ΜΕΡΟΒΙΓΓΙΑΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

Πώς τιμωρούντο οι λιποτάκτες και οι προδότες. 'Ο άγραφος νόμος της «βεντέττας». Πώς εξαγοράζονταν τα εγκλήματα. 'Η αδιατήρησις των θυμάτων. 'Η φριχτή τιμωρία των δουλοπαροίκων. Πώς τιμωρούντο οι βασιλευκτοί. Οι κλέφτες των κυνηγετικών γερακιών. Τα φριχτά εγκλήματα του Χιλπερίκ και της Φρεδεγόνδης. Πώς κήκων ζωντανές έλες ή μάγισσες του Παρισιού, κτλ. κτλ.

Θανάσιμη μονομαχία μεταξύ ενάγοντος και έναγομένου, για ν' αποδείχθῃ ποιος απ' τους δύο έχει δίκιο.

Όταν οι δάσκαροι με τις επιδρομές τους εγχερίσαν την Αυτοκρατορία της Δύσεως, ο κόσμος άλλαξε όψη. Τα έθνη των επιδρομέων επεδιήθησαν στους τόπους που κατέκτησαν και ή άπονομή της δικαιοσύνης γινόταν με το δικό τους τρόπο.

Κατά τα χρόνια λοιπόν εκείνα, οι Γερμανοί και οι Τεύτονες δυό μόνο εγκλήματα τιμωρούσαν με θάνατο: την λιποταξία και την προδοσία. Μονάχα ο άρχιερέας, ως αντιπρόσωπος του Θεού είχε το δικαίωμα να δικάζει και να τιμωρή τους ένόχους. Γι' αυτό βλέπουμε πως τα βασανιστήρια στους Γερμανούς και στους Γαλάτες έπαυαν γρήγορα να θυμίζουν θυσίας. Οι προδότες και οι λιποτάκτες στην άρχή άπαγχονιζόντουσαν. Άργότερα όμως κομμειάζονταν, όπως ήταν ή συνήθεια των Γότθων. Οι τελευταίοι, μάλιστα, όταν ο ένοχος φυγοδικούσε, τιμωρούσαν, αντί αυτού εν' άλλο μέλος της οικογενείας του. 'Ο Ζορντανές, ένας Γότθος χρονικογράφος του VI αιώνα αναφέρει σκεπτικώς το ακόλουθο περιστατικό:

«Μιά γυναίκα απ' τη φυλή των Ρωξολάνων, που την έλεγαν Σφανιβίλδα και που δ άντρας της προδώσε την πατρίδα του κι' έλλοιπαίχτηκε, δέθηκε από τα χέρια κι' από τα πόδια σε τέσσερα άγρια άλογα, τα οποία τραβώντας την απ' όλες τις μεριές, την κατακομιάνισαν, όπως είχε διατάξει ο βασιλεύς Έρμανάριος. Οι άδελφοί της όμως εκδικήθηκαν τον θάνατό της, καρφώνοντας ένα μεγάλο ξίφος στην καρδιά του βασιλέως».

Μονάχα τα δυό εγκλήματα που άναφέρουμε παραπάνω τιμωρούντο, κατά την εποχή εκείνη, με θάνατο. 'Οσο για τα εγκλήματα μεταξύ των ιδιωτών, αυτά δεν τα έπαινε ο νόμος. 'Ο καθένας έπαινε μοναχός του την άδικησή του. Κυριαρχούσε δηλαδή ο άγραφος νόμος της εξαγοράς του αδικήματος. 'Οσο ο άδικημένος δεν έπαινε άκμα έδικήσιν, ένας άρχιος πάλι έχώριζε σε δυό στρατόπεδα τους φίλους και τους συγγενείς αυτού που άδίκησε κι' αυτού που άδικήθηκε. Τό έθιμο αυτό διατηρείται άκμα και σήμερα στην Κορσική και στη Μάνη, καθώς και σε πολλά άλλα μέρη της Εύρώπης. Ένε ή πασίγνωστη άβεντέττα...

Εκείνη την εποχή όμως ήταν γενικό. 'Η εξαγορά του αδικήματος περνούσε από τους γονείς στα παιδιά και σχημάτιζε μια μακρά αλυσίδα από φόνους κι' αιματηρές εκδικήσεις. Στη Γαλλία, κατά τα πρώτα χρόνια, οι «βεντέττες» αυτές είχαν και την εξαγορά τους. 'Ο εγκληματίας δηλαδή παρουσιάζονταν με άπάθεια στη δικαιοσύνη κι' επλήρωνε το αίμα που είχε χύσει. 'Η τιμή όμως κανονιζόταν ανάλογως της αξίας του θύματος. Ένας Φράγκος άξιζε περισσότερο από έναν Γαλάτη ή ένα Σάξονα. Ένας αραγκός περισσότερο από έναν γεωργό. 'Ο φόνος μιας γυναίκας εξαγοραζόταν όπως ο φόνος ενός άνδρος. Όταν πάλι είχε παιδιά ή μπορούσε ακόμα να κάνει, ή τιμή του ήταν τρεις φορές πιο μεγάλη από την τιμή εκείνου ή εκείνης που δεν είχε παιδιά ή που δεν έκανε παιδιά. Στην εξαγορά του φόνου λοιπόν υπολόγιζαν και την αξία των παιδιών που θ' άποκτούσε.

Στη μεσαιωνική Γερμανία, ή δικαιοσύνη ήταν άκμα και άρχισα και πρωτόγονη. Ένας κατηγορούμενος για ν' αποδείξει την άθωότητά του έπρεπε να βυθίσει γυμνό το χέρι του μέσα σ' ένα καζάνι γεμάτο νερό που έβράζε και να πάρει από τον θύλο του ένα νόμισμα ή ένα δαχτυλίδι. Άλλοτε πάλι έπρεπε να πεπατήσει άπάνω σε μια σιδερένια σχάρα κόκκινη από τη φωτιά ή να περάσει μέσα από μια πυρά. Νόμιζαν δε πως όποιος ήταν άθωος δεν έκαίγεται, γιατί τον έπροστατεύε ο Θεός... Άργότερα, ο «ένάγων» και ο «ένανόμενος» μονομαχούσαν μέχρι θανάτου κι' ο Θεός, καθώς πίστευαν, έδινε τη νίκη σ' όποιον είχε δίκιο...

Κατά την εποχή εκείνη, δεν υπήρχαν οι ίδιοι νόμοι για τους ελεύθερους πολίτες και για τους δουλοπαροίκους. Οι τελευταίοι τιμωρούντο με μεγαλύτερη αυστηρότητα. Και τα πιο υικρά άκμα παρουσιάζονταν τους τιμωρούντο με ραβδισμούς ή με θάνατο. Πολλές φορές τους έσπινάκιζαν με πυρωμένο σίδερο ή τους άκρωτηρία-

Ο κατηγορούμενος, για ν' αποδείξει την άθωότητά του, βυθίζει το χέρι του σ' ένα καζάνι γεμάτο βραστό νερό!

ζαν. Τους έκοβαν τ' αυτιά, τη μύτη, τα χέρια ή τους έβγαζαν τα μάτια. Οι Βισιγόθοι τιμωρούσαν με άκμα το μαστιγώσις έναν ελεύθερο, ένοχο θίσμου κι' έκαγαν ζωντανό τον δουλοπαροίκο που είχε διαπράξει το ίδιο έγκλημα.

Η δολοφονικές άποπειρες κατά των βασιλέων τιμωρούντο με θάνατο. Όταν όμως έδιδετο χάρις, άφιναν ελεύθερο τον κατηγορούμενο, αφού πρώτα του έβγαζαν τα μάτια. 'Ο ίδιος νόμος καθόριζε ότι οι ελεύθεροι, δσάκις τιμωρούντο με την ποινή της μαστιγώσεως, έπρεπε να χάσουν συγχρόνως και τα μαλλιά τους. Τα μακρά μαλλιά εκείνη την εποχή ήταν μια ένδειξη τιμής κι' ελευθερίας. Γι' αυτό άτιμάσαν λοιπόν τον ελεύθερο πολίτη που είχε μαστιγωθεί, τον έκαναν «φαλακρό». Τού έξερρίζωναν τα μαλλιά, κόβοντας τριγύρω το δέρμα τους, όπως κάνουν σήμερα οι Εβραίοί.

Ας αναφέρουμε άκόμα και μια παράξενη ποινή των βαρβάρων, που την έφάρμοζαν οι Βουρβούνδιοι. Όποιος έλαβε ένα κυνηγετικό γεράκι, καταδικάζονταν ν' αφήσει το γεράκι να φάει από το σώμα του έξι σπυγίες κρέας!

Η ιστορία των πρώτων βασιλέων των Φράγκων εινε γεμάτη από αματηρά εγκλήματα, άπάνθρωπες εκδικήσεις κι' άδικες πολλές φορές θανατικές εκτελέσεις.

Η βασιλεία, μάλιστα, του Χιλπερίκ και της Φρεδεγόνδης, αποτελεί μια άπερίγραπτη σειρά δολοφονιών και εγκλημάτων.

Κάποτε, ένα παιδί του Χιλπερίκ και της Φρεδεγόνδης πέθανε από δυσεντερία. Οι αβλικόι όμως είπαν στη βασίλισσα ότι είχε πεθάνει από τις μαγικές και τα μάγια του πρεσβύτερου Μουμύλου.

Η βασίλισσα που έχρημάταν τον Μουμύλο, διάταξε άμέσως να συλλάβουν όλες τις μάγισσες του Παρισιού, για να τις βασανίσουν και τις κάνουν να βολογίσουν ότι ήταν άρρωστα του πρεσβύτερου. Έκείνες τότε, την ώρα που

έφυγούσαν από τα μαρτύρια, της είπαν: «Έθυσιάσαμε, ο βασιλίσσα, τη ζωή του παιδιού σου για να σώσουμε τη ζωή του πρεσβύτερου Μουμύλου!». Τότε ή Φρεδεγόνδη έκαψε άπάνω στην πυρά όλες είχαν άπομείνει ζωντανές, αφού πρώτα τους συνέτριψε τα κόκκαλα και διάταξε να πιάσουν τον Μουμύλο και να τον φέρουν σιδερόδεσμο μπροστά στον βασιλέα. 'Ο πρεσβύτερος άδηγήθηκε τότε φορτωμένος θραυές άλυσίδες και κραμασμένος από ένα σπύλο μπροστά στον Χιλπερίκο. Κι' όταν τον ρώτησαν αν εινε άληθής ότι είχε κάνει μάγια στον μικρό πρίγκιπα που επέθανε, εκείνος περιορίστηκε ν' άπαντήσει: «Δεν νοιώθω κανένα πόνο, όσο κι' αν με βασανίσате, γιατί είμαι άθωος!».

Ο Χιλπερίκ όμως, όταν άκουσε αυτά τα λόγια, έγλώκισε. «Μα τότε εινε μάγος!» φώναξε κι' άρχισε να τρέχει από το φόβο του. Έδωσαν άμέσως τον Μουμύλο στον τροχό, του έχασαν μυτερά ξύλα στα νύχια των χεριών και των ποδιών του και τον μαστίγισαν 36 στυ έλο το σώμα του έγινε μια άμορφη μάζα... Έπειτα τον άποτέλειωσαν με τα σπαθιά...

Ο Χιλπερίκ ήταν ο πιο σκληρός κι' ο πιο άδικος από τους Φράγκους βασιλείς. «Όποιος δεν άκούει τις διαταγές μου εινε ένοχος μου! Νά του βγάξτε λοιπόν τα μάτια!», συνήθιζε να λέη στους αβλικούς του.

Εν' άπό τα πιο άποτρόπαια εγκλήματα της μεροβιγγιακής εποχής ήταν κι' ή δολοφονία της πρώτης γυναίκας του Χιλπερίκ. Η δυστυχισμένη βασίλισσα Όδοβέρη έζωσε με την κόρη της σ' ένα μοναστήρι. Η Φρεδεγόνδη όμως την έξήλασε και μια ήμερα διάταξε να την στραγγάλισουν και να τυφλώσουν την κόρη της. Μα κι' ή γριά βασίλισσα Βρυονχόττ επήθανε με φρικώδη θάνατο. «Αι, κι' ήταν όγόντα χρόνια, δέθηκε στην οδοά ενός άγριου άλόγου που την έκομματίσσε...

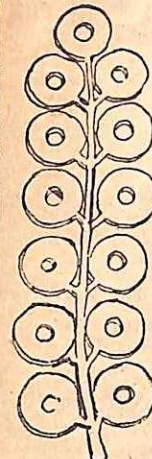
Μιά άλλη κόρη του Χιλπερίκ, ή Ριγόνθη, που ζωσε μακρά άπό τα άνάκτορα σ' ένα μοναστήρι, είχε μια τραγική περιπέτεια. 'Ο βασιλεύς των Βησιγόθων της Ισπανίας την έξήτησε κάποτε για σύζυγό του κι' ο Χιλπερίκ που ήθελε τη φίλια των Βησιγόθων την έστειλε στην Ισπανία με πνήγνια καρότσες γεμάτες δώρα και προικιά και με μια μεγάλη ακολουθία. Στο δρόμο όμως, οι άκόλουθοί της άρραγαν να λεηλατούν τις καρότσες, κρυφά, τη νύχτα, και να εξαφανίζονται. Η πριγκίπισσα Ριγόνθη έζω άπό την Τουλούζ ή είχε άπομείνει πειά μοναχή. Και πρίν προφθάσει να μπή στην πόλη, επέθανε μια νύχτα στο δρόμο άπό τις στερήσεις και την πείνα...

Επλήρωσε άραγε μ' αυτόν τον τρόπο τα εγκλήματα του πατέρα της; Μα κι' ο ίδιος δολοφονήθηκε από κάποιον έραστή της Φρεδεγόνδης.

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Τα άλογα που με τις κινήσεις τους γκρεμίζουν βασιλεία. Η ιστορία ενός περιφρικού μνημείου. Ένας άγράφος νόμος ήξερε έλο το δάντη απ' έξω. 'Ο Δαντελόγος—γονδολιέρης. Τα γραμμάτια του Φερδινάνδου Β'. Πώς θανατωνόντουσαν όσοι τα έσχιζαν. 'Ο Πάπας Πίος 10ος και ο άριθμός έννέα. Το περί έργο πάθημα ενός άγγλικού φαλαιοαλιευτικού πλοίου.

Ένας κλάδος του νομισματοδεντρού με τους καρπούς του, τους οποίους οι κάτοικοι της Μαλάκκας χρησιμοποιούν ως νομίσματα.

και μοιραία σύμπτωση, δσάνε τα άλογα αυτά, τα οποία εινε τέσσερα, μετακινούντα, καταστρέφεται ή διαλύεται ένα μεγάλο κράτος.

Το σύμπλεγμα αυτό κατασκευάστηκε κατά διαταγήν του Ρωμαίου αυτοκράτορος Νέρωνος και το ισοπέθησαν στη Θριαμβευτική Άψίδα που βρισκόταν στο κεντρικότερο μέρος της Ρώμης. Έμεινε δε εκεί δύομιση αιώνας και πλέον.

Όταν όμως ο Μεγάλος Κωνσταντίνος έκανε πρωτεύουσά του το Βυζάντιο, διάταξε και μεταφέραν στη νέα του έδρα το περίφημο χάλκινο σύμπλεγμα. Κι' από τότε άρχισαν ή μεγάλες δυστυχίες και ή διάλυσις της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.

Στις άρχές του 13ου αιώνα, ο Βενετός δόγης, ο όποιος ήταν ένας απ' τους τρεις άρχηγούς των Σταυροφορών που κατέλαβαν την Κωνσταντινούπολη και διέλυσαν τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία, έπληρε το χάλκινο σύμπλεγμα απ' την Πόλη και, μεταφέροντάς το στη Βενετία, το έστησε στην πλατεία του Αγίου Μάρκου.

Πεντακόσια χρόνια άργότερα, κατά τα τέλη του 18ου αιώνα, ο Μέγας Ναπολέων, όταν κατέλαβε τη Βενετία, μετέφερε το χάλκινο σύμπλεγμα στο Παρίσι. Συγχρόνως όμως διάλυσε και την άλλοτε πανίσχυρη Ένετική Δημοκρατία.

Μετά μισόν αιώνα και πλέον, ο Ναπολέων δος θέλησε να επανορθώσει την καλλιτεχνική άδυσία που είχε κάνει ο μεγάλος πάππος του στους Βενετούς, και τους επέστρεψε το χάλκινο σύμπλεγμα για να ξανατοποθετηθώ στην πλατεία του Αγίου Μάρκου της Βενετίας. Την ίδια χρονιά όμως καταγγέθηκε ή άλλοτε άπέραντη κοσμική έξωση του Πάπα, έπειτα δε από λίγον καιρό έσφραγίστηκε κι' ο ίδιος ο Ναπολέων κι' άνακηρύχτηκε ή Δημοκρατία στη Γαλλία.

Κατά το διάστημα του Εβρωπαϊκού πολέμου, το 1917, όταν οι Αυστριακοί άπειλούσαν να καταλάβουν τη Βενετία, το χάλκινο σύμπλεγμα, μαζί με τους άλλους καλλιτεχνικούς θησαυρούς της νύμφης της Άδριατικής, μεταφέρθηκε στο έσωτερικό της Ιταλίας. Την ίδια

έμερα εποχή έξεραγή ή πρώτη ρωσική επανάστασις και έπληθε ή καθρόνισις του Τσάρου. Όταν έγινε ή άναχωρή, το σύμπλεγμα των χάλκινων άλόγων μετεφέρθη και τοποθετήθηκε στη θέση του, στην πλατεία του Αγίου Μάρκου, αλλά συγχρόνως κατέρρευσε δυό Αυτοκρατορίες, ή Αυστριακή και ή Γερμανική.

*** Έχουμε γράψει κι' άλλες φορές στη σελίδα αυτή για διάφορα παράξενα νομίσματα, τα όποια έχουν χρησιμοποιηθεί απ' την αρχαιότητα ως σήμερα, από τους διαφόρους λαούς. Ένα απ' τα περιεργότερα νομίσματα εινε εκείνο που χρησιμοποιούν και οι κάτοικοι της νήσου Μαλάκκας του Άπλαντιου. Πρόκειται για τους καρπούς του περιφρικού νομισματοδεντρού, όπως το λένε.

Τα άλογα του Αγίου Μάρκου. Τα άλογα που με τις κινήσεις τους γκρεμίζουν βασιλεία. Η ιστορία ενός περιφρικού μνημείου. Ένας άγράφος νόμος ήξερε έλο το δάντη απ' έξω. 'Ο Δαντελόγος—γονδολιέρης. Τα γραμμάτια του Φερδινάνδου Β'. Πώς θανατωνόντουσαν όσοι τα έσχιζαν. 'Ο Πάπας Πίος 10ος και ο άριθμός έννέα. Το περί έργο πάθημα ενός άγγλικού φαλαιοαλιευτικού πλοίου.

Νά και κάτι που ενδιαφέρει ιδιαίτερος τους γραμματισμοφίλους. Ποιος μπορεί να φαντασθώ ότι ήπληξε κάποτε γραμματισμό, του οποίου ή καταστροφή ή το σχίσμα έδωκε ορειτό έγκλημα καθοσώσεως; Και όμως αυτό συνέβαινε με τα γραμματισμένα που έχρησιμοποιούντο στη Σικελία και στη Νεάπολη από το 1830 ως το 1858. Τα γραμματισμένα εκείνα είχαν επάνω τους την εικόνα του τότε βασιλέως Φερδινάνδου Β', ο όποιος φημιζόταν για τη σκληρότητά του και για τις παραξενιές του και τον όποιον οι Ιταλοί είχαν έπαινος φιλολογικά έργα, ώστε, παρ' όλη την άγραμματοσύνη τους, να τα μαθαίνουν απ' έξω.

*** Είπε γνωστόν ότι μερικές φορές άνθρωποι του λαού άγράφωται, ένθουσιάζονται με τη φιλολογία και με όριμέννα φιλολογικά έργα, ώστε, παρ' όλη την άγραμματοσύνη τους, να τα μαθαίνουν απ' έξω. Ένας απ' αυτούς ήταν και ο Βενετσάνος βαρκάρης Γκουάρντι, ο όποιος

πέθανε το 1912 και ο όποιος ήταν γνωστός στους περιηγητές, αλλά και στους φιλολογικούς κύκλους της Ιταλίας με το όνομα ο «Δαντελόγος γονδολιέρης». 'Ο Πιέτρο Γκουάρντι ήταν έντελως άγραμματος. Είχε άποστηρίσει όμως όλόκληρη τη Θεία Κομωδία και μπορούσε άποτέλειωτα να την άπαγγείλη όλόκληρη απ' άρχής μέχρι τέλους, χωρίς να κάνει ούτε ένα λάθος. Έκτός αυτού, ο Πιέτρο Γκουάρντι είχε την ύπομονή να μετρήσει ότι το άριστούργημα που είχαν την όποια τιμωρούσε διονον παρέβαινε το διάταγμα του, ήταν ο θάνατος. Πολλοί Σικελιοί και Ναπολιτανοί πλήρωσαν με τη ζωή τους την άφηρημάδα που είχαν να σχίσουν ή να πετάξουν φάκελλο με γραμματισμό του «Μπόμπας».

Είπε γνωστό ότι συχνά στη ζωή μερικών ανθρώπων παίρνουν περίεργο όρόλο όρισμένοι άρθεμοί. Τό ίδιο συνέβη με τον άριθμό έννέα και με τον περίφημο Πάπα της Ρώμης Πίον 10ον, ο όποιος πέθανε το 1914.

Ο Πίος 10ος λοιπόν έχρημάτισε έσους έννέα χρόνια. Άλλα έννέα χρόνια έκανε στον βαθμό του πρωθιερέως, έννέα χρόνια επίσης χρημάτισε άνακληρωτής επίσκοπος και άλλα έννέα χρόνια επίσκοπος. Όταν έγινε άρχιεπίσκοπος της Βενετίας, έμεινε στο αξίωμα αυτό έννέα χρόνια, όσόντου έξελέγη Πάπας. Τέλος, πρίν από αυτόν, στον Παπικό θρόνο είχαν άνέβει έννέα Πάπα με το όνομα Πίος.

*** Τό περιεργότερο θαλασσινό περιστατικό συνέβη πρίν λίγων ετών σ' ένα άγγλικό πλοίο, το φαλαιοαλιευτικό «Ράμνα». Τό πλοίο αυτό είχε άγκυροβολήσει κάποτε στην περίφημη άκμή Σκάπα-Φλου, όπου οι Γερμανοί βύθισαν τον στόλο τους μετά την ύπογραφή της άναχωρήσης.

Κατά διαβολική λοιπόν σύμπτωση, ο πλοίαρχος του φαλαιοαλιευτικού «Ράμνα», χωρίς να το φαντάζεται βέβαια, είχε άγκυροβολήσει στο ίδιο άκριδος μέρος που είχε βουλήσει το γερμανικό ντρεντνοτ «Μόλτικε». Έπειτα από μερικές ώρες όμως, όταν έγινε καλίρορα κι' άποτραβήχτηκαν τα νερά, το «Ράμνα» βρέθηκε καθισμένο επάνω στο βουλιαγμένο ντρεντνοτ, σαν μετέωρο, χωρίς ν' άκουμπάει καθόλου στο νερό. Ήταν δε καθισμένο τόσο στερεά, ώστε να μη χάσει την ισορροπία του.

Έτσι το φαλαιοαλιευτικό δεν μπορούσε να μετακινήθώ από και. Και χρειάστηκε να περιμένη επί άρκετές ώρες όσόντου τελείωσε ή απάφρση κι' άρχισε ή άμπωτις, για να χρησιμοποιήσουν έλικα του και να φύγει.

Συνιστάμεν την ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ του κ. ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ, Υφηγητού της Οφθαλμολογίας εν τη Πανεπιστημιακή Σχολή, 27, Αδριαν. Τηλ. 1-68.

Ο Πιέτρο Γκουάρντι, ο «Δαντελόγος γονδολιέρης».

Ένα γραμματισμένο του Βασιλέως των Αύσ Σικελιών Φερδινάνδου Β'.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΜΑΙΝΤΡΟΝ

ΑΠΕΛΠΙΣΜΕΝΗ ΑΓΑΠΗ!

Δεν άντελήφθη πώς ένας άνδρας βρισκόταν κοντά της και την κτύπησε.

ΚΑΘΩΣ ή Κατερίνα ντυνόταν εκείνο το πρωί στην κάμαρά της, της φάνηκε πως άκουσε μακριά, στην πόλη, ένα παράξενο θόρυβο. Τέντωσε άεσως τα αυτιά της κι άφογκράστηκε με προσοχή, αγωνιώντας και τρέμοντας ύλη. Ήταν πολύς καιρός τώρα που ο λαός του Μιλάνου είχε επαναστατήσει κατά του άρχοντός του και το αίμα χυνόταν άφθονο στους δρόμους της μεγάλης αυτής πόλεως. Έκατοντάδες ανθρώπων είχαν χάσει τη ζωή τους κι απ' τα δύο αντίμαχά τους στρατεύματα, χωρίς ωστόσο κανένα απ' αυτά να κατορθώσει να επιβληθεί διστακτικά στο άλλο.

Το άγριο αυτό αματωκόλο γέμισε μ' απελπισία την ψυχή της φτωχής νέας. Διότι απ' την άγρια νέα τους συμπόλιτες της που είχαν σκοτωθεί χωρίς λόγο, κι αγωνιούσε για το μέλλον. Έτρεμε προσέχοντας για τη ζωή ενός ανθρώπου, ενός ανθρώπου που τον άγαπούσε περισσότερο από κάθε άλλον στον κόσμο.

Ο άνθρωπος αυτός ήταν ο δούξ του Μιλάνου Ιωάννης Βισκόντι, έναντιον του οποίου είχε επαναστατήσει ο λαός. Η δολοβή εντομεταξή πλησίαζε ολοένα, κι ή Κατερίνα, κατανικώντας στο τέλος τους φόβους της, αποφάσισε ν' ανοίξει το παράθυρό της για να δει τι συνέβαινε... Και πολλά άλλα παράθυρα είχαν ανοίξει κιόλας στον στενό δρομάκο, και πρόσωπα ανήσυχα πρόβαλλαν σ' αυτά...

Κι Έξαφνα, ή φωνή του πλήθους άκούστηκε καθαρότερη: — Τον σκοτώσαν! φώναζαν. Πάει... Πέθανε!...

Η Κατερίνα, μόλις άκουσε αυτά τα λόγια, έννοιωσε ένα άσυγκρατητο σπasmus να περνάει διόλου το κορμί της. Κατάλαβε ότι είχαν δολοφονήσει τον αγαπημένο της άντρα. Κατάλαβε πως είχε φτάσει πια ή τρομερή στιγμή που τόσο τη φοβόταν... Τον είχαν σκοτώσει!

Η φτωχή νέα, με τα μάτια της πλημμυρισμένα από δάκρυα, γονάτισε,

κύριος του Μιλάνου, όσο είχε δυνατόν να είχε κανείς «κύριος» μιας πόλεως, την οποία ταράζει διαρκώς ή άναρχία, γιατί δεν περνούσε μήνας χωρίς να εκραγή και μια στάσις.

Άλλοτε υπερίσχυαν τα στρατεύματα του νεαρού ήγεμόνος και τότε τα κελιά του λαού μαζεύονταν κατά σωρούς μπρος στο ικρίωμα, και άλλοτε πάλι οι επαναστάτες επικρατούσαν κι έκαναν κι αυτοί τα δικιά τους.

Υπήρχαν έτσι στιγμές που ο λαός δεν ήξερε ποιος είναι ο άρχηγός του, κι εν όνόματι ποίου ο δήμιος άποκεφάλιζε τόσους κόσμους.

Η μητέρα του δονκό, ή Αικατερίνη Βισκόντι, συμβούλευε συχνά τον γιό της να μη δείχνεται τόσο σκληρός και προσπαθούσε να τον απομακρύνει από τους αλλιώτικους, οι οποίοι έκαναν ότι μπορούσαν για να ξεπνήσουν τα καλά του ένστικτα. Σε λίγο όμως πέθανε δηλητηριασμένη κι' έτσι είχαν τότε πως ο γιός της την είχε ξεκάνει, για να απαλλαγί από την κληρονομία της. Κι

Η Κατερίνα γονάτισε μπροστά στο πτώμα του δονκό...

και άκουμπώντας το μέτωπό της στη βάση του ανοιχτού παραθύρου, ενώ ή πόλις άντηχούσε από κραυγές χαράς και μισούς, άρχισε να προσεύχεται για την ψυχή του δολοφονημένου.

Μέσα στην προσοχή της σκεφτόταν πως είχαν δίκιο αυτοί που σκότωσαν τον δούκα... Δεν ήταν άξια είκοσιτρίων χρόνων ο Ιωάννης Βισκόντι, και είχε ξεπεράσει όλους τους προγόνους του σε σκληρότητα και σε θηριωδία. Το Μιλάνο είχε άνεχθεί χρόνια διόκληρα την άματηρή τυραννία των Βισκόντι, αλλά αυτός ο νεότερος, ήταν ο χειρότερος της ράτσας του.

Γιός του Ιωάννου Γκαλέα, βρέθηκε από δεκαεπτά χρόνων έκαιος του Μιλάνου, όσο είχε δυνατόν να είχε κανείς «κύριος» μιας πόλεως, την οποία ταράζει διαρκώς ή άναρχία, γιατί δεν περνούσε μήνας χωρίς να εκραγή και μια στάσις.

Άλλοτε υπερίσχυαν τα στρατεύματα του νεαρού ήγεμόνος και τότε τα κελιά του λαού μαζεύονταν κατά σωρούς μπρος στο ικρίωμα, και άλλοτε πάλι οι επαναστάτες επικρατούσαν κι έκαναν κι αυτοί τα δικιά τους.

Υπήρχαν έτσι στιγμές που ο λαός δεν ήξερε ποιος είναι ο άρχηγός του, κι εν όνόματι ποίου ο δήμιος άποκεφάλιζε τόσους κόσμους.

Η μητέρα του δονκό, ή Αικατερίνη Βισκόντι, συμβούλευε συχνά τον γιό της να μη δείχνεται τόσο σκληρός και προσπαθούσε να τον απομακρύνει από τους αλλιώτικους, οι οποίοι έκαναν ότι μπορούσαν για να ξεπνήσουν τα καλά του ένστικτα. Σε λίγο όμως πέθανε δηλητηριασμένη κι' έτσι είχαν τότε πως ο γιός της την είχε ξεκάνει, για να απαλλαγί από την κληρονομία της. Κι

ήταν άξια είκοσιτρίων χρόνων ο Ιωάννης Βισκόντι, και είχε ξεπεράσει όλους τους προγόνους του σε σκληρότητα και σε θηριωδία. Το Μιλάνο είχε άνεχθεί χρόνια διόκληρα την άματηρή τυραννία των Βισκόντι, αλλά αυτός ο νεότερος, ήταν ο χειρότερος της ράτσας του.

Γιός του Ιωάννου Γκαλέα, βρέθηκε από δεκαεπτά χρόνων έκαιος του Μιλάνου, όσο είχε δυνατόν να είχε κανείς «κύριος» μιας πόλεως, την οποία ταράζει διαρκώς ή άναρχία, γιατί δεν περνούσε μήνας χωρίς να εκραγή και μια στάσις.

Άλλοτε υπερίσχυαν τα στρατεύματα του νεαρού ήγεμόνος και τότε τα κελιά του λαού μαζεύονταν κατά σωρούς μπρος στο ικρίωμα, και άλλοτε πάλι οι επαναστάτες επικρατούσαν κι έκαναν κι αυτοί τα δικιά τους.

Υπήρχαν έτσι στιγμές που ο λαός δεν ήξερε ποιος είναι ο άρχηγός του, κι εν όνόματι ποίου ο δήμιος άποκεφάλιζε τόσους κόσμους.

Η μητέρα του δονκό, ή Αικατερίνη Βισκόντι, συμβούλευε συχνά τον γιό της να μη δείχνεται τόσο σκληρός και προσπαθούσε να τον απομακρύνει από τους αλλιώτικους, οι οποίοι έκαναν ότι μπορούσαν για να ξεπνήσουν τα καλά του ένστικτα. Σε λίγο όμως πέθανε δηλητηριασμένη κι' έτσι είχαν τότε πως ο γιός της την είχε ξεκάνει, για να απαλλαγί από την κληρονομία της. Κι

μια καμπάνα χτύπησε...

Η Κατερίνα έβγαλε το λαιμό της χέρι μέσα από τον μαύρο πέπλο που σκέπαζε το λεπτό της πρόσωπο και το χυτό της σώμα, και στανροκοπήθηκε...

Δεν άντελήφθη όμως πως ένας άντρας βρισκόταν άκριτη ώρα κοντά της, μέσα στη σκιά, και την κτύπησε με προσοχή. Όταν τον είδε, έκανε μια κίνηση άνησυχίας, για χίνι χαριτωμένη, και σηκώθηκε να φύγει, όμως με μια τρομαγμένη ελαφνία.

Άλλ' ο νέος άγνωστος, άκουμπώντας ελαφρά το χέρι του στον ώμο της, την κράτησε. Έστερα κάθηκε κι' αυτός σιμά της στο κατώφλι...

Η Κατερίνα φοβήθηκε λίγο, αλλά άμέσως ένας βαθύς οίκτος πλημμύρισε την καρδιά της, γιατί άκουγε τον άγνωστο ν' άναστενάζει ελαφρά...

Καθώς είχε νυχτώσει πια, δεν μπορούσε να διακρίνει καλά τα χαρακτηριστικά του άγνωστου. Άλλά είδε ότι ήταν νέος κι' όμορφος, κι από τα λαιμά του φερόμενα κατάλαβε πως ήταν αλλοίμονο κι' ευγενής.

Τώρα ή νέα κόρη δεν μπορούσε να κινηθεί. Ένα παράξενο αίσθημα οίκτου την κρατούσε εκεί, κοντά στον νεόν άντρα...

Μα δεν ήταν μόνο οίκτος το αίσθημα αυτό. Η Κατερίνα έννοιωσε και μια γλυκειά χαρά, γιατί έννοιωσε κάποιον κοντά της.

Και φθύρισε δειλά: — Τι μπορώ να κάνω για σάς; Τότε έκείνος άπάντησε: — Σας είδα πρό όλίγου να γάνετε το σταυρό σας... Θα ήθελα λοιπόν να σάς παρακαλέσω να προσεύχεστε και για μένα καμιά φορά...

Η φωνή του άγνωστου ήταν τόσο θλιβερή, τόσο απελπισμένη, ώστε ή Κατερίνα, αντί να τον άπάντησει, του χείδε ελαφρά τα σγουρά του μαλλιά, μ' ένα χάδι σκεδόν μητρικό.

Είχε κατάλαβε ότι ο άνθρωπος αυτός ήταν ένας άματωκόλος που υπέφερε από το βάρος των κραμάτων του.

Ο άγνωστος πήρε τότε το χέρι της στο χέρι του και το φίλησε ελαφρά. Έπειτα σηκώθηκε άποτομα κι' άπομακρύνθηκε.

Η Κατερίνα τον παρακολούθησε με το βλέμμα της στη γλοιή λάμψη που τα φωτισμένα παράθυρα έριχναν στον στενό δρόμο.

Κι Έξαφνα, ή νέα κόρη ταράχτηκε. Ήξερε αυτό το βάδισμα, αυτές τις κινήσεις... Δεν ύπήρχε άμφισβησία ότι ο άγνωστος ήταν ο δούξ Ιωάννης Βισκόντι.

Τον είχε ιδεί πολλές φορές άλλοτε, σκληρό και υπερόψανο, να περνάει από τους δρόμους του Μιλάνου, έφιππος ή πεζός, και να χαϊρετάει με ύψος περιφρονητικό τους διαβάτες που τον προσκυνούσαν. Μα ή φτωχή κεντρίσκα δεν είχε τολμήσει τότε να σηκώσει το μάτι της επάνω του...

Τώρα όμως που τον είχε ιδεί ταπεινωμένο, να ύποφέρει, τώρα τον είχε άγαθήσει...

Ήξερε τί τέρας ήταν, ήξερε πως είχε σκοτώσει, καθώς έλεγαν, και την ίδια του την μητέρα... Μα δεν μπορούσε, δεν μπορούσε πια να τον μισήσει.

Έννοιωσε πάντα ν' άντιχρή στ' αυτιά της...

Ο κόσμος όμως, βλέποντας την από μακριά να δείχνει τέτοια στοργή για τον σκοτωμένο, άρχισε να θυμώνει και να βρίζει.

Έννοιωσε πάντα ν' άντιχρή στ' αυτιά της...

ΑΠ' ΟΔΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Μια ώραία παράδεισι για τον Καύκασο. Ο Σατανάς κι' ο άσκητής. Πώς την έπαθε ο Έξαποδω. Γιατί ο Καύκασος είναι γεμάτος χαράδες. Γιατί οι μισοί άνθρωποι είναι λευκοί κι' οι άλλοι μισοί μαύροι. Γιατί οι ιδαγενείς της Γουίνεας δεν τρώνε τους πετεινούς, κ.τ.λ.

Ο Καύκασος παρουσιάζει σ' όλη του την έκταση την πιο παράξενη διαμόρφωση. Είναι γεμάτος από βαιειές χαράδες, φαράγγια, περιεργούς βράχους και σχισμές.

Η διαμόρφωσις αυτή όφειλεται σε σειμούς, αλλά ύπάρχει και μιά ρωσική παράδοσις που έφηγε το πράγμα ως έξης:

Κάποτε, σε πολύ παλιά εποχή, ο Καύκασος ήταν ένα άπεραντο, αλλά μονοκόμματο βουνό. Στην κορυφή του, μέσα σ' ένα σπήλαιο, έζωσε ένας άγαθός έρημικός, ο οποίος είχε άποτραβηχτεί εκεί πάνω, μακριά απ' τον κόσμο, άρρωστος στο Θεό.

Άλλά ο Σατανάς — το αίδιο πειραχτήριο των ανθρώπων — πήγε κάποτε και στον άγαθό έρημικό του Καύκασου, για να τον δοκιμάσει.

Ο σοφός έρημικός όμως δεν άκουγε καμιά απ' τις σκανδαλιστικές προτάσεις του Διαβόλου και τον έδιωχνε πάντα, λέγοντάς του ότι δεν άξιζε τον κόπο να ξαναπάει, γιατί έχανε μιλία τον καρπό του και τα λόγια του.

Ο Πειρασμός όμως δεν έκανε ποτέ το θάρρος του και κάθε τόσο έκανε τυχαία τις επισκέψεις του στο γέρο. Κι' έπειδή τις περισσότερες φορές έβρισκε κλεισμένη την πόρτα της σπηλιάς, περνούσε το κεφάλι του από κάποιο φεγγίχι κι' από εκεί άρχιζε να τον ένοχλεί.

Κάποια μέρα, τέλος, ο άγαθός έρημικός έκανε την ύπομνή του κι' όφειλθηκε να ξεφορτωθή μια για πάντα τον Σατανά, παίξοντας τον ένα καλό παιχίδι που να του γίνη μάθημα.

Έβαλε λοιπόν κι' έκοκκίνισε στη γωνία...

Μα ή Κατερίνα, γιατί αυτή ήταν, δεν πρόσχε στις διαμαρτυρίες του κόσμου.

Εκεί κοντά, επάνω από ένα τοίχο, έγραφαν οι άνθισμένοι κλώνοι μιας τριανταφυλλιάς.

Είδε τα λουλούδια αυτά και με δυσκολία κατόρθωσε, ξεσηκώνοντας τα χέρια της, να κόψει ένα κλαδί, γεμάτο άνθισμένα τριαντάφυλλα. Έστερα, άψηφώντας πάντα την όργη του πλήθους, άκούμπησε επάνω στο στήθος του νεκρού τα μωρημένα και υλότερα όδα...

Μα τώρα πια το πλήθος είχε άγριέψει...

Και, όρμώντας επάνω στην Κατερίνα, όλοι έκείνοι οι άγριοί Μιλανέζοι, άρχισαν να τη χτυπούν με λίσσα και με θηριωδία.

Έτσι σε λίγο, δίπλα στο πτώμα του δονκό, κοιτόταν νεκρή κι' έκείνη.

Έτσι σε λίγο, δίπλα στο πτώμα του δονκό, κοιτόταν νεκρή κι' έκείνη.

τιά μια δυνατή τοιμπίδα και, την ώρα που κατά τη συνήθειά του θα έρχόταν ο Πειρασμός, κρύφτηκε κάτω απ' τον φεγγίχι κι' έπεριμενε.

Σε λίγο φάνηκε πραγματικά ο Έξαποδω κι' έχωσε απ' τον φεγγίχι το κεφάλι του. Με μια πετυχημένη κίνηση, ο γεροερημικός του άρπαξε με την κοκκινισμένη τοιμπίδα τη μύτη και άρχισε να του τη σφίγγει με δύναμη.

Ο Διαβόλος είχε πιαστεί στην παγίδα σάν άγοράματος. Φαντάζεστε τώρα τις φωνές του, τα σπαραξίσματα του και τη λύσσα του!...

Το άπροσδόκητο όμως αποτέλεσμα του «τοιμπίματος» έκείνου ήταν να με-

πίας και της δεισδαμονίας των ιδαγενών της Γουίνεας.

Κάποτε ο Σιμά γεμιάιζε στο σπίτι ενός άποίκου Άγγλου έμπορου. Την ώρα άκριβώς του φαγητού, τους έπεσκέφθη κάποιος ιδαγενής γνωστός τους και άνώτερος ύπάλληλος της χώρας.

Τον παρακάλεσαν λοιπόν να καθήσει και να λάβη μέρος στο γεύμα τους, το όποιον άπετελείτο από δυο καλοθεμένα βραστά κοκκόρια.

Μολονότι πενόν τρομερά, είτε ο μαύρος, που έινε άδύνατο να φάγω από το άφορεσμένο αυτό πουλερικό.

Τα λόγια αυτά του ιδαγενούς έξέπληξαν τον Σιμά, ο οποίος έξήγησε σχετικές έξηγήσεις.

— Ίδου τί συμβαίνει, είτε τότε ο μαύρος. Όταν ο Παντοδύναμος Θεός έδημιούργησε τον κόσμο, τότε έβρισκε στο τέλος μόνο μια μέρα για να πλάσει και τον άνθρωπο.

Άρχισε λοιπόν το πρωί κι' έργαστηκε άδιακόπως όλη την ημέρα, γιατί ήθελε να πλάσει πολλούς ανθρώπους. Όταν νύχτωσε πια, διάταξε τα δημιουργήματά του να παραταχθούν στη γραμμή για να τους κάνει μια έπιθεώρηση.

Τότε έξέτασε λοιπόν ένα προς ένα, έβρισκε εύχαριστήμενος απ' την κατασκευή τους, απ' το σχήμα τους κι' απ' τη μορφή τους, αλλά παρατήρησε μια σπουδαιότητα έλλειψη. Ότι δηλαδή ήσαν όλοι τους μαύροι, έπειδή ήσαν καμωμένοι από χώμα.

Σκέφτηκε τότε ότι έπρεπε να τους άπορίσει για να γίνουν τελειότεροι. Άρχισε λοιπόν την έργασία του να άπορίσει, πλένοντας τους έναν έναν βαφτίστα, γιατί έπρεπε να τελειώσει το έργο της δημιουργίας έκείνη την ημέρα.

Δεν έπρόταξε όμως, τον όλη τη βιασμένη του, ν' άπορίσει ταρά μόνο τους μισούς, γιατί έξαφνα ο πετεινός έλάλησε, μνηστώντας τον έρχομό της άλλης ημέρας.

Τότε ο Θεός άναγκάστηκε ν' άφήσει τους άλλους χωρίς να τους πλύνει, μαύρους και κακομορφωμένους, όπως είναι σήμερα, για να έμπάνουν την άποστροφή και την έχθρότητα σε ες τους λευκούς. Άπλάδι, αν δεν άνευδαίνε ο γεροερημικός ο πετεινός, δεν θα ήσαν οι μισοί άνθρωποι μαύροι κι' οι μισοί λευκοί, αλλά όλοι θα ήσαν λευκοί, άγαπημένοι κι' άδελφωμένοι.

Να λοιπόν, τελείωσε ο ιδαγενής, γιατί δεν μπορώ να φάω απ' το κρέας του καταραμένου πετεινού.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

ΤΟΡΚΟΥΑΤΟΣ ΤΑΣΣΟΣ ΚΑΙ ΛΕΟΝΩΡΑ

(Η έρωτική τραγωδία του μεγάλου ποιητή της «Απελευθερώσεως» 'Ιερουσαλήμ, γραμμένη από το γλυκύτατο ποιητή της «Δίμνης»).

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
ΗΝ εποχή εκείνη ο Τάσος, σαν να φοβόταν κι' ο ίδιος για τον εαυτό του, θέλησε να κλειστεί για τὰ υπόλοιπα χρόνια της ζωής του στο μοναστήρι των Φραγκισκανών, μοναχών της Φερράρας. «Ε- γράφε μάλιστα σχετικώς μια επιστολή στο δούκα 'Αλφόνσο, ζητώντας την έγκρισή του και την άδειά του.

«Ο ήγερών του άπάντησε ότι δεν είχε καμμία αντίρρηση να πάη σε μοναστήρι για ν' ανησυχώση, έφ'όσον όμως οι μοναχοί θα δεχόντουσαν να τον περιβάλουν και να τον περιποιηθούν, ανταλλάσσοντας κάθε εὐθύνη για την υγεία του. «Επρόσθετε δέ, ότι, εν έ- ξωντία περιπτώσει, ο ποιητής, υπορου- σε να ξαναγορίσει ελεύθερος στη Φερ- ράρα και να εγκατασταθῇ στα διαμε- ρίσματά του στο παλάτι όπου θά τον περιποιούντουσαν, όπως και πρίν, δυό υπηρέτες της Αδής.

Οι Φραγκισκανοί μοναχοί της Φερ- ράρας δέχτηκαν εύχαριστως να φιλο- ξενήσουν στη μονή τους τον άσθενή. «Ο Τάσος έμεινε μερικές ημέρες στο μοναστήρι απολαμβάνοντας την ξεχω- ριστή εκείνη γαλήνη που διαύλυσε έ- κει μέσα.

«Είμαι τόσο εδωρισμένος απ' τους άριους πατέρας—έγραψε ο Τά- σος στον δούκα 'Αλφόνσο—όστε, μό- λης η όφρα μου αποκατασταθεί κά- πως, είμαι αποφασισμένος να ζητή- σω από την υψηλότητά σας την άδεια να γίνω Φραγκι- σκανός μοναχός».

Μά η γαλήνη του βάστη- ξε ελάχιστα. «Επειτα από λίγες ημέρες άρχισε πάλι να φαντάζεται, ότι τον κατε- δίωκαν ως ασεβική και ά- πηθύνη μια άναφορά στον Πάπα και στους καρδινάλι- ους, διὰ της οποίας τους έ- κέλευε να τον συχωρέσουν, αν, εν άγνοιά του, είχε ά- μαρτήσαι κατά της εκκλη- σίας.

«Η άναφορά αυτή, η οποία σφύεται ως σύμμετρο πλά- γος της Φερράρας, είχε άσ- κητή για να πιστοποιήση την παραφροσύνη του.

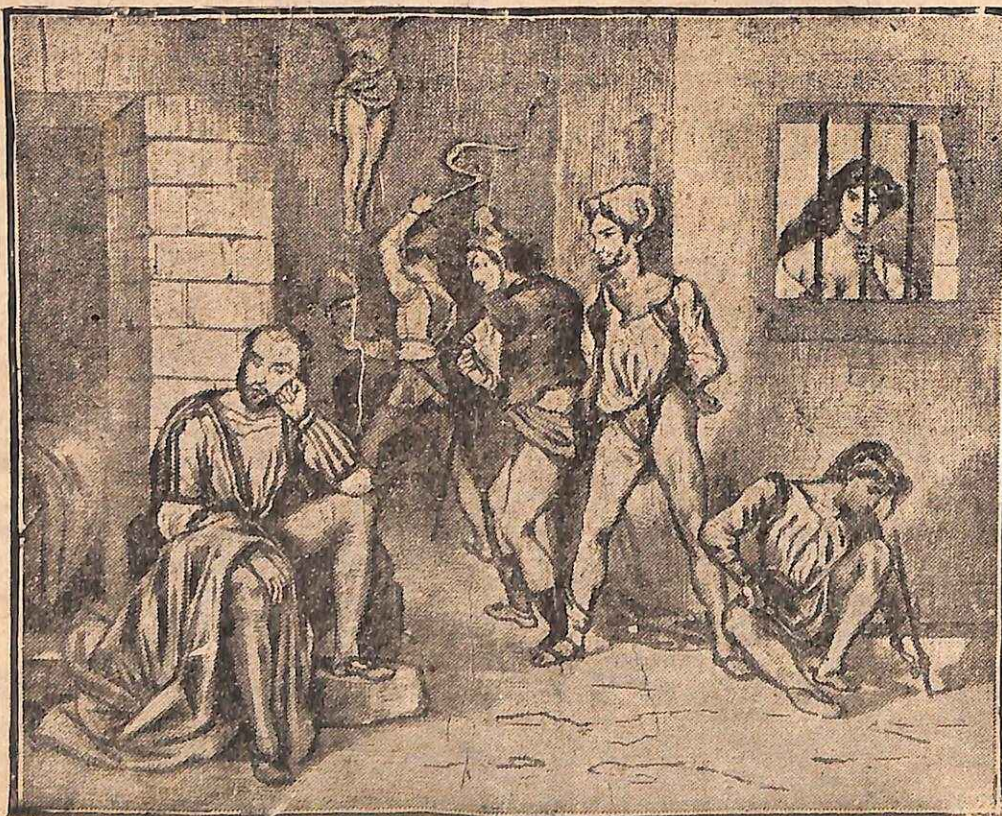
«Η έξοχότης σας—γρά- φει σε μια επιστολή που την έστειλε συγχρόνως στο φίλο του Σικτινίωνα Γκονζάγκε στη Ρώμη—θα καταλάβη σε ποιά τρομερή θέσι βρί- σκομαι... Είμαι τάχα εντε- λώς τρελλός ή υποφέρω μό- νο διανοητικός;... Βασανί- ζομαι πολύ σκληρά... Δεν βλέπω παρά ένα τρόπο μο- ράχα για ν' ανακτήσω τη γαλήνη της ψυχής μου και να καθυσυχάσω τις ανήρεις

μου... Και εξορκίζω την εξοχότητά σας, εν όνόματι της παλαιάς φίλης που ύφίσταται μεταξύ μας και εν ό- νόματι της μεγάλης στοργής που μου έδειξατε πάντοτε, να με προστατεύ- σετε κι' αυτή τη φορά... Παρουσιά- σατε την άναφορά μου στον Πάπα και στα μέλη της 'Ιεράς 'Εξετάσεως κι' υπερασπισθήτε με όσο μπορείτε... 'Εξασκήστε όλη τη δύναμή σας, όλη την επίδραση που έχετε στη Ρώμη... Τόση είνε η απόγνωση μου, όστε δεν έχω παρά μόνο εσάς στον κόσμο, στον οποίο να μπορώ να εμπιστευθώ τα πάντα... Τότε δε μονάχα θα μπο- ρέσω να ζήσω ήσυχα, όταν έσεις με βεβαιώσετε ότι η άναφορά μου έγι- νε δεκτή...».

Το υπόλοιπο της υπερδεμένης και σχεδόν άκατανόητης αυτής επιστολής του Τάσσου είνε ακόμα πιο υπερδε- μένο. Τελειώνει δε με μια έκσεία του ποιητού στο φίλο του ν' άγρυπνη για την ασφάλειά του και να μεσολαβήση στον καρδινάλιο των Μεδίκων για να του αποδώσουν την ελευθερία του, την οποία κανείς δεν του είχε στερή- σει.

Συγχρόνως ο Τάσος έστειλε και στο δούκα της Φερράρας την ακόλου- θη επιστολή:

«Αναγνωρίζω τὰ λάθη μου και ό- μολογώ ότι έχω προσβληθεί από με- λαγχολία. Μά η υψηλότης σας άπα- τᾶται, νομίζοντας ότι η 'Ιερά 'Εξέ- τασις με συχωρέσε. 'Απεναντίας τε- λευταία με καταδιώκει περισσότερο ά- πό ποτέ... «Ω, μεγάλη πείνιξη, επι- τύχετε τη συγγνώμη μου από την 'Ιε- ρουσαλήμ».

Ο Τάσος στο Φρενοκομείο.

ρά 'Εξέτασι και θα υποταχθώ χωρίς αντίσταση, σε οποιαδήποτε θεραπεία. Είμαι βέβαια τρελλός, μα όχι τόσο τρελλός όσο με φαντάζονται».

***

Η μεγάλες ζέστες του καλοκαιριού του 1577 συνετέλεσαν ώστε να χει- ροτερέψη ακόμα περισσότερο η κατά- στασις του. Διαρκώς φανταζόταν πως τον καταδιώκων δολοφόνος. «Ο Τάσος, ο οποίος είχε φύγει πειθ' απ' το μο- ναστήρι και ζούσε στα διαμερίσματά του στο ανάκτορο της Φερράρας, έπι- βλεπόμενος μόνο από τους δυό υπη- ρέτες του, αποφάσισε να φύγη κι' ά- πό εκεί.

Η φυγή του ήταν εύκολη και την πραγματοποιήσε χωρίς καμμία δυσκο- λία. Φαίνεται μάλιστα ότι, πονώντας τον, τον διευκόλυναν σ' αυτή η άδελ- φός του δούκης Λεονώρα και Λουκρη- τία, δούκισσα του Ουρμπίνο. 'Επίσης φαίνεται ότι κι' ο ίδιος ο δούξ δεν έ- ναντιώθηκε σ' αυτή την απόδραση, ή οποία τον απήλλαξε από τον φρικτό ρόλο του δεσμοφύλακος ενός μεγαλο- φουδ' ποιητού...
***

Μετά την απόδρασή του, ο Τάσος μόνος, πεζός και χωρίς χρήματα, χώ- θηκε μέσ' στα φαράγγια των 'Απεν- νινών... 'Ωστόσο κανείς, όπως φαίνε- ται, δεν τον καταδίωξε στη φυγή του, γιατί αν συνέβαινε αυτό θα τον άνα- γνώριζαν άμέσως από την ύορμη των χαρακτηριστικών του και το κομ- μό του κοστούμι και θα τον συνέλαμ- βαναν.

Πάντως ο ποιητής φρόντιζε ν' ά- ποφεύγη στο δρόμο του τις μεγάλες πόλεις, όπως τη Βολωνία, τη Φλω- ρεντία και τη Ρώμη κι' ακολουθούσε τα πιο λιγισύγχεστα μονοπάτια, δεν ζητούσε δε φιλοξενία παρά μόνο στους συνοικισμούς και τις καλές. Τρα- βούσε για το χωριό του Σορρέντο στο οποίο είχε γεννηθεί...

Στο Σορρέντο ζούσε η άδελφή του ποιητού, η Κορνηλία, την οποία, όπως είδαμε στην αρχή της διηγησης μας, αγαπούσε τόσο ο πατέρας της κι' ο άδελφός της. Η Κορνηλία, όπως θα θυμάστε, είχε παντρευτεί έναν ευγενή του Σορρέντο, όνομαζόμενο Μάριο, ο οποίος την αγαπούσε. Δεκαοχτώ χρό- νια είχαν περάσει από τότε και η νεα- ρή κι' όφρα Κορνηλία είχε γίνει υιά σοδάρη και τρυφερή μητέρα. Είχε χά- σει στο μεταξύ το σύζυγό της και έ- ζακολουθούσε να ζή μόνη και σχεδόν φτωχή, στο σπίτι της του Σορρέντο, χωρίς άλλη περιουσία εκτός από τις πορτοκαλιές και τις συκίες του μικρού της κτήματος.

Δεν ήξερε σχεδόν τίποτε για τον πατέρα της και τον άδελφό της, εκτός του ότι ο ένας είχε πεθάνει κι' ότι ο άλλος είχε γίνει ήπότης και ποιητής με μεγάλη φήμη στην Αδλή της 'Ε- σπης. 'Ελπίζε μάλιστα ότι ο άδελφός της, τον οποίο τόσο είχε λατρεύει, θα ήταν ήταν παιδικά, θα προστάτευε μια μέρα τα παιδιά της.

Έντωμεταξύ ο Τάσος είχε φτάσει στη Σορρέντο. Εκεί, μολοντί φοβό- ταν ότι θα τον αναγνώριζαν οι διώ- κται του, τους οποίους έ- πως φανταζόταν είχε στεί- λει ο δούξ της Φερράρας για να τον συλλάβουν, ά- ποφάσισε να πάη στη σπίτι της άδελφής του. Προη- γούμενος όμως θέλησε να τη δοκιμάση και γι' αυτό, βγάζοντας τα ρούχα του εύγενοῦς που είχαν φθαρεί και ξεσπασί από τη μα- κρὰ ύδοπορία, φόρεσε ρούχα θσοκού. «Ετσι έγινε άγνωριστος, γιατί επί πλέ- ον είχε άφήσει γένεια και το πρόσωπό του είχε μαυ- ρίσει από τον ήλιο.

«Ας, αφήσουμε όμως το φίλο του μακρήσιο Μάνσο να μάς διηγηθῇ τη βίβλη- κή σχεδόν σκηνή της άνα- γνωσης του από την ά- δελφή του.

«Μπαίνοντας—γράφει—ο Τάσος στο σπίτι της άδελφής του, τη βρήκε μόνη μαζί με τις υπηρέ- τριές της. Τα δυό παιδιά της έλειπαν τη στιγμή έ- κεινη από το σπίτι. Της είπε ότι είχε έρθει εκ μέ- ρους του άδελφού της για να της φέρη ειδήσεις του κι' επιστολές του.

(Ακολουθεί)

Ο ΤΑΝ ή 'Ελισάβετ, Τσαρίνα πασών των Ρωσσιών, διέλεξε τον μικρο- νηφό της Πέτρο του Χολσάιν, για να τη διαδεχτή στον αυτοκρατορικό θρόνο, ή πρώτη της φροντίδα ήταν να του βρη σύζυγο. Για τον σκοπό αυτό ξεχώρισε την πριγκίπισσα Σοφία του μικρού ήγεμονικού οίκου του 'Ανχαλτ—Τσέρμπιτ. Την προσκάλεσε άμέσως μα- ζύ με τη μητέρα της στη Ρωσία κι' όταν, έπειτ' από λίγον καιρό, ή νέα πριγκίπισσα έφτασε με τη μητέρα της στη Μόσχα, τους έγινε εκεί μεγαλειώ- δης και θερμή υποδοχή.

«Ετσι όλα πήγαιναν θαυμάσια, οι μελλοντοφροι ήσαν δεκάεξη χρόνων ό- κα- θέναι και κανένα σύνταρο δεν άπει- λούσε να θυλώση την ευτυχία τους.

Δυστυχώς, ο άρραβωνιαστικός προ- σεβλήθη ξαφνικά από βλογιά και γλύ- τωσε μέν απ' τον θάνατο, άλλ' όταν άνέφρωσε, το πρόσωπό του είχε παρα- μορφωθεί τόσο φορτικά, ώστε ή μηνητή του δεν ήθελε πια να τον βλέπη. 'Ε- πειδή όμως ο γάμος αυτός ήταν περι- σσότερο μια κρατική υπόθεση παρά ή έ- νωση δύο καρδιών, έπρεπε να υποτα- χθούν όλοι στη θέληση της Τσαρίνας. 'Ετσι ή Σοφία, ή οποία μετωνομάστηκε σε Αικατερίνη, παντρεύτηκε τον Πέ- τρο του Χολσάιν στις 21 Αυγούστου 1745.

Ο σύζυγικός βίος της μελλούσης Τσαρίνας κάθε άλλο παρά ευτυχιμέ- νος ήταν. 'Εκτός από τη σωματική του παρωμορφωση, ο Πέτρος είχε και ήθι- κά ελαττώματα. Παρά τη μικρή του ηλικία, ήταν χαρτοπαίκτης και μέθυ- σος. Στα 'Απομνημονεύματά της, ή Αικατερίνη μάς πληροφορεί ότι μεθεθί- σε καθημερινώς και ότι την άτακτοτα- συγχότατα. Τέλος, εγκαταλείποντα: έντελές τη νεαρά σύζυγό του—ή ό- ποια, για να περνά την ώρα της, διά- βαζε Σεινιέ, Βολταίρο και Μοντεσκιέ—ο Πέτρος κλεινόταν όλημερίς στο δωμάτιό του κι' εκεί έκανε στρατιω- τικές άσκήσεις, με μολυβένια στρατιω- τικά και χάρινα φρούρια!...

Η Αικατερίνη διηγείται ότι μια μέ- ρα, μπαίνοντας στο διαμέρισμα του άν- τρός της, είδε κατάληκτοι ένα ποικιλό- κρημασμένο από το ταβάνι. «Όταν δι- ρώτησε τον σύζυγό της τί εόημαινε αὐ- τό, ο Πέτρος της απάντησε ότι ό πο- ντικός, περιφρονώντας τους... στρατι- ωτικούς κανονισμούς, είχε σκαρφώσει στο χάριτινο φρούριό του και είχε άνα- ποδογορίσει δυό κερβένιους σκαπούς. 'Ε- πειδή δέ ή στρατιωτική νομοθεσία τι- μορούσε το δίκχημα αυτό με κρεμάλα γι' αυτό και ο Μένας Δουξ συνέλαβε τον ποντικό και τον κρέμασε...
«Από το ανέχοντο αυτό μπορείτε να κρίνετε πόσο καμικό ύποκείμενο ήταν ο σύζυγος της γυναίκας που ή 'Ιστορία την έφερε ως Αικατερίνη Β', αυτοκρά- τειρα της Ρωσίας.

«Ο θάνατος της 'Ελισάβετ, στις 5 'Ιανουαρίου 1762, ανεβάζοντας τον Πέ- τρο στον τσαρικό θρόνο, δεν βελτίωσε καθόλου τις σχέσεις του αυτοκρατορι- κού ζεύγους. Μολοντί Τσάρος και 'Ορ- θόδοξος πια ο Πέτρος Γ', είχε μεί- οντα κατά βάθος Γερμανός και διαμα- ρτυβόμενος. Η πρώτη του λοιπόν φρο- ντίδα, μόλις ανέθηκε στο θρόνο, ήταν να ύπογραφή την ειρήνη με τον Φρει- δερικό Β' και να κηρύξη πόλεμο έναν- τιν της Δανίας, για να της πάρη το Σλέσβιγκ, που ήθελε να το προσαρτή- σι στο δουκάτο του του Χολσάιν. Η

ΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ

Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Β' ΩΣ ΣΥΖΥΓΟΣ

«Ενα συνοικέσιο για πολιτικούς λόγους. Πώς μια άρρώστεια παρμόρφωσε τον Πέτρο Β'. Ένας μισοπαράφρων αυτοκρά- τωρ. Πώς έκανε γυνάικα με μολυβένια στρατιωτικά. Ο άπαγχονισμός ενδός... ποντικού. Μια θανάσιμη προσβολή κα- τά της αυτοκρατειρας. Η εκδίκησής της. Ο Πέτρος συλλαμ- βάνεται και φυλακίζεται. Η δηλητηρίασής του στη φυλακή.

Ρωσία όμως δεν ενδιαφερόταν καθό- λου για την Ιστορία αυτή και ο Τσάρος έγινε γρήγορα αντίδημοτικός. Ο Πέ- τρος, έξ άλλου, έλεγε φανερά ότι είχε σκοπό να διώξη την Αικατερίνη και να τέρη άλλη σύζυγο. Η νέα Τσαρίνα ό- μως, μολοντί ο σύζυγός της την κρα- τούσε έπιμελώς μακριά από όλα τα ζη- τήματα, ήταν πολύ πιο έξυπνη και πιο τωνηρή απ' αυτόν. 'Αφού λοιπόν κατώ- ρωσε να κερδίση την εκτίμησι και τη φιλία των αυλικών και των άνωτέρων άξιωματικών, άρχισε να σκέφτεται με- τόν τρόπο θα κατώρθωνε ν' απαλλαγῇ από τον άνωπόφο αυτόν σύζυγο...
Ζητούσε μια κατάλληλη ευκαιρία, ή οποία δεν άργησε να παρουσιασθή.

Στις 9 'Ιουνίου 1762, ενώ δινόταν ένα μεγάλο γεύμα για να πανηγυρισθῇ ή επικύρωσις της ρωσοπορτο- σικής συνθή- κης, ο Πέτρος, μετάξ των άλλων, έκανε και μια πρόσοι προς τιμήν των παριστανένων θεϊων τον πρι- γκιπων του Χολ- σάιν.

Μόνη ή Αι- κατερίνη, απ' ό- λους τους συν- δαιτυμόνες, δεν ηγκώθηκε από τη θέσι της. νο- μίζοντ' ας ότι, σαν αυτοκράτει- ρα που ήταν, έ- τρεπε ν' άκού- ση καθισμένη την πρόσοι του συζύγου της. Τότε όμως ο αυτοκράτωρ της ά- ηρήθηκε μπροστά σε όλους δριμύτατες παρατηρήσεις και την αποκάλεσε ά- νόητη.

Αυτή τη φορά ή Αικατερίνη, ματα- μένη από την προσβολή άποφάσισε να εκδικηθῇ. Παρά την άγρυπνη επιτή- ρησι, με την οποία την έχε περιβάλει ο Πέτρος, έδραπέτευσε με λίγους ά- φροσιωμένους υπαυδούς και φώγιε απ' τη Μόσχα, τη στιγμή ακριβώς που ο άντρωρ της πήγαινε να πολεμήση έναν- τιν των Δανών. Η Τσαρίνα πήγε τό- τε στην Πετρούπολι κι' εκεί άρχισε συστηματικά να κάνει προπαγάνδα στα συντάγματα της Φρουράς, για να τα πείση να έπαναστατήσουν έναντιον του

Τσάρου. Οι στρατιώτες, συνηθισμένοι ν' ακολουθούν τον αυριανό κύριο μάλλον παρά τον σημερινό, και μαντεύοντας ότι ή Αικατερίνη δεν θ' άργούσε να έκδρο- νισθόν τον σύζυγό της, την έπαινεψαν φωνάζοντας: «Ζήτω ή μητερούλα μας Αικατερίνη Β».

«Αφού πήρε έτσι με το μέρος της τον στρατό, ή Αικατερίνη περίμενε πια να παρουσιασθούν μπροστά της και να της υποβάλουν τα σέβη τους οι μεγάλοι ά- ξιωματούχοι της Αυτοκρατορίας και τα μέλη της Γερουσίας. Και πραγματικά, όλοι οι τιτλοφόροι, ο ένας μετά τον άλλον, άρχισαν να της δηλώνουν ύποταγή. «Όταν ο Τσάρος έμαθε πως ο στρα- τός είχε έπαναστατήσει, τρομοκρατηθή- κε. 'Ωστόσο, όταν συνήλθε κάπως, ά- ποφάσισε να άν- τιδράτῃ έσπευ- σμένως. Πήγε στο Πέτεροφφ, όπου βρισκόντου- σαν μερικά συν- ταγματα, τα ό- ποια, όπως νόμι- ζε, του ήσαν πι- στά. Όταν όμως θέλησε να δώση διαταγές εν όνό- ματι της αυτο- κρατορικῆς έξου- σίας, έλαβε αυτή την απάντησι: «Δεν ύπόχρει πια αυτοκράτορας.

«Ο Πέτρος ά- ναγκάστηκε τότε να εγκαταλείψη το Πέτεροφφ και να πάη στο 'Ορανιενμπάου. Στο δρό- μο όμως έμαθε μια καταληκτική εί- δησι: Η γυναίκα του, που είχε φορέ- σει τη στολή του Συντάγματος της Φρουράς, απότες, σπρηφίνια και έι- πεσε το αγαπημένο του όλογο. Είχε τε- θεί επί κεφαλῆς 20.000 άνδρων κι' έ- βάδιζε έναντιον του.

«Ο Πέτρος, βλέποντας ότι δεν μπο- ρούσε να κάνει τίποτε, έπεχείρησε να κερδίση καιρό. Έστειλε λοιπόν στη γυ- ναίκα του μια επιστολή, ζητώντας της συγγνώμη και παρακαλώντας την να έ- χασα όσα της είχε κάνει. Συγχρόνως της έπρότεινε να μοιρασθούν την έ- ξουσία.

«Η Αικατερίνη όμως ήταν αδιάλλα- κτη και άείωσεν την παρατήρησιν ότι

τόν θρόνο. Ο Τσάρος υπέκυψε εύκο- λώτατα στη θέλησή της, σαν παιδάκι που τό στέλνουν να κοιμηθῇ, όπως έί- τε σχετικώς ο Φρειδερίκος Β'. Οι έ- παναστάται τότε τον συνέλαβαν και του πήραν το έξοφο και τη στολή του. 'Ε- πείτα από λίγες μέρες όμως πέθανε ξαφνικά στη φυλακή του, ύστερα από τρομερούς πόνους στην κοιλιά.

«Η άλήθεια σχετικώς είνε ότι οι φί- λοι της Αικατερίνης τον είχαν δηλητη- ρίασει, εν άγνοία της, γιατί φοβόντου- σαν μήπως, αν ζούσε, τους δημιουργού- σε καινούργιες Ιστορίες.

Σε ηλικία 33 ετών, άπελευθερωμένη από τον μισητό της σύζυγο, ή Αικατε- ρίνη είχε γίνει πια απόλυτη κυρία της Ρωσίας. 'Ως ήγεμονίς, δείχτηκε έξαι- ρετική γυναίκα. Συνέχισε το έργο του Μεγάλου Πέτρου και με την ικανότη- τά της ως Εφωτισμένης Βασίλισσας— όπως την έλεγαν τότε—έγινε άξια του τίτλου «Σεισίραμς του Βορρά», που της άπένευμε ο Βολταίρος. Έμεινε ό- μως πάντοτε άπολυταρχική, στηρίζομε- νη στους εύγενείς, τους οποίους έφρό- τωνε με προνόμια, και ο θαυμασμός της στους Γάλλους φιλοσόφους της εποχής, ίδιος στον Μοντεσκιέ, ήταν μάλλον έ- πιδείξις, γιατί οι μουζέκοι έμειναν και γι' αυτήν μουζέκοι.

«Ήξερε όμως να εκμεταλλεύεται τα πάντα κι' έτσι έκανε τους φιλοσόφους της προπαγανδιστάς της. 'Υπεστήριξε χρηματικώς τον Ντιντερό, από τον ό- ποιον άγόρασε, σε τιμή υπερβολική, τη βιβλιοθήκη του, με τον όρο να την κρα- τήσει ο φιλόσοφος όσο ζούσε. Και ή θεατρική αυτή χειρνομία, καθώς και μερικές άλλες παρόμοιες, της έπέτρε- ψαν να εμφανισθῇ ως φιλελεύθερα βα- σίλισσα στα μάτια των άφελών, που δεν την έπλησίαζαν από κοντά.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

«Η αυτάρχεια δεν έγκειται ούον πλοῦ- το, αλλά στις λίγες ανάγκες.

«Επίκουρος.

«Να βλέπη κανείς τα γεννημάτα να μεγαλώνουν, να βλέπη τα νέα βλαστά- ρια και τους κάλκους των άνδρων ν' ά- νοίγουν, ν' ανατέννη βαδεία πάνω από το άροτρο ή τη δικέλλα, να διαβάξη να κατέπεται και ν' αγαπά δίπλα στη να- πύ θρονα—να τα πράγματα που μπο- ρούν να δημιουργήσουν μια τραυματική ευτυχία.

Ρώσκιον.

«Όταν ο άνθρωπος έχει αντίκρισμα μελέτης του τη φέσι, όταν βλέπει τον ήλιο, το φεγγάρι και χαίρεται τη γῆ και τη θάλασσα, δεν μπορεί να πῇ ότι είνε έρμηος ή άπορρητός.

«Επίκτητος.

«Μέσα στην ψυχή των ανθρώπων ή πάροχιν λάθη δυνατότερα κι' απ' τον φόβο του θανάτου. Η εκδίκησι παρα- βλέπει τον θάνατο, ο έρωρ τον περι- φρονεί και ή άπειρία τον στραγγα- λίζει.

Βάκων.

Συνιστάμεν τη ΣΟΦΙΑ ΜΟΔΟ- ΓΙΣΤΗ ΚΑΙΝΙΣΤΗΝ του Ν. ΣΠΗ- ΛΙΟΥ ΚΑΡΑΜΗ, Τυπητό της Οφθαλμοποιίας ή τῆ Πανοψίας, Αποθήκη 27, 'Αθήνα, Τηλ 1-22.

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΜΝΗΣΤΗΡ ΤΗΣ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΗΣ

Η μικρούλα πριγκίπισσα Κιλίν, κόρη του βασιλέως της Ζελάνδης, εγενε κατακοκκινη απ' τη συγκίνησή της, έκρινε το πρωί, μόλις η δεσποινίς Σοφία ντε Σίρταν, ακουρία της τιμής της, της άγγιξε εμπιστευτικά ότι είχε φτάσει στο παλάτι, ο καινούργιος καθηγητής των δυο πριγκίπων αδελφών της.

—Φανταστήτε 'Υψηλοτάτη, της έλεγε η δεσποινίς Σοφία, ότι ο καινούργιος αυτός καθηγητής των εινε ψηλός, κομψός, με πρόσωπο συμπαθητικό και με ύψος πολύ-πολύ έλκυριστικό... Μά εινε χαριτωμένος, ξερότα...

Η πριγκίπισσα Κιλίν, μόλις πέρασε η πρώτη συγκίνησή της, κούταξε κάπως αινιγματικά τη νεαρή κι' αγαπημένη σύντροφό της, που ήταν μόλις ένα χρόνο μεγαλύτερη της. Μόλις έμπαινε στα 17 της άνοιξη, χροιά και νεαρή βασιλοπούλα, κι' όλα τα άθωα και τρυφερά μυστικά της τάξερα ή αχώριστη φίλη της και ακουρία της τιμής της, δεσποινίς Σοφία ντε Σίρταν...

Γι' αυτό κι' έκρινε παραξενεύτηκε τώρα απ' το αινιγματικό βλέμμα της 'Υψηλοτάτης φίλης της, μά, βλέποντάς την άμิลπη κι' άρρωστημένη στις δικές της σκέψεις, πρόσθεσε άμεσως:

—Τι σ'α πού εινε, Θεέ μου, και τι άμορφες άποσκευές πού έχει... Έξω και τ' ένομά του Παρ' έλο πού εινε δάσκαλος, κατέγεται από άριστοκρατική οικογένεια. Ε'ινε κόμης, 'Υψηλοτάτη!... Όνομάζεται κόμης 'Αξελ ντε Μαννερχάιμ... Τό ε'ιδα στίς κάρτες των άποσκευών του.

—'Αλήθεια!... Τά ε'ιδες με τά μάτια σου όλα αυτά τά πράγματα; Γιό φαντάσου!...

Εφώνισε κοροϊδευτικά ή πριγκίπισσα Κιλίν, ξεπαίζοντας σέ γέλια, τά όποια κορόνιζαν λιγάκι τήν άπλοϊκή δεσποινίδα. Τότε ή Σοφία, κόμης σκανδαλισμένη, πρόσθεσε με ύφος πειραγμένο, μά εύλαβικό:

—Βλέπω, 'Υψηλοτάτη, ότι καταδέχεται πότε-πότε νά παίξετε μαζί μου, κι' εγώ ή καυμένη, με τήν άφοσίωσι πού τρέφω γιά σάς, άργώ νά τό καταλάβω.

Η πριγκίπισσα Κιλίν σοβαρεύτηκε άμέσως και παίρνοντας ύφος έμπιστευτικό, έπιασε απ' τό γέρι τήν πιστή φιλανοήδου της, τήν τράβηξε κοντά της, και τής ψιθύρισε κρυφά στίς φοβόλες αυτίς της:

—'Ελα, Σοφία... Μή μού θυμώνεις.

—'Ακουσε νά σοβ πώ κάτι μυστικό, τό όποιο άκουσα νά λένε κρυφά μου, ό μπαμπάς κι' ή μαμά, πρίν φύγουν γιά τή μεγάλη τους περίοδια στίς κάρτες. Λοιπόν, ό μέγας δούξ 'Αλβέρτος Φρειδερίκος, άνιμής τού Αυτοκράτορος τής 'Ιλλυρίας και διάδοχος τού θρόνου, άποφάσισε νά παντρευτή. Γιό τόν σκόπε αυτό, άφού συνενώθηκε πρώτα με τόν Αυτοκράτορα όλο του, πρίντα νά έπισκεφθή αινιγματικώς

και με ψευδώνυμο τίς βασιλικές Αύλεις τής Εθρώπης, γιά νά άντιληφθή και μόνος του πού απ' όλες τίς πριγκίπισσες θά ταίριαζε γιά γυνάικα του και γιά μέλλουσα Αυτοκράτειρα. 'Ασφαλώς θάρθ ή από τήν παλάτι μας... 'Ο πρεσβευτής μας, στήν πρωτεύουσα τής 'Ιλλυρίας, έμαθε τό μυστικό αυτό, και έμπιστευτικά τό γνωστοποίησε στούς γονείς μου με μία έπίγευστα άναφορά του. 'Ωστε;... Πώς;... Τί; Δέν κατάλαβες άκόμα;... 'Ω! καυμένη και σέ νόμιζα πού έξυπνη!... 'Ακου λοιπόν: Έμαι άπολύτως θέβαιν, ότι αυτός ό δ'ήθεν δάσκαλος των αδελφών μου και δ'ήθεν κόμης 'Αξελ ντε Μαννερχάιμ, δέν εινε άλλος από τόν μεγάλο δούκα 'Αλβέρτο Φρειδερίκο!... Μά έννοια του και θά τόν χορέψω στί ταψί, τώρα πού έξω τό μυστικό του... πρδ πάντων ύψος Σοφία, μήν πείς τίποτε σέ κανένα...

—'Έννοια σας, 'Υψηλοτάτη... Βασιστήτε σέ μένα...

—'Ετσι, ψιθύρισε κατάπληκτη, ή νεαρή 'ακουρία τής τιμής και; φιλώντας με σεβασμό κι' άνάπη τό κάταπρη χαράκι τής 'Υψηλής κυρίας της, άπομακρύνθηκε, άφίνοντας τήν δυδιμένη, στίς σκέψεις της και στούς ρευδισμούς της.

Η δεσποινίς ντε Σίρταν δέν έλεγε υπερβολές, όταν βεβαίως τήν πριγκίπισσα Κιλίν. Ετι ό καινούργιος καθηγητής κόμης 'Αξελ ήταν ένα πούσωπο ξεχωριστό κι' έλκυριστικό: ψηλός, καλός, άμύνης, με μάτια καθαρά και τρυφερά, με άμορφαστευμένο λε-

πτό και ξανθο μουστακάκι, λευκός τήν κορμοστασιά και με τρόπους άληθινού εύπατρίδου, κατακτούσε άμέσως τή συμπάθεια όλων...

Κι' ό τέσσερές τους, τώρα—ή πριγκίπισσα Κιλίν, ό αδελφός της πριγκίπης 'Ερμπερ και Λούντολφ, κι' ό καθηγητής τους κόμης 'Αξελ—έκοβαν βόλτες άμέρμινες στί άπέραντο κι' άνθοσπαρμένο πάρκο τού παλατιού, ενώ ό κόμης 'Αξελ, παρ' τόν βαθύ σεβασμό, τόν όποιο δέν έπαυε νά δείχνει στούς πριγκίπας μαθητές του, και ιδιαιτέρως στήν πριγκίπισσα Κιλίν, δέν άφινε τήν εύκαιρία νά δείχνεται γοητευτικός και χαριτωμένος σέ όλα του. Γι' αυτό, όλόκληρη ή συντροφιά του κρεμόταν απ' τά λεπτά του χείλη, και έσπαζε κάθε τόσο σέ γέλια πρόσχαρα κι' άκράτητα.

—'Αν και ό βασιλεύς έλειπαν άκόμα στή μεγάλη τους περίοδια, στί παλάτι έντωμασθό ή ζωή κυλούσε χαρούμενη και έννοιωσση. 'Ο νεαρός καθηγητής, ό μόνον ήταν άσύγχητος στήν ίππασία, στί τέχνες, στί γκάφ, στήν ξιφομαχία και σ' όλα τά μοντέρνα σπόρτ, άλλα είχε και μεταδοτικό διδασκαλίας τόσο πολύ τέλει, όστε σέ δεκαπέντε μέρες μέσα, ό 'Υψηλός μαθητής του έκαναν παρα πολλές προόδους στί άθλητικά αυτά γυνάσματα.

Η πριγκίπισσα Κιλίν ήταν κυριολεκτικώς γοητευμένη με τόν έξαιρετικό αυτό νεαρό καθηγητή. 'Αν κι' έβρισκε, ότι σ' γονείς της άργούσαν νά γυρίσουν στήν πρωτεύουσά τους, παρ' όλα αυτά εύχαριστούντα μέσα

της γιά τήν άργεπορία τους αυτή και τή δικαιολογούσε με τή σκέψη, ότι τώκαναν έπίτηδες, γιά ν' άφήσουν κάθε έλευθερία στούς δυο νεαρούς—στήν κόρη τους και στί διάδοχο μέγα δούκα—νά γνωριστούν καλύτερα πρίν γίνουν ό έπίσημοι άρραβώνες τους.

Γι' αυτό και ή μικρούλα τρυφερή πριγκίπισσα Κιλίν, άφινε έλεύθερη τήν καρδιά της ν' άνοίγεται περισσότερο, όσο περνούσε ό καιρός, πρδ τόν έλκετό α'δ'ήθεν καθηγητή της, και δέν μπορούσε πεί νά συγκρατήσει τό βίαιο χτυποκάρδι της, κάθε φορά πού τόν άντίκριζε μπροστά της.

—'Εβλεπε όμως πάλι—και μάλιστα με στενοχωρία, τήν όποια δέν τολμούσε ούτε στίς έαυτή της νά όμολογήσει—ότι ό 'ακαθηγητής' αυτός, άν κι' ήταν άκατά έξυπνος, όστε νά ήγει κατέλαβε τό τρυφερό της αίσθημα, δέν άποφάσισε μόλαταύτα νά έκαθαρίσει τήν ένκυστική αυτή κατάσταση, ξεκαπάζοντας τήν αληθινή του ιδιότητα, γιά νά πάψη έπί τέλους ή μικρούλα, με τόσο βασανιστική γιά τήν καρδιά της κομωδία αυτή...

—'Αποφάσεις λοιπόν νά έκδίσει και νά έπισπεύσει μόνη της τά πράγματα, όστε νά θρούν τή φυσική του λύσι, τήν τόσο ρωμαντική και ποθητή. Μία μέρα λοιπόν ή πριγκίπισσα κι' ό νεαρός καθηγητής της, άφού περπάτησαν ώρα άκατά, άνάμεσα στί πυκνοφυτεμένα δένδρα τού βασιλικού έκάινου κήπου, βρέθηκαν σέ κάποιο άπόκομο μαρμάρινο πεζούλι, πλ'α σέ μία λίμνη.

Με στεναγμό άνακουφίσως, ή νεαρή βασιλοπούλα άκούμπησε στί πεζούλι αυτό, χάνοντας προσποιητά τήν κορυσμένη, ενώ ό κόμης 'Αξελ στάθηκε εύλαβικά στί πλάι της, και περίμενε με τάκτ ν' άνοιξη πρώτη έκείνη τή συζήτηση.

—'Επειτα από λίγο ή πριγκίπισσα Κιλίν, άφού καμάωσε πρώτα με δαυλό, λαβράλο βλέμμα τή γοητευτική κορμοστασιά τού νέου, τού ψιθύρισε δ'ήθεν με ξενοιασιά, παραμυνη ύψος έλαφρά απ' τή συγκίνησή της:

—Σάς άρέσει, κύριε κόμης, ή δεσποινίς Σοφία, ή 'ακουρία των τιμών μου;

—'Απροετοιμαστος ό καθηγητής μπόρε σέ μία τέτοια άναπάντηχη έρώτηση, ξερόθηκε στήν άρχή με άμυχανία, κι' έπειτα κατόρθωσε νά τραυλίσει:

—'Χμ! 'Χμ!... 'Υψηλοτάτη... Η δεσποινίς ντε Σίρταν εινε πραγματικώς χαριτωμένη...

—Τά λέτε όμως αυτά χωρίς κανένα ένθουσιασμό... Γιατί;... Και τί θά πής, άν σάς βαβαίωω, ότι ή Σοφία έχει πρίκα πολύ μεγάλη κι' ότι έκόμα ό εύτυχισμένος σύζυγός της, όλη δικαιοδικώς θέσι ξεχωριστή μέσα στί άνάκτορα, κοντά στί πατέρα μου;

Η όλόκληρη και χαριτωμένη αυτή σερήνα, κούταξε τώρα έπιμυα με τά λαμπρά και γαλανά της μάτια τόν κομψό καθηγητή, ό όποιος τάχε πεί

κυριολεκτικώς χαμένα. Με δυσκολία τέλος έκείνος κατόρθωσε νά ψιθυρίσει:

—Μά γιατί μού τά λέει ή 'Υψηλοτάτης σας, αυτά τά πράγματα; Πού θέλει νά καταλήξει;...

—Στί έξής: Νοιώθω ότι τής άρέσατε υπερβολικά και έπειδή θά έπιθυμούσα νά έδωπα εύτυχισμένη τήν παιδική και καλή αυτή μου φίλη, θέλω νά σάς ψυχολογήσω, νά δώ και τή δική σας γνώμη γι' αυτό τό συναισίο...

—'Αύγισαν τά γόνατα τού 'Αξελ, άπό μία ταραχή όδυνηρή και εαφνική. Μά παίρνοντας λίγο θάρρος, τής έιπε με φωνή παθητική, γεμάτη από δυσκολοσυγκρατητή λαχτάρα:

—Δέν τήν αγαπώ, 'Υψηλοτάτη... 'Αξίζει θέβαι νά γίνη εύτυχισμένη, ή καλύτερη και τόσο έλκεκτη αυτή δεσποινίς, μά άν με αγαπάει, δυστυχώς εγώ δέν συμμερίζομαι τό αίσθημά της. Η καρδιά μου εινε δοσμένη από καιρό, όλόκληρη κι' α'δ'ήθεν, σέ... κάποια άλλη... Ναι... Κι' αυτή τήν άλλη τήν αγαπώ τόσο τρυφερά, τόσο δειλά, και νοιώθω γι' αυτή μία τόσο άπειρη εύλάβεια, όστε δέν έξωμ πεί νά άκροβώς αισθάνομαι στήν καρδιά μου, μά ούτε και τά χείλη μου τολμούν νά τής τό ψιθυρίσουν.

Τής μιλούσε, και τά μάτια του, σκυμμένα καθώς ήταν κάτω δέν άποφάσιζαν ν' άντικρύσουν τά δικά της. Η πριγκίπισσα Κιλίν, έννοιωθε τώρα στήν ψυχή της κάποιο φόβο άόριστο και μακρινό και σκεφτόταν με άγνωσία ότι ίσως ό δ'ήθεν άκόμης νά μή τήν αγαπούσε, άφού δέν άποφάσιζε, έπειτα από τόσες και τόσες προλήσεις εκ μέρους της, νά τής ομολογήσει τό μυστικό του.

—Και γιατί δέν τής τό λέτε αυτής τής άλλης τόσο καιρό, ότι τήν αγαπάτε;... ρώτησε τέλος με λαχτάρα.

—Γιατί στέκεται τόσο πολύ ψηλότερα από μένα, όστε χαλίζομαι όταν σκάνω τά δειλά μου μάτια νά τήν κοιτάξω.

—'Αδύνατον, διέκοψε άσυλλόγιστα ή πριγκίπισσα, αδύνατον νάμαι ψηλότερα έ'το σάς, αυτή πού αγαπάτε... Είστε ό πρώτος γαμβρός μίξ Αυτοκράτορας όλοκλήρου.

—Με κολακεύετε, 'Υψηλοτάτη... τήν διέκοψε έκείνος.

—Και έρίσκαται στήν πατρίδα σας τήν 'Ιλλυρία αυτή ή άλλη;...

—Εαναρώτησε ή πριγκίπισσα, άκόρητη πεί, ενώ μία εαφνική ζήλεια δάγκωνε τήν καρδιά της, ή όποια μάτωνε τώρα με τή σκέψη, ότι ό δ'ήθεν άκόμης αγαπούσε κάποια άλλη.

—Δέν ε'μαι απ' τήν 'Ιλλυρία, 'Υψηλοτάτη, μουρμούρισε κατάπληκτος ό κόμης τώρα... Έμαι απ' τή Ζελάνδη, ταπεινός και εύλαβικός ύψης τής Αυτού Μεγαλειότητος τού βασιλέως πατέρα σας.

—Η πριγκίπισσα καμάωσε:

—'Ωστε... 'Ωστε, δέν ε'στε λοιπόν... ό μέγας δούξ 'Αλβέρτος;... 'Ο διάδοχος τής 'Ιλλυρίας;... τραυλίσαι έαλλη με κόπο.

—'Εγώ;... Μά ποιος σάς τό έιπε αυτό τό παραμύθι;... ρώτησε ό κόμης κατάπληκτος.

—Τότε ή πριγκίπισσα έσπασε σέ άκαρπυλήτα:

—Κι' εγώ... πού νόμιζα... ότι ή

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ, ΑΝΕΚΔΟΤΑ, ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ο Γουλιέλμος Α' κι' ό χαρτοπαίκτης άξιοματικός. Τά κέρδη τής ρουλέττας. 'Ο αυτοκράτορ στή χαρτοπαίκτη λίσχη. 'Οπου ό χαρτοπαίκτης άξιοματικός τόν άναγνωρίζει. Η έτοιμότης ενός 'Αμερικανού άδαμαντοπώλου. Πώς έσωσε τήν περιουσία του. Τό πάθημα τού γκάγκστερ, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Διηγούνται τό έξής χαριτωμένο έπισόδιο πού συνέβη μεταξυ τού Αυτοκράτορος τής Γερμανίας Γουλιέλμου Α' και ενός άξιοματικού του, φοβερού χαρτοπαίκτη.

—'Επειδή είχε άποκαλυφθεί κάποτε ότι είχαν διαπραχθεί πολλές μικροκαταρήσεις από άξιοματικούς πού χαρτοπαίζαν, ό Αυτοκράτορ κοινοποίησε μία έγκύκλιο, σύμφωνα με τήν όποια θά άπετάσσοτο άμέσως κάθε άξιοματικός, πού θά έφωρσώ χαρτοπαίζων.

—'Ενας άξιοματικός όμως, άριστοκράτης και διάσημος χαρτοπαίκτης, δέν μπόρεσε νά κρατηθή στίς πειρασμούς τού πάθους του και άψηφώντας έλα τά βασιλικά φερμάνια, πήγε μία νύχτα σέ μία λίσχη και στρώθηκε στή ρολίνα.

Τή στιγμή λοιπόν πού έποντάρτες δέκα ναπολεόνια στί κόκκινο, νά σου και έβλεπαι έξαφνα μπροστά του τόν Αυτοκράτορα, ό όποιος είχε πεί στή λίσχη 'αίνιγγνιστο' γιά ν' άντιληφθή και μόνος του άν, ύστερα απ' τήν άπαγόρευσί του, οι άξιοματικοί έξασουν ό μέγας δούξ... Και σ' άνάπησα τόσο τρελλά!... 'Ω, Θεέ μου... Τί θά πούν τώρα οι γονείς μου;... Τί φοβική παρεξήγησι!...

—'Όταν σκούπισε τά δακρυσμένα της ματιάς, δέν είδε μπροστά της τόν κόμης 'Αξελ ντε Μαννερχάιμ, καθηγητή των βασιλικών πριγκίπων τής Ζελάνδης, γιατί ήταν γονατισμένος πεί στί πόδια της και φιλούσε με λαχτάρα και στοργή τήν άκρη τού χρυσοκεντημένου ρουσανιού της.

—'Όταν έπειτα από δυό μήνες πέρασε απ' τή βασιλική Αύλη τής Ζελάνδης ό μέγας δούξ 'Αλβέρτος Φρειδερίκος, ό πραγματικός αυτή τή φορά, γιά νά μελετήσει μυστικά τόν χαρακτήρα τής πριγκίπισσας Κιλίν, είδοποιήθηκε άμέσως απ' τόν έκεί πρεσβευτή τής 'Ιλλυρίας, ότι οι βασιλείς τής Ζελάνδης ήταν τόσο δημοκρατικοί και φρόντιζαν τόσο πολύ γιά τήν εύτυχία των παιδιών τους, όστε άρραβώνισαν μυστικά, ως τήν ημέρα τής έπίσημης άναγγελίας των γάμων τους, τή μοναχοκόρη τους Κιλίν με τόν φτωχό, άλλα διακεκριμένο και άριστοκρατικής καταγωγής κόμης 'Αξελ ντε Μαννερχάιμ!...

Χάρη σέ μία παρεξήγησι, δόθηκαν τήν εύτυχία τής άνωταίας των άγαπής—τήν μόνη εύτυχία έδώ στίς κόσμο—ή δυο νεαρά και τρυφερά καδούλες τής Κιλίν και τού 'Αξελ...

κολούθουσαν νά παίζουν.

—'Ο άξιοματικός τάχως άμέσως και έπάνω στήν κατάπληξη του δέν πρόσθεσε ν' άποσύρη τουλάχιστον τήν πόστα του. Τό κόκκινο, στί μεταξυ έκανε πέντε πάσσες. 'Ο άξιοματικός όμως εξακολούθησε νά μέν κίνητος κι' άποσβολωμένος, μολοντι ύπήρχε μπροστά του ένα κέρδος 6.400 φράγκων, τά όποια έφτανε ν' άπλώσει τό χέρι του γιά νά τά πάρη.

Μά ό φτωχός άξιοματικός είχε άπομείνει ξερός, άν νά τόν είχαν καρφώσει στή γή τά βλέμματα τού άνωτάτου άρχοντος.

—'Επί τέλους, ό Αυτοκράτορ, μή θέλοντας νά εξακολουθήσει αυτή ή σκηνή πού ύπήρχε κίνδυνος κι' αυτόν

πείσαστο, λέγοντας συγχρόνως με άδιαφορία τάχα και φυσικότατο ύφος: —Μά τι διάβολο! Τόσο πολύ με φοβόσσε κι' ήρθετε δυό άντρες ώπλισμένοι έδώ μέσα!

—'Ακούγοντας τά λόγια αυτά ό ληστής, γόρσις άποτόμως πίσω του γιά νά ιδή ποιος άλλος ήταν μαζί του, άφού αυτός είχε ξεκινήσει μόνος του γιά τήν άπειρη γρήνη του.

—'Όταν σκούπισε τά δακρυσμένα της ματιάς, δέν είδε μπροστά της τόν κόμης 'Αξελ ντε Μαννερχάιμ, καθηγητή των βασιλικών πριγκίπων τής Ζελάνδης, γιατί ήταν γονατισμένος πεί στί πόδια της και φιλούσε με λαχτάρα και στοργή τήν άκρη τού χρυσοκεντημένου ρουσανιού της.

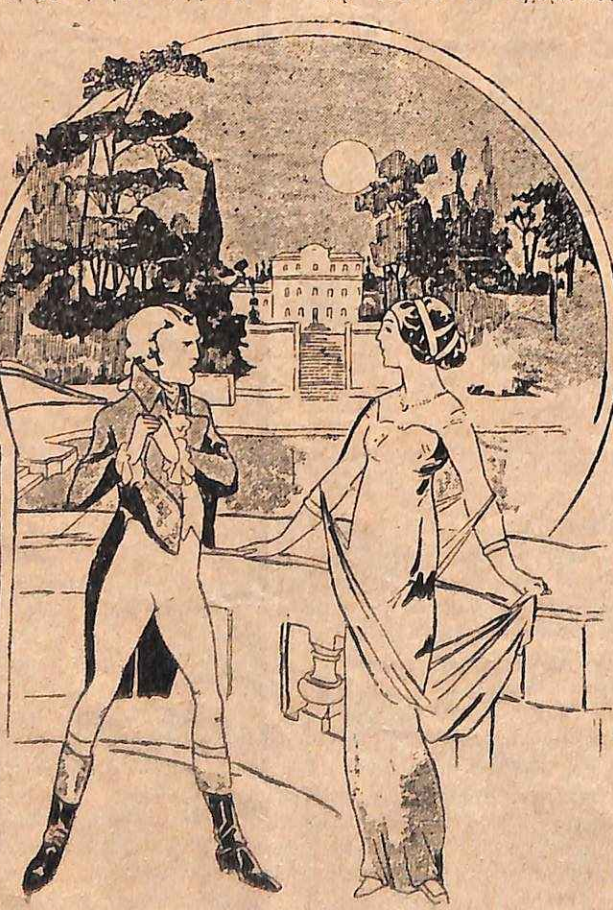
—'Όταν έπειτα από δυό μήνες πέρασε απ' τή βασιλική Αύλη τής Ζελάνδης ό μέγας δούξ 'Αλβέρτος Φρειδερίκος, ό πραγματικός αυτή τή φορά, γιά νά μελετήσει μυστικά τόν χαρακτήρα τής πριγκίπισσας Κιλίν, είδοποιήθηκε άμέσως απ' τόν έκεί πρεσβευτή τής 'Ιλλυρίας, ότι οι βασιλείς τής Ζελάνδης ήταν τόσο δημοκρατικοί και φρόντιζαν τόσο πολύ γιά τήν εύτυχία των παιδιών τους, όστε άρραβώνισαν μυστικά, ως τήν ημέρα τής έπίσημης άναγγελίας των γάμων τους, τή μοναχοκόρη τους Κιλίν με τόν φτωχό, άλλα διακεκριμένο και άριστοκρατικής καταγωγής κόμης 'Αξελ ντε Μαννερχάιμ!...

Χάρη σέ μία παρεξήγησι, δόθηκαν τήν εύτυχία τής άνωταίας των άγαπής—τήν μόνη εύτυχία έδώ στίς κόσμο—ή δυο νεαρά και τρυφερά καδούλες τής Κιλίν και τού 'Αξελ...

Χάρη σέ μία παρεξήγησι, δόθηκαν τήν εύτυχία τής άνωταίας των άγαπής—τήν μόνη εύτυχία έδώ στίς κόσμο—ή δυο νεαρά και τρυφερά καδούλες τής Κιλίν και τού 'Αξελ...

Χάρη σέ μία παρεξήγησι, δόθηκαν τήν εύτυχία τής άνωταίας των άγαπής—τήν μόνη εύτυχία έδώ στίς κόσμο—ή δυο νεαρά και τρυφερά καδούλες τής Κιλίν και τού 'Αξελ...

Χάρη σέ μία παρεξήγησι, δόθηκαν τήν εύτυχία τής άνωταίας των άγαπής—τήν μόνη εύτυχία έδώ στίς κόσμο—ή δυο νεαρά και τρυφερά καδούλες τής Κιλίν και τού 'Αξελ...

—Γιατί μού λέει ή ύψηλότης σας αυτά τά πράγματα;... Πού θέλει νά καταλήξει;...

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΣΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΗΣ ΚΟΣΜΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

Η λαμπρές έσρτες της Δρέσδης. Η πρόσκλησις της «Γαλλικής Κωμωδίας». Η γενναιοδωρία του Ναπολέοντος προς τους ήθροποιούς. Μετά τους πολεμικούς θριάμβους, η διασκέδασις... Η επιστροφή της «Ασώτης Κόρης». Η υποδοχή του Ναπολέοντος. Μιά άσυγκριτη θεατρική παράστασις. «Όπου έλοι οι θεαταί ήσαν βασιλεις και ήγεμόνες. Τό κανόνι βροντάει και πάλι.

ΝΑ θερμή βοάου του Ιουνίου του 1813, μία άπροσέκρητη είδησις πού έφτασε ξαφνικά, άναστάντα σε τή παρασκήνια τής Γαλλικής Κωμωδίας: ο Ναπολέων πού βρισκόταν ύστερα από άλλεπαλλήλους θριάμβους στη Δρέσδη, ζήτοσε επιτόντως να πάη εκεί για να δώση μία σειρά παραστάσεων ο πρώτος δραματικός θίασος τής Γαλλίας.

Ο ήρωικός στρατός του Ναπολέοντος, πού μέσα σε δέκα μέρες, χωρίς στο μεγαλοφυή άσχηρό του, είχε απελευθερώσει την Σαξωνία, νίκησεν κατά κράτος τή προσωπική στρατεύματα, και μεθυσμένος από ένθουσιασμό, είχε μπει θριαμβευτικά στη Δρέσδη, την πρωτεύουσα του συμμαχού του Ναπολέοντος, βασιλέως Φρειδερίκου Αύγουστου, είχε ανάγκη, έπειτα από τόσες κακουχίες, τής ψυχαγωγίας αυτής.

Στη Δρέσδη, ο Μέγας κατακτητής είχε εγκατασταθεί σ' ένα θρυαίλιο παλάτι, τό μέγαρο Μαρκολίνι, περιτοχισμένο από ώραιους κήπους και άφού είχε δώσει μεγαλοπρεπείς δεξιώσεις, ήθελε τώρα να δώση και μία σειρά θεατρικών παραστάσεων, όπως έκανε και στον «Κερμαϊκό», τό παρίσι του άνάκτορος.

Οι ήθροποιοί τής Γαλλικής Κωμωδίας, ήσαν ένθουσιασμένοι για την μοναδική αυτή «τουρνέ» τους. Τί διασκέδασις να πάνε στην ύμωρη Δρέσδη, την «Φλωρεντία του Βορρά» όπως την ώνόμασε κάποιος και να δώσουν εκεί παραστάσεις, άμυρς στον θριαμβευτή Αυτοκράτορα, σε στρατιώτες, σε πρίγκιπες, σε ήγεμόνες! Η προσετοιμασία για τό ταξίδι έγινε με πυρετώδη ταχύτητα. Οι ήθροποιοί έτοιμάστηκαν γρήγορα-γρήγορα σαν να ήσαν στρατιώτες. Καθένας έπαιζε τρεις γιλιόδες φράγκα άπό τό δημόσιο ταμείο για τή ταξιδιωτική του έξοδα. «Όσοι δεν είχαν δικό τους άμάκι για να ταξιδεύουν, βρήκαν ένα ώραιότατο άμάκι μπροστά στην πόρτα τους, με δυο θωμάκια αλογα και με άμυρς άμαξήλατη. «Όσο για τίς άποσκευές και τή σκηνική έφορτώθηκαν σε μεγάλα λεωφορεία, με τέσσερα και έξη άλογα, πού ήσαν τή στιγμή εκείνης τής έποχής.

Ύστερα από ένα ταξίδι γεμάτο χαριτωμένα επεισόδια και άπορίετα, οι ήθροποιοί τής Γαλλικής Κωμωδίας, έφτασαν τέλος στη Δρέσδη, στις 19 Ιουνίου. Η υποδοχή πού τους έγινε ήταν μοναδική. Τους υποδέχτηκε ο ίδιος ο Αδελφός του Σαξωνος βασιλέως κ. ντε Μπυσέ, ο όποιος διάταξε να οδηγηθούν σε διαμερίσματα πού είχαν κρατήσει γι' αυτούς στά καλύτερα σπίτια και ξενοδοχεία τής πόλεως. Στόν Ντεμπρέ, τον διευθυντή του θιάσου παρεχωρήθη ένα διαμέρι-

σμα από πολλά σελόνια στολισμένα με θωμάσια επίπλωσι και με ώραιότατες ταπεσσαρίες. Έκτός τής κατοικίας των, οι ήθροποιοί είχαν στη διάθεσί τους υπηρέτες, άμαξια και δι, άλλο ήθελαν, και καθέναν έπαιζε για όλη τή σειρά των παραστάσεων και 1500 φράγκα, από τό ιδιαίτερο αυτοκρατορικό ταμείο.

Δύο μέρες μετά την άφιξη των ήθροποιών, άρχισαν ή παραστάσεις σ' ένα μικρό θεατράκι πού είχε χτίσει ο βασιλέας τής Σαξωνίας στο μέγαρο Μαρκολίνι και όπου είχε κιόλας παίξει ένας ιταλικός θίασος. Τό θεατράκι αυτό πού ήταν κομψότατο, χωρούσε διακόσιους θεατάς και έπικονομούσε με τή αυτοκρατορικά διαμερίσματα.

Τά έργα πού έπαιζόντο, ήσαν τή γνωστότερα του κλασσικού ρεπερτορίου, ο «Μισάνθρωπος», ο «Γαρσοφύρος», ο «Φιλάργυρος» και άλλα. Τό άκροατήριο ήταν δι, πύ λαμπρό και εκλεκτό μπορούσε κανείς να φανταστεί. Αδελικοί, στρατιώτες και στρατιγγοί, με στολές όλόχρους, με σταυρούς, με κορδόνια, με διαμάντια, γυναίκες με έπίσημες τουαλέτες, όλο κέντημα και δαντέλλα, πού λαμπροπούσαν από διακόσμηση, περιδέραια, κοσμήματα.

Ο Ναπολέων δεν έκανε ούτε μία παράστασι και ήταν ένθουσιασμένος ά-

πό τό παίξιμο και τή έργα. Τά διάλεγε ο ίδιος σ' ένα κατάλογο των όπών του υπέβαλε κάθε πρωί, την ώρα του προγεύματος, ο Αδελφός του. «Ο ίδιος έπίσης κανόνιζε όλο τό πρόγραμμα, την σειρά πού ή ακολουθούσαν τή έργα, τίς ώρες των δοκιμών, κτλ. Στο παλάτι έδίδοντο παραστάσεις τρεις φορές την εβδομάδα. Τίς άλλες μέρες ο Ναπολέων έπέτρεψε στους ήθροποιούς να παίξουν στα θέατρα τής πόλεως και να παίρνουν τίς εισπράξεις. Οι ήθροποιοί όμως δεν τό δέχτηκαν.

—Δωρεάν, φώναζαν, μπορούμε να παίξουμε... «Όχι όμως να πάρουμε και άλλα λεπτά. Μας φάνουν αυτά πού όφειλουμε στη γενναιοδωρία του Αυτοκράτορος.

Και πραγματικά, ύστερα από λίγες μέρες έδόθη μία παράστασι έντελώς δωρεάν. Η παράστασι αυτή ήταν ένας θριάμβος. *** Την εποχή εκείνη ή Δρέσδη είχε εξαίρετική κίνησι. Μέσα σε όχτώ μήνες, από τον Μάιο ως τό Νοέμβριο του 1813, την είχαν έπισκεφθεί περισσότεροι από έξη εκατομμύρια ξένοι. Έκτός από τους παριζιάνους ήθροποιούς, βρισκότουσαν εκεί και διάφοροι ράφτες, μοδίστρες, άρωματοπώλαι, κορυές, κτλ., πού έπίσης είχαν έρθει άπ' τό Παρίσι. Ός και λούστροι

είχαν μεταφερθεί από τό Παρίσι για να γυαλίζουν τίς μπότες των άξιωματικών του Ναπολέοντος. Οι ήθροποιοί συναντούσαν κάθε τόσο στους δρόμους, στα ξενοδοχεία, στα θέατρα, γνωρίμους τους από τό Παρίσι. Ένα βράδυ, ή διάσημη ήθροποιός δις Μάρσι, μόλις τελείωσε τον ρόλο τής και πήγε στο καμαρίνι τής, είδε να την περιμένει ένας νεαρός άξιωματικός, ο όποιος με μία χαριτωμένη δειλία και αδεξιότητα, τής προσέφερε ένα μπουκέτο. Στην άρχή ή ήθροποιός έννοιωσε ένα ξαφνιασμό, τό όποιον όμως διεδέχθη μία συγχίνησι γεμάτη τρυφερότητα, όταν άκουσε τον νεαρό άξιωματικό να τής λέη:

—Δεν μ' άναγνωρίζετε, δεσποινίς; Είμαι ο γιός τής μοδίστρας σας, τής κυρίας Παλμόρ.

Τήν ημέρα ο' παριζιάνοι ήθροποιοί, όταν δεν είχαν δοκιμές, έκαναν έκδρομές στά ώραια περίχωρα τής Δρέσδης. Σε μία τέτοια έκδρομή άναποδογύρισε ένα άμάκι και πληγώθηκαν δυο ήθροποιοί, ή δις Μάρσι και ή δις Μπουρχουάν. Τό τραύμα τής πρώτης γιανθρώθηκε γλήγορα. Τής δεύτερης όμως, ή όποια είχε πληγωθεί στο μάτι, τής άφησε μία καιρό σημάδι. Ύστερα από λίγες μέρες ζήτησε να διή την τραυματισμένη ο Ναπολέων. Μία ή δις Μπουρχουάν από φιλαρεσκία, όσο και για να τηρήσει τούς κανόνες τής έθιμοτυπίας, παρουσιάστηκε στον Αυτοκράτορα έχοντας σκεπασμένο κίτω από ένα πυκνό βέλο, τό μάτι τής τό καλύμνω άκόμα από τό χτύπημα. Μόλις την είδε ο Ναπολέων χαμογέλασε και ύστερα, τραβώντας άπλά τό βέλο, τής είπε:

—Έμπα, δεσποινίς, τό μικρό, δυσάρεστο περιστατικό πού σάς συνέβη, άλλ' αυτό όμως δεν είναι λόγος για να κρύβετε τό βέλιγγερα του ώριού σας προσώπου.

Έτσι κυλούσαν ή μέρες γλυκά και ευχάριστα, όταν μία είδησις ξαφνική, άπροσδόκητη, άπ'όπου, προσέλασε την ζωηρότερη συγχίνησι στους κύκλους των ήθροπιών και σ' αυτόν άκόμα τον Αυτοκράτορα. Η δις Ζωρζ, ή ένδοξη ήθροποιός, τό λατρευτό είδωλο των παρισινών, πού από ένα καπρίτσι και ένα πείσμα είχε έγκαταλείψει τή Γαλλία, βρισκότανε στη Δρέσδη! Πάνω στο άμάκι τής, σταματημένο κοντά στο παλάτι, περίμενε να την δειλή ο Ναπολέων σ' άκρόασι. Οι συνάδελφοί τής έστέδαν στο παλάτι για να την δούν. Ήταν ή έδια πάντα, με όλη τή λαμψη τής μελαχροινής ύμωφιάς τής, με όλη τή φρεσκάδα των είκοσι έξη χρόνων τής. Ο Ναπολέων ήταν γοητευμένος από την επιστροφή τής και την άκουγε να του διηγείται την περιπέτειά τής, μ' ένα χαρούμενο και διαβόλεμένο κέφι.

Είχε μείνει πέντε χρόνια στη Ρωσία, μ'α μετά την υποχώρησι των γαλλικών στρατευμάτων στη Μόσχα, ή

πατριωτισμός τής είχε ξυπνήσει μέσα τής, και δεν μπορούσε πιά να άνεχθή τούς Ρώσσους. Του άκούο Τάδρος τής είχε προτείνει να διπλασιάση τό μισθό τής. Ένα βράδυ έφυγε κρυφά από την Πετρούπολι. Διέσχισε την Βαλτική θάλασσα, έπαιξε στην Στοκχόλμη, ύστερα στην Βεσφαλία, ύστερα στην Βρουνοβίχη, όπου ο άδελφός του Ναπολέοντος, βασιλέας Ίερώνυμος, την πληροφορήθηκε ότι ο Αυτοκράτορας και οι ήθροποιοί τής Γαλλικής Κωμωδίας βρισκότανε στη Δρέσδη. Δίχως να χάση καιρό τότε ή Ζωρζ, ανέθηκε σ' ένα άμάκι και τράβηξε για τή Δρέσδη.

Ο Ναπολέων έλαχε στην ύμωρη ήθροποιών την πύ έγκαρδία υποδοχή. —Καλώς μας έφισε ή άσωτη κόρη, είπε χαμογελώντας, όταν ή ένδοξη και χαριτωμένη ήθροποιός τελείωσε τή διήγησή τής. Έπειτα μ' ένα έκτακτο διάταγμα του, την τοποθέτησε πάλι στην Γαλλική Κωμωδία και τής πλήρωσε και όλους τούς μισθούς τής περισσότερας, κατά την όποιαν είχε λάμβαινε. Μά και τί δεν θάκανε ο Ναπολέων για την άγαπημένη του ήθροποιό, την ώραια μετανιωμένη γυναίκα, ή όποια έφευγε στη Δρέσδη την τραγική στίς πτυχές τής άναλαφής, δαντελένιας τής φούστας;

Τότε έδόθηκαν ή μεγαλοπρεπέστερες παραστάσεις: πού είδε ποτέ ή Δρέσδη. Ο μέγας τραγικός Τάλμας έκλήθη επιτόντως από τό Μπορντώ που βρισκότανε και άπ' τό Παρίσι οι πύ σφημισμένοι τραγωδοί. Η παραστάσεις δεν γινόντουσαν πιά στά άνάκτορα, αλλά στο μεγαλύτερο θέατρο τής Δρέσδης, με προσκλήσεις. Ποτέ άκροατήριο θεάτρου δεν παρουσίασε τέτοια αήγη. Την παράστασι τής «Φαίδρας» πού ήταν ένας θρίαμβος για την δις Ζωρζ, την παρακολούθησαν, εκτός από τον Ναπολέοντα, οι πειθεροί του, ο Αυτοκράτορας και ή Αυτοκράτειρα τής Αυστρίας, τρείς βασιλείς, περισσότεροι από είκοσι ήγεμόνες, τής Βαλτικής και του Ρήνου, πρίγκιπες, δούκες. Ολόκληρη ή άθουσα λαμπροκοπούσε από χρυσάφια και διαμάντια. Τελευταίος έφτασε ο Ναπολέων και όλων τή θλέμματα γεμάτα θωμάσιο ή φθόνο, έστράφησαν προς αυτόν.

Ένωμεταξύ ή δεξιώσεις και ή έσπερίδες έδιναν κι' έπαιρναν στην πρωτεύουσα τής Σαξωνίας. Η άριστοκρατία τής Δρέσδης καλούσε κάθε μέρα τούς Γάλλους ήθροποιούς. Έπί ένα μήνα ή δις Ζωρζ δεν είχε κοιμηθεί ούτε μία βραδιά νωρίτερα από τίς τέσσερες!

Μά έξαφνα μία δυσάρεστη είδησις κυκλοφόρησε στη Δρέσδη. Η συνδιάσκεψις τής Πόλης, για την ύπογραφή τής άνακαταστάσε, άνακαλούσε. Τόν λόγο θά είχε πάλι τό κανόνι.

Στις 10 Αύγουστου, οι ήθροποιοί τής Γαλλικής Κωμωδίας, είδαν πύ την ζωηρότερη συγχίνησι να παραλαώνη ο Ναπολέων και πίσω του όλοι οι άξιωματικοί και οι στρατιώτες πού θά πήγαιναν να ξαναπολεμήσουν. Πινημένοι από την συγχίνησι, με μάστιγα δακρυομένο άπ' τον ένθουσιασμό, τούς χειροκρότησαν. Η μέρες των διασκεδάσεων, του γλεντιού, τής ξενονιαστής ζωής είχαν τελείώσει. Τώρα ξανάρχισαν ή μέρες τής δόξης!

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΛΛΕΝΕΙΟΥ

Ποιά ιδέα είχε για τό έαυτο του ο τώος Γερμανός αυτοκράτωρ. Αντιπρόσωπος του Θεού στη γη. Ιδώς θεωρούσε τίς εξυβρίσεις κατά του άτομου του. Οι εξωφρενικοί λόγοι του. Η ιδέα του για τό Γαλλικό στρατό. Τι είπε κάποτε σ' ένα Γάλλο άξιωματικό. Κάίξερ ο... ειρηνοφίλος, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ο πρώην Κάίξερ τής Γερμανίας Γουλιέλμος, ήταν εγωιστής στον ύπερτατο βαθμό και είχε μού παρουσιάστηκε έτσι αθάνατος; «Άλλοτε, ξέρετε, τούς ανθρώπους σαν και σένα τούς έθανάτωναν...

Και, γυρίζοντας στους ανθρώπους τής ακολουθίας του, τούς είπε: —Σας βεβαιώ, για άλλη μία φορά, κύριοι, ότι είναι πολύ πιθανόν να δώσω κάποτε χάρι σ' ένα φονηά ή σ' έναν όποιονδήποτε κοινό εγκληματία. Ποτέ όμως σ' έναν ύδριστή του άνωτάτου άρχοντος. Έναν τέτοιον ύδριστή τον θεωρώ δέκα φορές περισσότερο κακούργο από ένα φονηά, γιατί ή γλώσσα του άναφέρει τον αντιπρόσωπο...

Χαρακτηριστική είναι ή πίστις πού είχε ο Γουλιέλμος για την ύψηλή και θεία άποστολή του. Πολύ συχνά έπα- νελάμβανε: «Τό έργο μου μού τό έπέβαλε ο Θεός τού όποιου τίς θελήσεις έχω ελπίς πάντοτε πιστά.

Σχετικά λοιπόν με την αντίληψή του αυτή διηγούνται τό έξης ανέκδοτο:

Ένας χωρικός, κατά τό 1897, έξήτης άποζημώσι από τή Γερμανική Κυβέρνησι για τό στρατό κατά τή μεγάλη γυναικιά του, τού είχε καταστρέψει τελείως τή κτήματις του. Έπειδή όμως δεν έπέτυχε την άποζημώσι πού ήτύσε, έξέπασε σε θλαστήριες και βριτιξίες εναντίον του Αυτοκράτορος. Κάποιος κρατικός υπάλληλος όμως πού τον άκουσε, τον κατάγγειλε κι' ο δυστυχής χωρικός καταδικάστηκε επί εξυβρίσει του Αυτοκράτορος σε 10 μήνες φυλάκισι.

Όταν ύστερα από λίγον καιρό, ο Γουλιέλμος, σε μία κυνηγετική του έκδρο-

Μου ζητάς χάρι για έναν άνθρωπο πού μ' έδωσε... Άλλά, δυστυχισμένε, δεν θάταν προτιμότερο να ζητούσες τώρα δά χάρι για τον έαυτό σου, πού μού παρουσιάστηκε έτσι αθάνατος; «Άλλοτε, ξέρετε, τούς ανθρώπους σαν και σένα τούς έθανάτωναν...

Και, γυρίζοντας στους ανθρώπους τής ακολουθίας του, τούς είπε: —Σας βεβαιώ, για άλλη μία φορά, κύριοι, ότι είναι πολύ πιθανόν να δώσω κάποτε χάρι σ' ένα φονηά ή σ' έναν όποιονδήποτε κοινό εγκληματία. Ποτέ όμως σ' έναν ύδριστή του άνωτάτου άρχοντος. Έναν τέτοιον ύδριστή τον θεωρώ δέκα φορές περισσότερο κακούργο από ένα φονηά, γιατί ή γλώσσα του άναφέρει τον αντιπρόσωπο...

Χαρακτηριστική είναι ή πίστις πού είχε ο Γουλιέλμος για την ύψηλή και θεία άποστολή του. Πολύ συχνά έπα- νελάμβανε: «Τό έργο μου μού τό έπέβαλε ο Θεός τού όποιου τίς θελήσεις έχω ελπίς πάντοτε πιστά.

Σχετικά λοιπόν με την αντίληψή του αυτή διηγούνται τό έξης ανέκδοτο:

Ένας χωρικός, κατά τό 1897, έξήτης άποζημώσι από τή Γερμανική Κυβέρνησι για τό στρατό κατά τή μεγάλη γυναικιά του, τού είχε καταστρέψει τελείως τή κτήματις του. Έπειδή όμως δεν έπέτυχε την άποζημώσι πού ήτύσε, έξέπασε σε θλαστήριες και βριτιξίες εναντίον του Αυτοκράτορος. Κάποιος κρατικός υπάλληλος όμως πού τον άκουσε, τον κατάγγειλε κι' ο δυστυχής χωρικός καταδικάστηκε επί εξυβρίσει του Αυτοκράτορος σε 10 μήνες φυλάκισι.

Όταν ύστερα από λίγον καιρό, ο Γουλιέλμος, σε μία κυνηγετική του έκδρο-

Ο Κάίξερ με στολή κυνηγού.

το του Γάλλου έπ'είπε ν'αυ, τον χηγέ του Γερμανικό Έθνος.

Μεγαλειότητα, είναι συγγενής ένδω χωρικό, ο όποιος καταδικάστηκε άδικως σε 10 μηνών φυλάκιση. Ζητώ χάρι για τή φυλακισμένη γυναίκα. Μεγαλειότητα, γιατί είναι ένδοξη οικογενειαρχή και πολύ φτωχός.

—Και για πιά αίτια δικάστηκε ο συγγενής σου; ρώτησε ο Γουλιέλμος.

—Δέσε τάχα ότι έδωσε τή Μεγαλειότητά σου. Άλλά, όχι... Είναι φτωχάτα... Είχε δική... άπ'όπου ταραχ- μένος ο χωρικός.

Ο Κάίξερ συνοφρυώθηκε.

—Απορώ, είπε, με την τόλμη σου!

κατε σε μένα ψυχή και σώματι. Από σήμερα δεν έχετε παρά ένα μόνον έχθρό, ο όποιος είναι και έχθρός δικός μου. Ένα μόνον φίλο, εκείνον πού έγω κι' έγω. Έάν λοιπόν, μία μέρα—είθε όμως ο Θεός να μ'ή τό δώση—σας διατάξω να πυροβολήσετε, έστω και κατά των γονέων σας, προσέχετε καλά ότι όφείλτε να θυμηθήτε τον όρκο που δώσατε τώρα.

*** Όταν τό 1897 έπεσκέφθη άπρόοπτος—όπως συνήθιζε να κάνει πολλές φορές—τή στρατιωτική Δέσχη, του Βερολίνου, βρήκε εκεί ένα Γάλλο λοχαγό, άνεψιό του προσβεβού τής Γαλλίας.

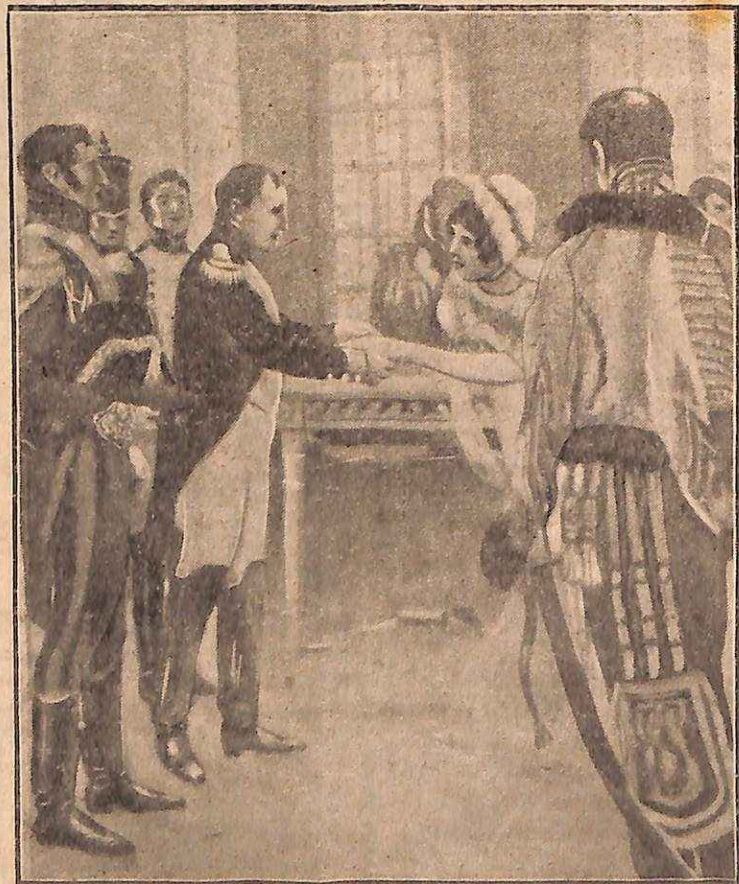
«Έχετε έκτακτο στρατό έσείς; οι Γάλλοι, τού είπε ο Γουλιέλμος. Έλάτε ας α τή πεζική σας πέτσι κατά τή διαμονή μου στη Παρίσι, αλλά και ο δικός μου δεν είναι κατώτερος. Έπί σ' ης και τό πυροβολικό σας ε'νε εξαίρετο. Όλ- λά και για τό δικό μου δεν άπολείζωμαι. Αντιθέτως όμως, τό πυρικό μου είναι άνώτερο από τό δικό σας. Όπισθήστε, αν άγνώστε τίς συνου- λές, τού στρατιγγού σας Γκαλιφί, θά κάυετε θάματα.

*** Πας' όλο τό πάθος του Γουλιέλμου προς τή στρατι και τούς έσολιτισμούς, άφ'ενε πολλές φορές να πιστευτείται ότι κατέβηκε δεν πειράζε τίποτ' άλλο άπ' τή ειρήνη.

Το 1890 έφτασε στην προσβεβού τή Γαλλία τή Σιμόν.

—Προβέθηκε πολύ ότι πρόπε: να προσφέρει ευεργεσίας και μόνο εύσε- γασίς, στην άνωτατήτα. Να την ωφελήσω θετικά με τή άσπία έργα και την είσληνη. Δεν ήθελω να γίνωμαι πρόδεσος φθόνου. Θά θεωρήσω παράφρονα εκείνον πού θά έξωθήση τό γε- μινικό και τό γαλλικό λαό, στην πα- ριπέτειά ενός πολέμου. Έπιθυμώ να μεγαλώνη τή Έθνος μου άέν ειρήνη.

Θέλω άκόμα να με άποκαλέσουν στην ιστορία: «Γουλιέλμος ο Ειρηνοφίλος.

Ο Ναπολέων χαιρετά τή δεσποινίδα Ζωρζ.

1457

ὅς πᾶσι τὰ ὄρα θὰ τὸ ἔαρω καὶ ἐγώ...
— Πῶς;... (Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

ΜΙΑ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΣΤΗ ΖΟΥΓΚΛΑ

Ένα φρικώδες έθιμο των ιθαγενών της Αφρικής. Ο τρόμος τους προς τους νεκρούς. Πώς εγκαταλείπουν τους γέροντες και τους αναπήρους στις βουινές. Τι γράφει ο θρησκευτικός Κούρτεν. Τι έπαθε όταν προσεβλήθη κάποτε από πυρετό. Πώς βρέθηκε εγκαταλειμμένος μέσα στη ζούγκλα. Η εμφάνισις των βουινών. Τό μαχαίρι που σώζει. κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ο Ρούτζερ Κούρτεν, ένας από τους διασημότερους Άγγλους θρησκευτικούς, ο οποίος πέρασε τριάντα έξι χρόνια στην Αφρική, έγραψε το βιβλίο "Η ζωή στην Αφρική", το οποίο περιγράφει με μεγάλη λεπτομέρεια την ζωή των ιθαγενών στην Αφρική. Ο Κούρτεν, που ήταν ένας από τους πρώτους Άγγλους που έφτασαν στην Αφρική, έγραψε το βιβλίο του με βάση τις δικές του εμπειρίες. Το βιβλίο του είναι ένα πολύ σημαντικό έργο, που έχει βοηθήσει πολλούς να κατανοήσουν την ζωή στην Αφρική.

Αλλά τους Εθνωπαίους — γράφει — που είχαμε στην ζούγκλα της Αφρικής, οι οποίοι έβγαζαν τα παιδιά τους στην ζούγκλα, να τους αφήνουν να πεθάνουν, να τους αφήνουν να πεθάνουν, να τους αφήνουν να πεθάνουν. Ο Κούρτεν, που ήταν ένας από τους πρώτους Άγγλους που έφτασαν στην Αφρική, έγραψε το βιβλίο του με βάση τις δικές του εμπειρίες. Το βιβλίο του είναι ένα πολύ σημαντικό έργο, που έχει βοηθήσει πολλούς να κατανοήσουν την ζωή στην Αφρική.

Όσο γινόνταν, ή βουινές τρώγαν πτώματα. Γι' αυτό λοιπόν οι ιθαγενείς, πολλών φυλών της Αφρικής, πιστεύουν ότι η βουινά τρώγοντας τα πτώματα των ανθρώπων, καταπίνει συγχρόνως και τις ψυχές τους. Έτσι, με χρώμα και τις ψυχές τους, φωνάζουν στα σώματά τους, να μην πεθάνουν. Αλλά μόλις η βουινά τρώει το πτώμα, οι ψυχές τους περνούν στην βουινά. Γι' αυτό οι ιθαγενείς, πολλών φυλών της Αφρικής, πιστεύουν ότι η βουινά τρώγοντας τα πτώματα των ανθρώπων, καταπίνει συγχρόνως και τις ψυχές τους. Έτσι, με χρώμα και τις ψυχές τους, φωνάζουν στα σώματά τους, να μην πεθάνουν. Αλλά μόλις η βουινά τρώει το πτώμα, οι ψυχές τους περνούν στην βουινά.

Αυτό που φοβούνται και συχνά γίνονται περισσότερο από κάθε άλλο πράγμα στην ζωή τους, είναι η βουινά. Τρέμουν κυριολεκτικά, με την ιδέα ότι μπορεί να πεθάνουν. Γι' αυτό, οι ιθαγενείς, πολλών φυλών της Αφρικής, πιστεύουν ότι η βουινά τρώγοντας τα πτώματα των ανθρώπων, καταπίνει συγχρόνως και τις ψυχές τους. Έτσι, με χρώμα και τις ψυχές τους, φωνάζουν στα σώματά τους, να μην πεθάνουν. Αλλά μόλις η βουινά τρώει το πτώμα, οι ψυχές τους περνούν στην βουινά.

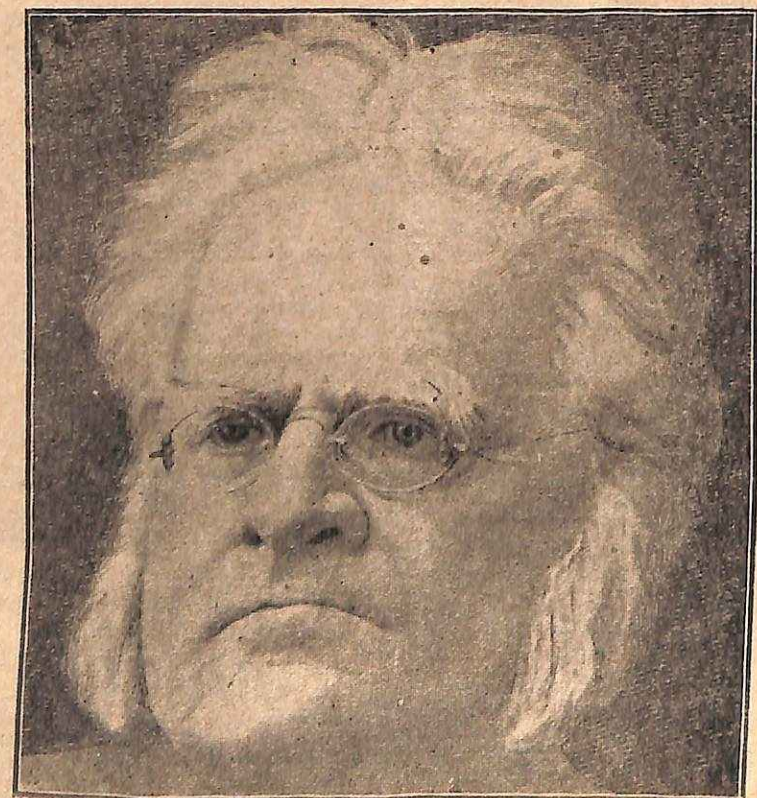
Γι' αυτό, στις περισσότερες φυλές

των ιθαγενών, επικρατεί η συνήθεια να τους αφήνουν να πεθάνουν. Γι' αυτό, οι ιθαγενείς, πολλών φυλών της Αφρικής, πιστεύουν ότι η βουινά τρώγοντας τα πτώματα των ανθρώπων, καταπίνει συγχρόνως και τις ψυχές τους. Έτσι, με χρώμα και τις ψυχές τους, φωνάζουν στα σώματά τους, να μην πεθάνουν. Αλλά μόλις η βουινά τρώει το πτώμα, οι ψυχές τους περνούν στην βουινά.

Για τον ίδιο λόγο, όταν κάποιος ιθαγενής τραυματιστεί ή αρρωστήσει, βγαίνει και ο μάγος-γιατρός της φυλής, υποφανθεί ότι πρόκειται να πεθάνει. Γι' αυτό, οι ιθαγενείς, πολλών φυλών της Αφρικής, πιστεύουν ότι η βουινά τρώγοντας τα πτώματα των ανθρώπων, καταπίνει συγχρόνως και τις ψυχές τους. Έτσι, με χρώμα και τις ψυχές τους, φωνάζουν στα σώματά τους, να μην πεθάνουν. Αλλά μόλις η βουινά τρώει το πτώμα, οι ψυχές τους περνούν στην βουινά.

Την εποχή λοιπόν που βρισκόμουν στην περιφέρεια του ποταμού Κούβι, οι ιθαγενείς, πολλών φυλών της Αφρικής, πιστεύουν ότι η βουινά τρώγοντας τα πτώματα των ανθρώπων, καταπίνει συγχρόνως και τις ψυχές τους. Έτσι, με χρώμα και τις ψυχές τους, φωνάζουν στα σώματά τους, να μην πεθάνουν. Αλλά μόλις η βουινά τρώει το πτώμα, οι ψυχές τους περνούν στην βουινά.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ο Νορβηγός μυθιστοριογράφος Μπιένστεν Μπιένστεν.

από μια πολύ δυνατή προσβολή πυρετού. Είχαν αρχίσει πια ή βροχές και τα ποτάμια είχαν πλημμυρίσει. Έτσι, οι ιθαγενείς, πολλών φυλών της Αφρικής, πιστεύουν ότι η βουινά τρώγοντας τα πτώματα των ανθρώπων, καταπίνει συγχρόνως και τις ψυχές τους. Έτσι, με χρώμα και τις ψυχές τους, φωνάζουν στα σώματά τους, να μην πεθάνουν. Αλλά μόλις η βουινά τρώει το πτώμα, οι ψυχές τους περνούν στην βουινά.

Οι άνθρωποι της ακολουθίας μου ήταν καμιά τριανταριά ιθαγενείς της φυλής Τζαλού, οι οποίοι είχαν αρχίσει να πεθαίνουν από τον πυρετό.

Οι Τζαλού, οι οποίοι ήταν οι πρώτοι που έφτασαν στην Αφρική, έγραψαν το βιβλίο τους με βάση τις δικές τους εμπειρίες. Το βιβλίο τους είναι ένα πολύ σημαντικό έργο, που έχει βοηθήσει πολλούς να κατανοήσουν την ζωή στην Αφρική.

Όπως συμβαίνει πάντοτε στο είδος αυτό του πυρετού των τροπικών, η θερμοκρασία μου είχε ανέβει πολύ. Γι' αυτό, οι ιθαγενείς, πολλών φυλών της Αφρικής, πιστεύουν ότι η βουινά τρώγοντας τα πτώματα των ανθρώπων, καταπίνει συγχρόνως και τις ψυχές τους. Έτσι, με χρώμα και τις ψυχές τους, φωνάζουν στα σώματά τους, να μην πεθάνουν. Αλλά μόλις η βουινά τρώει το πτώμα, οι ψυχές τους περνούν στην βουινά.

Τώρα πώς έδλεπα τους ιθαγενείς, με χρώμα και τις ψυχές τους, φωνάζουν στα σώματά τους, να μην πεθάνουν. Αλλά μόλις η βουινά τρώει το πτώμα, οι ψυχές τους περνούν στην βουινά.

Όταν συνήλθα από την κοιταστική κατάσταση στην οποία με είχε πέσει, είχα πιαστεί και ζούσα. Γι' αυτό, οι ιθαγενείς, πολλών φυλών της Αφρικής, πιστεύουν ότι η βουινά τρώγοντας τα πτώματα των ανθρώπων, καταπίνει συγχρόνως και τις ψυχές τους. Έτσι, με χρώμα και τις ψυχές τους, φωνάζουν στα σώματά τους, να μην πεθάνουν. Αλλά μόλις η βουινά τρώει το πτώμα, οι ψυχές τους περνούν στην βουινά.

Έφτανε τότε εκεί, ανέβαινα στα κλαδιά, δένοντας με τις άγκυρες. Με χρώμα και τις ψυχές τους, φωνάζουν στα σώματά τους, να μην πεθάνουν. Αλλά μόλις η βουινά τρώει το πτώμα, οι ψυχές τους περνούν στην βουινά.

Εύτυχως όμως, στην δεξιά μου

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΟΦΥΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ

Η υπερηφάνεια και η αξιοπρέπεια του Μπετόβεν. "Όπου οι βασιλείς και οι πρίγκιπες υποκλίνονται μπροστά στη μεγαλοφυΐα. Η δουλική συμπεριφορά του Γκαίτε. Ο δραματικός θάνατος του Βάγκνερ. Τα τελευταία του λόγια. "Ο που ο γιατρός φτάνει άργά. Ο Μπελίνι κι' η πτώσις των μαλλιών του, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Χαρακτηριστικό της άκαμπτου υπερηφάνειας, με την οποία ξεδίηλωνε την αξιοπρέπεια του ο μεγάλος μουσουργός Μπετόβεν, είναι και το ακόλουθο περιστατικό που το αναφέρει ο ίδιος στα "Απομνημονεύματά του".

Ίδου τι γράφει: "Οι βασιλείς κι' οι πρίγκιπες μπορούν βέβαια να δημιουργούν γύρω τους έναν κύκλο από κόλπια, αλλοίως και μουσικοσυμβούλους, μπορούν να μοιράζουν τίτλους και να απονέμουν παράσημα. Δεν θα μπορούσαν όμως ποτέ να έχουν στη συντροφιά τους μεγάλους άνδρες, μεγάλα πνεύματα που να ξεχωρίζουν από τους άλλους ανθρώπους.

Και όταν τύχει να βρισκονται μαζί δυο άνθρωποι, όπως εγώ και ο Γκαίτε, οι κύριοι βασιλείς πρέπει να αισθάνονται τη μεγαλοφυΐα τους και να υποκλίνονται μπροστά σ' αυτή.

Χτές, καθώς έκανα μαζί με τον Γκαίτε ένα περίπατο στην εξοχή, συναντήσαμε στο δρόμο μας δύο κληρικούς, την αυτοκρατορική οικογένεια.

Όταν τους αντίληφθηκαμε από μακριά, ο Γκαίτε — δεν μπορώ να εξηγήσω για ποιο λόγο — γλίστρησε από το πλευρό μου και βιάστηκε, σαν τους άλλους μικροαστούς, να απομακρυνθεί από την αυτοκρατορική οικογένεια.

Εγώ όμως, διώχθησα το καπέλλο μου, κομπώσα τη ρετινέ μου και πλέκοντας πίσω τα χέρια μου, βιάστηκα να είμαι μπροστά, στη μέση του δρόμου για να περάσουν οι βασιλείς.

Εγώ όμως, διώχθησα το καπέλλο μου, κομπώσα τη ρετινέ μου και πλέκοντας πίσω τα χέρια μου, βιάστηκα να είμαι μπροστά, στη μέση του δρόμου για να περάσουν οι βασιλείς.

Πρίγκιπες και αλλοί μοι έκαναν τότε τόπο να περάσω. Ο δούξ Ροδόλφος με χαιρέτησε βιάζοντας το καπέλλο του και η αυτοκράτειρα με μια κλίση του κεφαλιού της. "Ολοι, τέλος, με ανεγνώρισαν και με χαιρέτησαν.

Με μεγάλη μου λύπη όμως είδα κατόπιν τη βασιλική αυτή συνοδεία να περνά υπερήφανα μπροστά στον Γκαίτε, ο οποίος είχε παραχθεί βαυβάτα και κρατούσε αδέξια το καπέλλο του στο χέρι.

Όταν ξανασημίσαμε, του είπα ότι έπρεπε να του πω για τη συμπεριφορά του αυτή. Δεν του έκαμα καμιά παραχώρηση, δεν του έδειξα καμιά επιείκεια κι' ίσως κι' ο ίδιος βεβαίως θύκε ότι έχω δίκιο".

Είπε γνωστό ότι ο διάσημος μουσικο-

συνθέτης Ρίχαρνδος Βάγκνερ πέθανε εντελώς ξαφνικά στη Βενετία, στις 13 Φεβρουαρίου του 1883.

Το τραγικότερο στην περίπτωση αυτή ήταν ότι, ενώ στο ένα δωμάτιο χαροπαλέως ο Βάγκνερ, στο άλλο τα παιδιά του, εντελώς άνωπια για το δυστύχημα που τους είχε χτυπήσει, καθόριζαν τις λεπτομέρειες μιας έκδο-

προέγγραμ, κλείστηκε στο δωμάτιο του για να τελειώσει τη μονογραφία του "Το θηλυ και ο άνθρωπος". Την ώρα που δέλησαν οι σύζυγοι του μπήκε στο γραφείο του και τον βρήκε να κοιμάται από τον πόνο. "Ο δόκτορας, ο δόκτορας", φώναξε να μείνει μόλις και η επιθυμία του έγινε σεβαστή. Σε κάποια στιγμή όμως, μια υπηρέτρια που βρισκόταν στο διπλανό δωμάτιο, τον άκουσε να βογγάει δυνατά κι' εξαφνα να χτυπήσει το κεφάλι του και να φωνάξει: "Τη γυναίκα μου και το γατρό!... Γρήγορα!...".

Η κυρία Κοζίμα Βάγκνερ έγραψε αμέσως μέσα και βρήκε τον σύζυγό της να συνταράζεται από νευρικούς σπασμούς, χωρίς να μπορεί να μιλήσει. "Όταν τον μετέφεραν στο κρεβάτι, οι σπασμοί εξακολούθησαν, αλλά πια αδύνατοι, και τη στιγμή που ο θαλαμηπόλος του τον έβγαζε, το ρολόι του δασκάλου έπεσε στο πάτωμα. Ήταν ένα πολύτιμο δώρο της συζύγου του.

Τό ρολόι μου! φώναξε ο Βάγκνερ.

Τα μάτια του έκλεισαν κατόπιν, το κεφάλι του έγειρε προς τα πίσω και η καρδιά του θανάτου άρχισε να κινείται στο σώμα του. Τη στιγμή εκείνη έφτασε κι' ο γιατρός Κέπλι, αλλά ήταν πια αργά. "Όλες οι προσπάθειές του για να επαναφέρει στη ζωή τη μεγαλύτερη μουσική μεγαλοφυΐα του 19ου αιώνα, πήγαν στο τίποτα...".

Ο Γκαίτε, ο οποίος είχε παραχθεί βαυβάτα και κρατούσε αδέξια το καπέλλο του στο χέρι.

Όταν ξανασημίσαμε, του είπα ότι έπρεπε να του πω για τη συμπεριφορά του αυτή. Δεν του έκαμα καμιά παραχώρηση, δεν του έδειξα καμιά επιείκεια κι' ίσως κι' ο ίδιος βεβαίως θύκε ότι έχω δίκιο".

Είπε γνωστό ότι ο διάσημος μουσικο-

συνθέτης Ρίχαρνδος Βάγκνερ πέθανε εντελώς ξαφνικά στη Βενετία, στις 13 Φεβρουαρίου του 1883.

Το τραγικότερο στην περίπτωση αυτή ήταν ότι, ενώ στο ένα δωμάτιο χαροπαλέως ο Βάγκνερ, στο άλλο τα παιδιά του, εντελώς άνωπια για το δυστύχημα που τους είχε χτυπήσει, καθόριζαν τις λεπτομέρειες μιας έκδο-

προέγγραμ, κλείστηκε στο δωμάτιο του για να τελειώσει τη μονογραφία του "Το θηλυ και ο άνθρωπος". Την ώρα που δέλησαν οι σύζυγοι του μπήκε στο γραφείο του και τον βρήκε να κοιμάται από τον πόνο. "Ο δόκτορας, ο δόκτορας", φώναξε να μείνει μόλις και η επιθυμία του έγινε σεβαστή. Σε κάποια στιγμή όμως, μια υπηρέτρια που βρισκόταν στο διπλανό δωμάτιο, τον άκουσε να βογγάει δυνατά κι' εξαφνα να χτυπήσει το κεφάλι του και να φωνάξει: "Τη γυναίκα μου και το γατρό!... Γρήγορα!...".

Η κυρία Κοζίμα Βάγκνερ έγραψε αμέσως μέσα και βρήκε τον σύζυγό της να συνταράζεται από νευρικούς σπασμούς, χωρίς να μπορεί να μιλήσει. "Όταν τον μετέφεραν στο κρεβάτι, οι σπασμοί εξακολούθησαν, αλλά πια αδύνατοι, και τη στιγμή που ο θαλαμηπόλος του τον έβγαζε, το ρολόι του δασκάλου έπεσε στο πάτωμα. Ήταν ένα πολύτιμο δώρο της συζύγου του.

Τό ρολόι μου! φώναξε ο Βάγκνερ.

Τα μάτια του έκλεισαν κατόπιν, το κεφάλι του έγειρε προς τα πίσω και η καρδιά του θανάτου άρχισε να κινείται στο σώμα του. Τη στιγμή εκείνη έφτασε κι' ο γιατρός Κέπλι, αλλά ήταν πια αργά. "Όλες οι προσπάθειές του για να επαναφέρει στη ζωή τη μεγαλύτερη μουσική μεγαλοφυΐα του 19ου αιώνα, πήγαν στο τίποτα...".

Ο Γκαίτε, ο οποίος είχε παραχθεί βαυβάτα και κρατούσε αδέξια το καπέλλο του στο χέρι.

Είπε γνωστό ότι ο διάσημος μουσικο-

Ο Βάγκνερ.

μής που θα έκαναν την άλλη μέρα οικογενειακά.

Ίδου πως περιγράφει τον θάνατο του μεγαλύτερου Γερμανού μουσουργού ένας στενός του φίλος.

"Υστερα από τους κόπους στους οποίους υπεβλήθη ο Ρίχαρνδος για να...

Πρίγκιπες και αλλοί μοι έκαναν τότε τόπο να περάσω. Ο δούξ Ροδόλφος με χαιρέτησε βιάζοντας το καπέλλο του και η αυτοκράτειρα με μια κλίση του κεφαλιού της. "Ολοι, τέλος, με ανεγνώρισαν και με χαιρέτησαν.

Με μεγάλη μου λύπη όμως είδα κατόπιν τη βασιλική αυτή συνοδεία να περνά υπερήφανα μπροστά στον Γκαίτε, ο οποίος είχε παραχθεί βαυβάτα και κρατούσε αδέξια το καπέλλο του στο χέρι.

Όταν ξανασημίσαμε, του είπα ότι έπρεπε να του πω για τη συμπεριφορά του αυτή. Δεν του έκαμα καμιά παραχώρηση, δεν του έδειξα καμιά επιείκεια κι' ίσως κι' ο ίδιος βεβαίως θύκε ότι έχω δίκιο".

Είπε γνωστό ότι ο διάσημος μουσικο-

Ο Βάγκνερ.

μής που θα έκαναν την άλλη μέρα οικογενειακά.

Ίδου πως περιγράφει τον θάνατο του μεγαλύτερου Γερμανού μουσουργού ένας στενός του φίλος.

"Υστερα από τους κόπους στους οποίους υπεβλήθη ο Ρίχαρνδος για να...

Πρίγκιπες και αλλοί μοι έκαναν τότε τόπο να περάσω. Ο δούξ Ροδόλφος με χαιρέτησε βιάζοντας το καπέλλο του και η αυτοκράτειρα με μια κλίση του κεφαλιού της. "Ολοι, τέλος, με ανεγνώρισαν και με χαιρέτησαν.

Με μεγάλη μου λύπη όμως είδα κατόπιν τη βασιλική αυτή συνοδεία να περνά υπερήφανα μπροστά στον Γκαίτε, ο οποίος είχε παραχθεί βαυβάτα και κρατούσε αδέξια το καπέλλο του στο χέρι.

Όταν ξανασημίσαμε, του είπα ότι έπρεπε να του πω για τη συμπεριφορά του αυτή. Δεν του έκαμα καμιά παραχώρηση, δεν του έδειξα καμιά επιείκεια κι' ίσως κι' ο ίδιος βεβαίως θύκε ότι έχω δίκιο".

Είπε γνωστό ότι ο διάσημος μουσικο-

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΜΙΑ άλλη άρχα, μανισμένη έπα-
κολούθησε, κατά τη διάρκεια της
όποιας ο Χόλμς μάντευε ότι ο Άγγλος
προσπαθούσε να τραβήξει το μα-
χαίρι του. Μά ο Άγγλος αστυνομι-
κός που τον εμφύλωνε ή ιδέα ότι θα
δειχνόταν νικητής από την πρώτη
στιγμή, συλλαβίζοντας τον συνένχο
αυτή του Λουπέν, έννοιωθε μέσα του
μια δύναμη ακατανίκητη.

Ανέτρεψε τον αντίπαλό του, έπασε
επάνω του με όλο του το βάρος, και
χώνοντας τα δάχτυλά του μέσα στο
λαιμό του, τον ανάγκασε να σταθή
ακίνητος. Έπειτα πάτησε τη κομπί
του ηλεκτρικού του φακάρου και φώ-
τισε το πρόσωπο του αχμυλώτου του.

—Ουίλλσον! φώναξε με τρέμο, ανα-
γνωρίζοντας τον άρσενικό του συ-
νεργάτη.
—Ο Σέρλοκ Χόλμς! τράβηξε με
φωνή πνιγμένη, που μόλις άκουγόταν,
ο Ουίλλσον.

***
Έβρισαν επί αρκετή ώρα ο ένας
κοιτάζοντας τον άλλο, χωρίς ν' ανταλλά-
ξουν μια λέξη, έκρηκνισμένοι κι' οι
δύο τους, με το κεφάλι τους άδειανό.
Ο Σέρλοκ Χόλμς μάλιστα εξακολου-
θούσε να σφίγγει με τα δάχτυλά του
το λαιμό του Ουίλλσον.

—Έξαρνα, ο Άγγλος αστυνομικός,
πλημμυρισμένος από όργη, άφησε το
φύλο του. Μά τον έπιασε άμέσως απ'
το στήθος, και, τινάζοντάς τον με
δύναμη, του φώναξε:

—Τι κάνετε εδώ;... Απαντήστε;
Πώς;... Έγώ σας είπα να χωθήτε έ-
δώ μέσα για να με κατασκοπεύετε;
—Νά σας κατασκοπεύω; Έκανε ο
Ουίλλσον. Μά δεν ήξερα ότι βρισκό-
σαστε εδώ...

—Μά τότε τι συμβαίνει; Τι κάνετε
εδώ;... Έπρεπε να κοιμόσαστε!...

—Πάχυνας πράγματι.
—Έπρεπε να κοιμηθώ!

—Κοιμήθηκα.
—Δεν έπρεπε να ξυπνήσετε!...

—Μά ή επιστολή σας;... Έκανε ο
Ουίλλσον.

—Ποιά επιστολή μου;...

—Αυτή που έ-
νας λούστρος μου έ-
φερε εκ μέρους σας
στο ξενοδοχείο;

—Έκ μέρους μου;
οδούλας ο Χόλμς.
Είσατε τρελλός, Ουί-
λλσον!

—Μά σας έρρι-
ζωμα...

—Πού είναι ή έ-
πιστολή αυτή;

Τότε ο φίλος του
του έδωσε ένα κου-
μάκι γαλά. Ο
Χόλμς το πήρε και
διέβλεψε με κατά-
πληξη του τα εξής:

—Ουίλλσον, πετά-
ξου άμέσως απ' το
κρεβάτι σου και
τρέξε άμέσως στο
μέγαρο του στρατη-
γού ντ' Αρσέν, στη
λεωφόρο Άνρ-
Μασσέν. Τό σπίτι
έν' έντελώς άδειο.

—Έγραψα μέσα, έπι-
θεώρησέ το, νάνε έ-
να ακριβές του σχε-
διάγραμμα και έα-

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ MAURICE LEBLANC

ΑΡΣΕΝ ΛΟΥΠΕΝ
ΚΑΤΑ ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ

ναγύρισε να κοιμηθής.

Σέρλοκ Χόλμς.

—Τη στιγμή λοιπόν που κατακυ-
ρούσα τα δωμάτια, είπε ο Ουίλλσον,
είδα έξαρνα μια σκιά κάτω στον κή-
πο. Μια ιδέα μου ήρθε τότε...

—Νά τρέξεις και να συλλάβεις τη
σκιά, τον συμπλήρωσε σαρκαστικά ο
Χόλμς. 'Η ιδέα σου ήταν πράγματι
περίφημη...

Και, βοηθώντας τον να σηκωθεί, έ-
πρόσθεσε:

—Άλλοτε όμως, όταν λαβαίνεις έ-
πιστολή μου, να προσέχεις μήπως είναι
πλαστή...

—Ωστε, είπε ο Ουίλλσον, άρχίζον-
τας να μαντεύει την αλήθεια, ή έπι-
στολή δεν ήταν δική σας;

—Άλλοίμονο, όχι!...

—Τότε ποιος έτόλμησε να σας
πλαστογραφήσει;

—Απολόυστα, ο Άρσέν Λουπέν.

—Και για ποιά σκοπό το έκανε
αυτό;...

—Αυτό ακριβώς δεν ξέρω κι' εγώ.
Απάντησε ο Χόλμς κι' αυτό μ' άνηκυ-
χε!... Γιατί διάβολο μπήκε στον κόπο
να σ' ανησυχήσει;... Αν έπρόκειτο για
μένα, θα καταλάβαινα, μ' πρόκειται
για σας... Κι' άναρωτιέμαι για ποιά
σκοπό το έκανε αυτό...

—Βιάζομαι να ξαναγυρίσω στο ξε-
νοδοχείο, είπε ο Ουίλλσον. Έκεί θα
μάθουμε...

—Ναι, ναι... Πάμε λοιπόν...

Είχαν φτάσει μπροστά στην κα-
κελόπορτα του κήπου. Ο Ουίλλσον, ο
όποιος πήγαινε μπροστά, έπιασε ένα

κάγκελο και τράβηξε για ν' ανοίξει.
Μά ή πόρτα δεν άνοιξε...

—Μπλ! έκανε. Τήν κλείσατε;
—Έγώ όχι!... Άφησα το πορτό-
φυλλο ανοιχτό όπως το βρήκα, άπάν-
τησε ο Χόλμς.

Και τράβηξε κι' αυτός, χωρίς όμως
ή πόρτα ν' ανοίξει. Τότε, τρομαγμέ-
νος, κτύπησε την κλειδωνιά και μια
βλαστήμια του ξέφυγε άμέσως.

—Είστε κλεισμένοι!... Κλειδωμένη!
φώναξε...

Τράνταξε την πόρτα με όλη του
τη δύναμη, μ' έπειτα, καταλαβαίνον-
τας πόσο μάταιες ήταν ή προσπάθειές
του, άφησε τα χέρια του να πέσουν
και είπε αποθαρρυνμένος:

—Τώρα τα καταλαβαίνω όλα!...

Αυτός, ο Λουπέν, μ'ας την έσκασε...

Μάντεψε ότι θα κατέβαινα στο Κρέιν
και μου έστειλε εδώ μια ώμορφη μι-
κρή παγίδα, γιατί κατάλαβε πως θα-
χόρουν απόψε κιόλας ν' άρρίσω τις
έρευνές μου... Άσπασο, είχε την λε-
πτότητα να μου στείλη ένα σύντομο
στην αϊμαλωσία μου. Όλα δέ αυτά
τα έκανε, για να με κάνη να χάσω
μιά μέρα και να μου αποδείξει ότι δεν
πρέπει ν' ανακατεύομαι στις δουλειές
του.

—Με άλλους λόγους είμαστε πύ-
μαλωτοι του, είπε ο Ουίλλσον.

—Τό βρήκες. Ο Σέρλοκ Χόλμς και
ο Ουίλλσον είναι αϊμαλωτοι του Άρ-
σέν Λουπέν. 'Η περιπέτειά άρχισε πε-
ρίφημα... Μά όχι, όχι, δεν μπορώ να
παράδεχτώ...

—Έξαρνα, τη στιγμή εκείνη, ο Ουί-
λλσον έβλεπε το χέρι στον ώμο του
και το έπιασε:

—Κυτάχτε!... Κυτάχτε εκεί ψη-
λά!... Ένα φως!...

Πράγματι, έν' απ' τα παράθυρα του
πρώτου πατώματος είχε φωτιστεί.
—Άρμυσαν άπάνω κι' οι δύο τρέχον-
τας κι' έπειτα! άπ' λίγο βρισκόντουσαν
στο φωτισμένο δωμάτιο. Σπή μέσα
της κάμαρας έκαιγε ένα κομμάτι
σαρματσέτο. Δίπλα βρισκόταν ένα
καλάθι, απ' το οποίο εξέιχαν τό στί-
μο μιας μπιτίλιας, τα πόδια μιας κα-
λοψημένης κόττας κι' ή μια άκρη
μιας φραντζόλας.

Ο Σέρλοκ Χόλμς, βλέποντάς τα
ξέσπασε σε δυνατά γέλια.

—Ωραία, είπε. Ο Λουπέν μ'ας κά-
νει το τραπέζι... Έλα, Ουίλλσον, τι
μυστέρα είπ' αυτό;... Δεν γελιές κι' έ-
σύ μ' αυτά τ' άστεία;...

—Είστε βέβαιος πως όλ' αυτά εν'
άστεία; ρώτησε ο Ουίλλσον με πένθυμη
φωνή.

—Αν είμαι βέβαιος; φώναξε ο
Χόλμς με μια εύθυμη κάπως θορυβώ-
δη που δεν ήταν φυσική. Ποτέ μου
δεν έρω δει πιά άστεία πράγματα...

—Α! είναι πρώτης τάξεως φαρσέρ
ο Λουπέν!... Δεν θα έδινα τη θέσι μου
σ' αυτό το γεύμα για όλο το χρυσάφι
του κόσμου... Ουίλλσον, παληά μου φί-
λε, με κάνεις να μελαγχολώ μ' αυτά
τα καταδεσμένα μυστέρα σου... Γιατί
παρπονισάκι;... Εξεργάζεστε μπορούσα
μέσ' στη σκοτάδι να σου είχα χώσει
το μαχαίρι μου στο λαιμό;...

Με το κέρι του και με τους σα-
καμούς του, ο Χόλμς κατώρρωσε να
εμφύλωσε τον Ουίλλσον και να τον κά-
νη να φάη τη μισή κόττα και να πιή
ένα ποτήρι κρασί. Μά όταν το σαρ-
ματσέτο τελείωσε κι' αναγκάστηκαν
να ξεπλυνθούν στο πακέτο για να
κοιμηθούν, έχοντας τον τοίχο για μα-
χαίρι τους, φάνηκε τό δυσάρεστο μέ-
ρος της περιπέτειάς τους. Και ο Ψ-
πνος τους ήταν έλλεινος.

Τό πρωί, ο Ουίλλσον ξύπνησε ξυλι-
σμένος απ' το κρύο. Ένας έλαφρός
θύρνος τράβηξε άμέσως την προσο-
χή του, και, γυρίζοντας από την άλλη
μεριά, είδε τον Σέρ-
λοκ Χόλμς γονατιστό
να κυτάχζ με το φα-
κό του μερικά ίγνη
κιμωλίας, σφεδν στυ-
σμένα, που άποτελου-
σαν άριθμούς, τους ό-
ποιους έγραφε άμέ-
σως στο σημειωματά-
ριό του.

Συννοδόμενος από
τον Ουίλλσον, τον ό-
πείο ή εργασία αυτή
φαινόταν να ένδιαφέ-
ρη εξαίρετικά, εξέτα-
σε όλα τα δωμάτια,
από άπό τα όποια
ανάκλυψε παρόμοια
ίγνη κιμωλίας.

—Έπειτα! άπ' μια ό-
ρα που κράτησε ή έρ-
γασία αυτή, ο Ουίλ-
σον του είπε έξαρνα:

—Οι άριθμοί είναι
άκριβείς;... Δεν είναι
έτσι;

—Ακριβείς, έκανε
ο Χόλμς, στον όποιο
ή ανακάλυψή αυτή

έίχε ξαναδώσει όλο του το κέρι. Δεν
ξέρω... Πάντως σημαίνουν κάτι...

—Σημαίνουν κάτι πολύ φανερό, εί-
πε ο Ουίλλσον. Σημαίνουν τον αριθμό
των σπινδιών του παρκέτου.

Ο Σέρλοκ Χόλμς τον κύτταζε θα-
μνωμένος.

—Ω! καλέ μου φίλε, είπε, πως τό
ξέρεις αυτό;... 'Η αντίληψή σου με
κάνει να ντρέπωμαι.

—Μπλ, είναι πολύ απλό, είπε ο Ουί-
λλσον, φουσκωμένος από χαρά. Τόδε
χαράκι εγώ ο ίδιος αυτός τοδ; άριθ-
μούς ακολουθώντας τις όδηγίες της
έπιστολής σας ή μάλλον της έπιστο-
λής του Λουπέν.

—Εκείνη τη στιγμή, ο κίνδυνος που
διέτρεξε ο Ουίλλσον ήταν ίσως ρωθ-
ρώτερος απ' αυτόν που είχε διατρέξει
τη νύχτα κάτω στον κήπο, όπου ο
Σέρλοκ Χόλμς λίγο έλειψε να τον
σκοτώσει. Ο Άγγλος αστυνομικός έν-
νοιωθε μεγάλη επιθυμία να τον πνίξει.

—Αυτό έκανε ένα μωρσαμύ και εί-
πε:

—Θαυμάσια! Θαυμάσια!... Έκα-
νες μια πρώτη τάξεως δουλειά. Και
τώρα, άς φύγουμε...

—Νά φύγουμε; Πώς;

—Όπως φεύγουν όλοι οι τίμιοι Άν-
θρωποι: άπ' την πόρτα.

—Μά είναι κλεισμένη.

—Θά μ'ας την άνοίξουν.

—Ποιός;

Τη στιγμή εκείνη ο Χόλμς πλησία-
σε στο παράθυρο και είπε στον Ουίλ-
σον:

—Εύαρεστήσου να φωνάξεις τους
δύο αυτούς αστυνομικούς που φαίνον-
ται κάτω στη λεωφόρο.

—Μά... έκανε ο Ουίλλσον...

—Τί;...

—Μά αυτό θα ήταν πολύ έξευτελι-
στικό. Τι ότε πη ο κόσμος όταν θα μ-
θη ότι σεις, ο Σέρλοκ Χόλμς, κι' εγώ
ο Ουίλλσον, είμαστε αϊμαλωτοι του
Άρσέν Λουπέν;

—Τι θέλεις να κάνη, αγαπητέ μου;
Θά σκάσει στα γέλια! άπάντησε ο
Χόλμς κασουφισμένος. Μά δεν μπο-
ρώμε να διαλέξουμε τό σπίτι αυτό
για μόνιμη κατοικία μας.

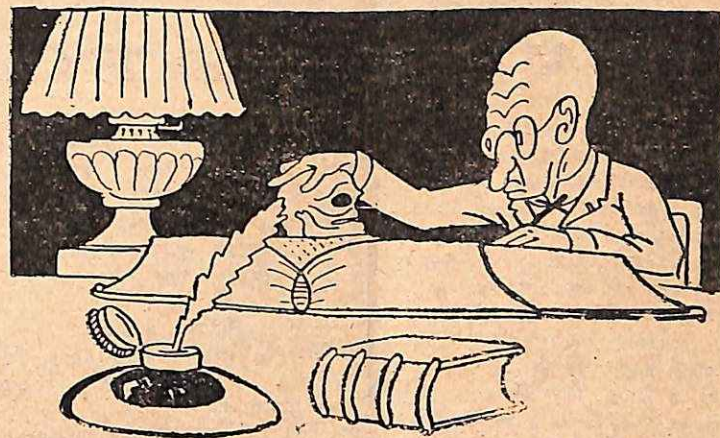
—Και δεν προσπαθείτε να κάνετε
τίποτε για να φύγουμε χωρίς την έ-
πέμβασι των αστυφυλάκων;

—Τίποτε... Δεν βλέπω κανένα άλ-
λο τρόπο για να φύγουμε...

—Άσπασο ο άνθρωπος που μάς έ-
φερε τό καλάθι με τα τρέφιμα, δεν
διέσχισε τον κήπο ούτε κατά τόν έρ-
χόμ του, ούτε κατά την άναχώρησί
του... Αυτό άποδεικνύει πως ύπάρχει
εδώ μια μυστική έξοδος... Άς ψάξου-
με να τη βρούμε...

—'Η σκέψή σου είναι λογική. Σε-
χνάς μόνο ότι έξη μήνες τώρα ψάχνει
να βρη την έξοδο αυτή όλη ή Άστυ-
νομία του Παρισιού, κι' ότι εγώ, ενώ
εσύ κοιμόσουν, έρευνησα όλο τό μέγα-
ρο από πάνω ως κάτω... Ά, καλέ μου
Ουίλλσον... Ο Άρσέν Λουπέν δεν είναι
συνηθισμένο κυνήγι... Δεν άρρίνει κα-
νένα Άγγλος πίσω του... Απολότως κα-
νένα...

(Ακολουθεί)

ΡΩΣΣΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟΥ Α. ΤΟΛΣΤΟΙ

Η ΔΥΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Σ' ένα σταυροδρόμι άπάντησα κάπο-
τε δύο γυναίκες. 'Η πρώτη, ή πιο με-
γάλη, φαινόταν τριανταπέντε ως σα-
ράντα, τό πολύ, χαδών. Διατηρούσε ό-
μως όλο τό μεστό της κορμί, μια νεα-
νική βελαντινότητα που μπορούσε να σ'
άπατήσει στην άσχη και να μ'ε κάνει να
νομίσω ότι ή γυναίκα αυτή είναι νέα,
πολύ νέα. Φαινόταν ακόμα ταχαλάνα,
ναζιάρα, κι' είχε κόκκινα χείλη και
καυταλάριχα μάτια. Τό ηγεμονικό της
άναστημα άνάδινε όλη εκείνη την ερω-
τική γοητεία που θα μπορούσε να πα-
ραστή έναν άσυνλόγιστο νέο, στις πιο
τελλές θυσίες. 'Η φωνή της ήταν με-
λιχορπη, παθητική, χαϊδευτική και ξε-
λογιστρα, σαν την τραγουδιστή φωνή
των Σειρήνων.

Αντίθετα, ή άλλη
γυναίκα που ακολου-
θούσε, ήταν πολύ νεώ-
τερή της, είκοσι χαό-
ων ετών-κάτω, αλλά

—Θεέ μου! — πόσο
έοχημη και άποκρου-
στική! Παρ' όλα τα
λείατά της, έμοιαζε με
πριγγίλα, ήταν βρω-
μική και ρακεδόντη,
όσμωρη και βλοσυ-
ρή. Είχε φωνή τρα-
χειά και κλαψαρκική
ζάν τη φωνή των σκυ-
λιών όταν ουρλιάζουν.

Μά τό πιο παρόξενο
ήταν ότι ή άπαία έ-

κείνη νέα κρατιόταν από τό φουστάνι
της όραίας συντροφισσάς της, ή όποια
δεν φαινόταν να δυσανασχετεί για την
άισίαση συντροφιά της. Από τρε-
βή και λαϊκόν κρυφάγισσα τις δύο γυ-
ναίκες που μιλούσαν, κι' άκουσα τον
παράτατο παρόξενο διάλογο. 'Η ό-
ραία γυναίκα έλεγε:

—Έλα τώρα, να μην άργούμε! Ά-
κολούθα με, κόρη μου. Προπάτα!

—Θεέ μου! Την έλεγε κόρη της!...

—Έμένα τι με θέλεις μαζί σου, μα-
μά; ρώτησε με την κλαψαρκική φωνή
της ή άσχημη νέα.

—Νά, παιδί μου, θα πάμε κάτω να
σου άναδέσω μια δουλειά, άπάντησε ή
όραία γυναίκα με τη γλυκιά της
φωνή.

—Μά ποιά θα πάμε;

—Ξαναφώτισε με πείσμα ή
άποκρουστική νέα.

—Τό βλέπεις αυτό τό
σπίτι; είπε ή όμορφη
γυναίκα και με τό πα-

χνολό της δάχτυλο, που ήταν φορτω-
μένο πολύτιμα δαχτυλίδια, έδειξε ένα
φτωχικό σπιτάκι πέτρα.

—Ναι.

—Λοιπόν, μέσα σ' αυτό τό σπιτάκι
βέται ένας νέος, εκείνος που ζούσε μα-
ζύ μου τόσα χρόνια τώρα. Όλ' αυτά
τα χρόνια, κόρη μου, τον είχα δικό
μου, όλόκληρο δικό μου, αυτόν τό νέο!

—Άχ! γιατί δεν μου τον έδωσες
κι' έμένα;... Είπε κλαψαρκικά ή νέα,
κι' άρχισε να τραβάν τα λυγδωμένα
της μαλλιά, σκούζοντας.

—Μη μου πικραίνεσαι, παιδί μου,
της άπάντησε ή γλυκιά γυναίκα, χαί-
δευοντας την κόρη της. Δεν ήταν και-
ρός ακόμα... Τώρα όμως, τώρα... —
άκουσε! — ο νέος αυτός είναι δικός
σου. Κατασπατάλησε ό-
λη την περιουσία του πα-
τέρα του και κατέστρε-
ψε την ψυχή του...

—Αλήθεια;... Εί-
φώνισε μ' έναν άπαίο
ένθουσιασμό ή πανάσχη-
μη νέα κι' άρχισε να γε-
λάει άτάλα και σπιν-
γά.

—Βέβαια, κόρη μου,
βέβαια... Λοιπόν τώρα
θα πάς να κάνης συν-
τροφιά στον φτωχό αυτό
νέο, γιατί δεν πρέπει να
τον αφήσουμε μονάχο...

Και κύτταζε να του έ-
σαι πιστή σ' όλη του
τη ζωή...

—'Η νέα σπριγγίλα δεν περιμενε άλλη
συμβουλή. Έτρεξε τότε, τριαντάς σαν
άκορδα, και χώθηκε μέσα στο σπιτάκι
του νέου.

—Όταν έμεινε μόνη της ή όραία γυ-
ναίκα με τα παγνολά δάχτυλα και τα σπιν-
γενητικά μάτια, την πλησίασε και της
είπα:

—Σας ζητώ χιλίες φορές συγγνώμη,
κόρη μου, αλλά πήτε μου, σας παρα-
καλώ, ποιά είστε, πως λέγεσθε;

—Καλέ, δεν με γνωρίζετε; Είτε έ-
κείνη με μιά γλυκιά τρεμουλιαστή φω-
νή, άνασπώνοντας αποκρητικά το
σώμα της. Έγώ είμαι ή Άζοκα-
σία.

—Και ή κόρη σας πως
λέγεσθε;

—'Η κόρη μου... Μά
ή κόρη μου είναι ή δεσπο-
νίσ Άδελότης!...

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

—Ο επίσκοπος παραπονιέται στον
πρόεδρο του χωριού:

—Εύλογημένο μου, του λέει, γιατί
δεν μου έστειλνες προχτές ένα ζώο για
να μπορέσω ναφω στο πανηγύρι του
χωριού;

—Τι φταίω εγώ, δέσποτά μου; Δεν
με άκουει κανένας! Έχω να κόμω όλο
με καθάρματα! Σε σφάντα εδιδό-
λους είπα να 'ρθούν να σε... πάρουν,
και κανένας δεν θέλησε!...

***
—Έκείνη. — Λοιπόν, τί σου είπε ο
μπαμπάς μου όταν με ζήτησες έπιμό-
νως;

—Έκείνος. — Ώ, αγάπη μου, μου
είπε πως με θαυμάζει...

—Έκείνη. — Μά! Τό είπε αυτό;
—Έκείνος. — Ναι. Είπε πως με
θαυμάζει για την... άναίδειά μου!...

***
—'Αλλοιουτάτη ή λίσσι:

—Κύτταξε, άντρούλη μου, τό και-
νούργιο μου καπέλλο. Δεν μου πάει
δίόλου μ' αυτό τό φόρεμα...

—Τότε γιατί τό πήρες;

—Δεν πειράζει... Φτιάχνω άλλο...

***
Μεταξύ φίλων:

—Βρε άδελφέ, τό καπέλλο αυτό που
φοράς είναι σέ κακή χάλα. Δεν π'ας
να πάρης κανένα καινούργιο;

—Τό ξέρω πως είναι για τό κάρφο,
μά έχω τό λόγο μου πού τό φοράω...

—'Η γυναίκα μου μου έχει δηλώσει: «Ο
σο φοράς αυτό τό παλιοκαπέλλο, δεν
βγαίνω έξω μαζί σου!...»

***
Στό δικαστήριο:

—Ο προέδρος: Κυρία μου, άφου
όλη την ήμέρα δεν βγήκατε, καθώς λέ-
τε, από τό σπίτι σας, δεν προσέξατε
ότι κάποιος είχε τραπέσει κάτω από τό
κρεβάτι σας;

—'Η μη νύττια. — Νά ο'ας πω την
αλήθεια, κ'όσο πρόδωκε: Πράγματι,
άντελήφθηκα κάτι τέτοιο, αλλά νόμισα
ότι ήταν ο άντρας μου, τον όποιο είχα
δείρει τό μεσημέρι.

***
Ο συγγράφης, (στο γραφείο
του, βυθισμένος σε σκέψεις). — Θέ-
λω να βάλω μέσα στο δόγμα μου ένα
ερωτικό σκάνδαλο και δεν βρίσκω μια
ένδιαφέροντα ιδέου!

—'Η νερά σύγγρος του. —
Ίσως μπορέσω να σε βοηθήσω εγώ,
άντρούλη μου.

***
Στό έμπορικό κατάστημα:

—'Η πελάτισ. — Λοιπόν, τό έρα-
μα αυτό είναι της τελευταίας μόδας;
—Ο υπάλληλος. — Της τελευ-
ταίας λέξεως της μόδας, κορί.

—'Η πελάτισ. — Φοβάμαι όμως
μήπως ξεθωιάζει στον ήλιο.

—Ο υπάλληλος. — Τί λέτε, κυ-
ρία μου... Αυτό χρόνια τώρα είναι στη
βιτρίνα μας και δεν έπαθε τίποτε!

***
'Η κυρία, (στην υπηρέτρια της).

—Πολύ όραία. Σε συγχάρω! Τό παι-
δί έχει μια όσα που γίρως μόνο του
στο σπίτι από τον περίατο και του λό-
γου σου μου κοπάει τώρα.

ΤΟΥΤΟ

ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΣΗΜΑ

ΠΟΥ
ΦΕΡΕΙ
Η ΓΝΗΣΙΑ

ΜΑΓΝΗΣΙΑ Σ. ΠΕΛΛΕΓΡΙΝΟ

ΚΑΘΑΡΤΙΚΟΝ ΔΡΟΣΙΣΤΙΚΟΝ ΑΠΟΛΥΜΑΝΤΙΚΟΝ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΔΓ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 6. ΑΘΗΝΑΙ